

UCHWAŁA Nr XXII/400/2001
Rady Miejskiej w Koszalinie
z dnia 29 marca 2001 roku

w sprawie uchwalenia
„Strategii Rozwoju Koszalina”

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990r o samorządzie gminnym /Dz. U. z 1996r. Nr 13, poz. 74, Nr 58 poz. 261, Nr 106 poz. 496, Nr 132 poz. 622, z 1997 Nr 9 poz.43, Nr 123 poz. 775, Nr 107 poz. 686, Nr 113 poz. 734, Nr 106 poz. 679, z 1998 Nr 155 poz. 1014, Nr 162 poz. 1126, z 2000r Nr 26 poz. 306, Nr 48 poz. 552, Nr 88 poz. 985, z 2001r. Nr 62 poz. 718, nr 95 poz. 1041, Nr 91 poz. 1009 /

Rada Miejska uchwała, co następuje:

§ 1

Uchwała się „Strategię Rozwoju Koszalina” - „Program Rozwoju” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Miasta.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Marek Kęsik

Uzasadnienie

W dniu 29 października 1999r. Rada Miejska w Koszalinie podjęła Uchwałę Nr X/200/99 w sprawie "Założeń do strategii rozwoju Koszalina", przyjmując je jako materiał wyjściowy do dalszych prac nad strategią rozwoju miasta.

Realizując Uchwałę Rady Miejskiej Zarząd Miasta przystąpił w roku ubiegłym do opracowania „Strategii”. Do prac nad „Strategią” jako organ społeczny powołany został „Zespół Samorządowy”, składający się z przedstawicieli środowisk gospodarczych, naukowych i samorządu gminnego.

Zarząd Miasta uznał, że powołanie takiego „Zespołu” pozwoli na wyartykułowanie w opracowywanym dokumencie „Strategii” lokalnego punktu widzenia.

Zgodnie z przyjętym trybem prac w lipcu 2000r. przeprowadzono przetarg nieograniczony w wyniku, którego do opracowania „Strategii” wybrana została Zachodniopomorska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Szczecinie.

W metodologii prac duży nacisk położono na uspołecznienie budowy tego dokumentu w drodze zbierania opinii i wniosków dotyczących kierunków rozwoju miasta i oczekiwań społecznych. Dlatego też, w jej opracowanie włączono społecznych ekspertów różnych dziedzin życia oraz przeprowadzono szerokie konsultacje społeczne w tym zakresie.

Intencją Zarządu Miasta było, aby do prac nad tak ważnym dla przyszłości miasta dokumentem zaangażować jak największą liczbę organizacji, instytucji, środowisk naukowo – twórczych, gospodarczych, politycznych oraz samych mieszkańców.

W związku z tym, zorganizowano trzydniowe warsztaty problemowe z zaproszoną grupą społecznych ekspertów reprezentującą różne środowiska społeczno – gospodarcze. Zorganizowano również spotkania z Radami Osiedli, otwartą publiczną debatę społeczną, podjęto bezpośrednią współpracę z lokalnymi mediami oraz przeprowadzono szeroką akcję badania opinii publicznej w formie ankiety.

Należy podkreślić, że tak duże zainteresowanie i ogromne zaangażowanie osobiste mieszkańców w konsultowaniu założeń „Strategii” oraz określaniu oczekiwań i wizji przyszłości miasta, przeszło nasze oczekiwania.

Szerokie włączenie się mieszkańców w budowę „Strategii” uznano za bezcenne dla uzyskania akceptacji społecznej przyjętych priorytetów i proponowanych celów strategicznych rozwoju miasta.

Przedkładany Wysokiej Radzie dokument „Strategii” składa się z dwóch części „Diagnozy” i Programu Rozwoju”.

„Diagnoza” przedstawia stan istniejący miasta Koszalina i jego otoczenia. Zawiera analizę wszystkich funkcjonujących sfer życia miasta oraz zestawienie zidentyfikowanych problemów, które dały podstawę do sformułowania celów strategicznych. „Diagnoza” została zakończona analizą SWOT, która pokazuje słabe i mocne strony Koszalina. Dane zawarte w „Diagnozie” dotyczą stanu na dzień 31 grudnia 1999r., z uwzględnieniem w miarę możliwości także nowszych danych. Ponadto, część diagnostyczna uzupełniona jest załącznikami obejmującymi szereg szczegółowych informacji.

Część drugą stanowi **“Program rozwoju”**, w którym sformułowano WIZJE Koszalina w roku 2015 i MISJĘ pozwalającą na realizację przyjętej wizji oraz przedstawiono cele strategiczne.

Na podstawie „Diagnozy” oraz szerokiej konsultacji społecznej zidentyfikowano najważniejsze problemy w oparciu, o które sformułowano sześć celów strategicznych służących rozwojowi miasta.

Przyjęte w ”Strategii” cele proponują rozwiązanie istniejących problemów w zakresie : łagodzenia skutków bezrobocia, wykorzystania akademickiego charakteru miasta i jego potencjału naukowego, silnych związków z morzem, podniesienia atrakcyjności turystycznej miasta oraz poprawy układu komunikacyjnego i jakości życia mieszkańców.

Jako pierwszy cel uznano **„Koszalin - Centrum Pomorza Środkowego – dynamicznie rozwijający się ośrodek gospodarczy”**, zgodnie z którym kluczem do rozwoju Koszalina będzie koncentracja działań w sferze gospodarczej ukierunkowana na przyciągnięcie inwestorów i rozwój przedsiębiorczości lokalnej, warunkujących tworzenie nowych miejsc pracy.

„Koszalin - ponadregionalny ośrodek akademicki” oznaczać będzie wykorzystanie istniejącego potencjału naukowo - badawczego w gospodarce, co podniesie innowacyjny charakter miasta i jego atrakcyjność dla inwestorów stosujących zaawansowane technologie.

Kreowanie wydarzeń kulturalnych i sportowych o randze krajowej i międzynarodowej uczyni z Koszalina **krajowe centrum kulturalno - sportowo - rekreacyjne**. Organizowanie tego rodzaju wydarzeń wpłynie nie tylko na przyciągnięcie turystów ale także podniesie rangę miasta Koszalina jako atrakcyjnego ośrodka w sferze kultury i wypoczynku.

Swoją atrakcyjność turystyczną miasto kształtować będzie poprzez wielofunkcyjne i przestrzenne **związki z morzem**. W ten sposób Koszalin stanie się **ponadregionalnym ośrodkiem obsługi ruchu turystycznego** na Wybrzeżu Środkowym tworząc nowe produkty turystyczne.

Poprzez przyjęcie celu **„Koszalin -inteligentne miasto”** należy uznać nowoczesne zarządzanie oparte na takim sterowaniu przemian społeczno - gospodarczych oraz wykorzystaniu optymalnych rozwiązań służących poszanowaniu środowiska, walorów krajobrazowych i historii miasta.

Ważnym celem dla mieszkańców miasta określonym w „Strategii” jest zapewnienie jakości życia na poziomie europejskim. Tworzenie wizerunku Koszalina jako miasta przyjaznego w sferze społecznej, przestrzennej i funkcjonalnej. Zapewnienie odpowiedniego standardu i dostępu do usług medycznych, opieki społecznej oraz osłon socjalnych dla najbardziej potrzebujących, likwidacja wszelkich barier społecznych, rozwój instytucji obywatelskich i stwarzanie warunków do wyrównywania szans oraz startu życiowego mieszkańców.

Przedstawione ww. cele uzupełnione są celami pośrednimi, którym z kolei przypisano cele operacyjne, wypełnione określonymi zadaniami, ujętymi w harmonogramach.

Przygotowanie harmonogramów realizacyjnych, poza zadaniami już określonymi w wieloletnim planie inwestycyjnym lub zadaniami zgłoszonymi do kontraktu wojewódzkiego, będzie permanentnym działaniem Zarządu Miasta.

Ze względu na uwarunkowania zewnętrzne niemożliwe do przewidzenia m.in. w związku z wejściem Polski do Unii Europejskiej przyjęto zasadę że, opracowana „Strategia” musi być elastyczna, podatna na modyfikacje i umożliwiać dokonywanie korekt.

W związku z tym, opracowany “Program rozwoju” zakończony został procedurą realizacji założeń strategicznych oraz zestawem wskaźników pomiarowych pozwalających kolejnym władzom samorządowym Koszalina na monitorowanie wdrażania i realizacji „Strategii” oraz dokonywanie w niej zmian.

„Strategię Rozwoju Koszalina” opracowano dla jasnego i precyzyjnego sformułowania celów i kierunków rozwoju miasta, która ma służyć sprawnemu i efektywnemu zarządzaniu miastem. Pozwoli to na skoordynowanie i uporządkowanie działań, aktywizację gospodarczą, optymalne wykorzystanie zasobów ludzkich, infrastruktury technicznej i społecznej oraz skuteczniejsze zarządzanie budżetem i zwiększenie możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych.

Zaprezentowana „Strategia” to dokument, który ma służyć przyszłym samorządom i następnym pokoleniom, a uzyskane ogromne zaangażowanie i poparcie społeczne spełnia warunek jego apolitycznego charakteru i przyjęcia kierunków rozwoju Koszalina ponad podziałami.

Przedstawiony Wysokiej Radzie dokument „Strategii Rozwoju Koszalina” stanowi swoistą „konstytucję” przyszłości naszego miasta, w której określone zostały przesłanki i warunki rozwoju do 2015 roku. Od realizacji przyjętych celów w „Strategii ” w dużej mierze zależeć będzie jakość życia mieszkańców, znaczenie i rola miasta, rozwój jego potencjału gospodarczego, społecznego i intelektualnego.

Mając powyższe na uwadze, Zarząd Miasta wnosi o podjęcie uchwały Rady Miejskiej w sprawie przyjęcia opracowania pod tytułem “Strategia Rozwoju Koszalina”.

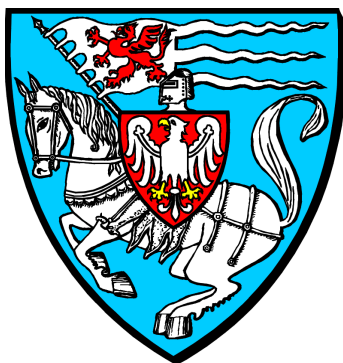
Koszalin 2001 - 02 - 15

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ

inż. Marek Kęsik

Załącznik do Uchwały Nr XXII/400/2001
Rady Miejskiej w Koszalinie
z dnia 29 marca 2001r. w sprawie uchwalenia
"Strategii Rozwoju Koszalina"

STRATEGIA ROZWOJU KOSZALINA

PROGRAM ROZWOJU

Koszalin – 2001 rok

*„Jeśli nie wiesz do jakiego zmierzasz portu,
wiatry pomyślne nie będą Ci wiatry”
Seneka*

W opracowaniu „Strategii Rozwoju Koszalina” udział wzięli:

Opracowanie dokumentu:

- Zespół Zachodniopomorskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. w Szczecinie pod redakcją - **Krzysztofa Michalskiego**.
- Kierownik zespołu i główny autor opracowania - **Krzysztof Michalski**.
- Analiza budżetu i projekcje finansowe - **Sławomir Machowicz**.
- Zagadnienia społeczne - **Włodzimierz Durka**.
- Programy pomocowe i zagadnienia integracji z Unią Europejską - **Justyna Kokotowska**.
- Członkowie zespołu: **Dorota Batogowska, Iwona Jarlaczyńska-Rudziewicz, Barbara Zakrzewska, Wioletta Kasiewicz**.

Zachodniopomorska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Szczecinie, ul. Stojsława 2
70-223 Szczecin, tel. (091) - 488-24-88, fax (091) - 488-26-26, e-mail: cwb@zarr.com.pl

ZESPÓŁ SAMORZĄDOWY powołany przez Prezydenta Koszalina w składzie: **Maria Biedroń, Roman Erdmann, Piotr Flens, Prof. Wojciech Kacalak, Stanisław Ruszkowski, Grzegorz Więckiewicz i Ryszard Wiśniewski**.

RADA PROGRAMOWA – eksperci społeczni – opiniujący dokument „Strategia Rozwoju Koszalina” w toku jego opracowania: **Prof. Janina Ciechanowicz, Prof. Wojciech Kacalak, Prof. Krzysztof Wawryn, Prof. Aleksander Szwichtenberg, Jacek Czayka, Jerzy Mokrzycki, Andrzej Żebrowski, Marek Kęsik, Stanisław Mazur, Maria Biedroń, Ewa Słowik, Genowefa Charkiewicz, Zbigniew Michta, Ryszard Wiśniewski, Roman Erdmann, Paweł Michalak, Zofia Majka, Grzegorz Więckiewicz, Janusz Wasiak, Józef Kikta, Tadeusz Kaczanowski, Józef Deryło, Roman Gawkowski, Aleksander Sobański, Wacław Idziak, Bogdan Krawczyk, Edward Wojtalik, Zbigniew Piłat, Mirosław Marek Kromer, Andrzej Mielcarek, Piotr Flens, Franciszek Klim, Marek Klim, Marian Hermanowicz, Ryszard Sawicz, Zbigniew Choiński, Andrzej Jankowiak, Mirosław Mikietyński, Stanisław Baroszewski, Janusz Wojtych**.

Eksperci społeczni i uczestnicy spotkań i prac nad „Strategią Rozwoju Koszalina”

Koordinacja prac nad „Strategią Rozwoju Koszalina”, współpraca merytoryczna, pomoc w zbieraniu i udostępnianiu danych, uspołecznianie procesu opracowywania strategii poprzez organizację spotkań z ekspertami społecznymi i mieszkańcami Koszalina, ankietowanie mieszkańców, udostępnienie informacji na miejskich stronach www oraz współpracę z mediami lokalnymi i regionalnymi:

Dyrektor Wydziału Planowania Rozwoju Miasta - Elżbieta Habich

Główny koordynator prac nad „Strategią” - **Władysława Kołodziejka**

Zespół współpracowników Wydziału Planowania Rozwoju Miasta

Spis treści

<i>1. Uwarunkowania rozwoju Koszalina do roku 2015</i>	<i>2</i>
<i>2. Założenia rozwoju Koszalina do roku 2015.....</i>	<i>5</i>
<i>3. Generalne zasady programowania rozwoju Koszalina</i>	<i>6</i>
<i>4. Procedura formułowania wizji, misji i celów strategicznych.....</i>	<i>8</i>
<i>5. Miejsce Koszalina w województwie zachodniopomorskim.....</i>	<i>9</i>
<i>6. Wizja Koszalina w 2015 roku</i>	<i>11</i>
<i>7. Sformułowanie misji Koszalina</i>	<i>12</i>
<i>8. Cele strategiczne Koszalina.....</i>	<i>13</i>
<i>9. Plan działań</i>	<i>29</i>
<i>10. Program realizacyjny strategii rozwoju Koszalina.....</i>	<i>45</i>
<i>10.1. Wprowadzenie</i>	<i>45</i>
<i>10.2. Priorytety przyjęte w Strategii Rozwoju Koszalina</i>	<i>47</i>
<i>10.3. Projekcja rozwoju najważniejszych sfer życia i funkcjonowania Koszalina</i>	<i>52</i>
<i>10.3.1. Rozwój sfery społecznej Koszalina.....</i>	<i>52</i>
<i>10.3.2. Rozwój sfery gospodarczej Koszalina</i>	<i>55</i>
<i>10.3.3. Rozwój infrastruktury i zagospodarowanie przestrzenne Koszalina</i>	<i>57</i>
<i>10.4. Programy realizacyjne Strategii Rozwoju Koszalina</i>	<i>58</i>
<i>10.4.1. Program budownictwa mieszkaniowego</i>	<i>58</i>
<i>10.4.2. Plan rozwoju poszczególnych branż infrastruktury technicznej</i>	<i>60</i>
<i>10.4.3. Program rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw.....</i>	<i>62</i>
<i>10.4.4. Dostosowanie funkcjonowania Koszalina do warunków Unii Europejskiej.....</i>	<i>63</i>
<i>11. Organizacja i etapy realizacji strategii</i>	<i>64</i>
<i>12. Finansowanie wdrażania strategii Koszalina.....</i>	<i>68</i>
<i>12.1. Krajowe i międzynarodowe programy pomocowe</i>	<i>71</i>
<i>13. Monitorowanie wdrażania i realizacji strategii Koszalina.....</i>	<i>73</i>
<i>14. Uwarunkowania zmian strategii Koszalina.....</i>	<i>76</i>
<i>15. Najważniejsze zadania w sferze materialnej.....</i>	<i>76</i>
<i>16. Dokumenty i programy powiązane ze Strategią Rozwoju Koszalina.....</i>	<i>78</i>
<i>17. Lista zadań zidentyfikowanych w toku prac nad strategią</i>	<i>79</i>

1. Uwarunkowania rozwoju Koszalina do roku 2015

Spośród problemów dotyczących Koszalina podstawowe znaczenie mają procesy demograficzne. To one wyznaczać będą tempo przyrostu ludności oraz wpływać na strukturę demograficzną populacji miejskiej. Opracowując wizję rozwoju miasta przyjęto, że liczba stałych mieszkańców Koszalina w roku 2015 wynosić będzie około 120 tysięcy. Założenie to znajduje uzasadnienie w niekorzystnych trendach demograficznych: rosnącej liczbie osób w średnim i starszym wieku oraz malejącej liczbie urodzeń. Opisany trend jest podobny do obserwowanego w całym kraju. Przewagę Koszalina w tym względzie należy upatrywać w średniej wieku mieszkańców (nieco powyżej 36 lat), korzystniejszej w stosunku do średniej w innych miastach.

Drugim ważnym zjawiskiem jest rosnące zainteresowanie atrakcyjnymi terenami podmiejskimi mieszkańców miast. Oznacza to, że saldo napływu i odpływu ludności może być ujemne. Istnieje realne zagrożenie odpływu ludności z mniejszych miast do dużych aglomeracji, których specyfiką jest znacznie niższy poziom bezrobocia. Po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej kolejnym zagrożeniem może stać się emigracja zarobkowa (szczególnie ludzi młodych i posiadających wysokie kwalifikacje) do wysoko rozwiniętych krajów zachodnich.

Obok czynników czysto demograficznych nabiera coraz większego znaczenia luka technologiczna i rozwojowa pomiędzy bogatym Zachodem, Stanami Zjednoczonymi, Japonią, a krajami rozwijającymi się. Depopulacja mająca miejsce w krajach rozwiniętych i rosnące zapotrzebowanie w dziedzinach związanych z informatyką i zaawansowanymi technologiami prowadzić będą do nasilania się tzw. "drenażu mózgów". Proces ten ukierunkowany jest na ludzi młodych i wykształconych. Obserwowane trendy w otoczeniu pozwalają na sformułowanie kilku przesłanek ukierunkowujących strategiczne działania miasta na:

- Stworzenie warunków do pozostawania w Koszalinie ludzi młodych, a zwłaszcza absolwentów szkół wyższych i średnich.
- Wydłużenie okresu kształcenia w celu złagodzenia wpływu zmian demograficznych na rynek pracy.
- Położenie nacisku na permanentne kształcenie i podnoszenie kwalifikacji i edukacji społeczeństwa.

Polska w porównaniu do przyszłych partnerów unijnych musi zmniejszyć dystans w rozwoju gospodarczym. Proces ten już się rozpoczął i od momentu akcesji do Unii Europejskiej wspierany będzie unijnymi funduszami strukturalnymi. Pomimo znacznych osiągnięć rozwoju gospodarczego, Koszalin i województwo zachodniopomorskie muszą przeciwdziałać grożącej im marginalizacji. Bowiernie otaczające województwo zachodniopomorskie regiony mają większy potencjał gospodarczy i wynikające stąd możliwości rozwojowe.

Istotne znaczenie ma także sytuacja wewnętrzna województwa. Ponad siedemdziesiąt procent ludności żyje w miastach. Tereny wiejskie stanowią niewielki zasób siły roboczej o niskich kwalifikacjach (tylko około 2% młodzieży z terenów wiejskich studiuje).

W strukturze gospodarki, dominuje handel i usługi. W przemyśle przeważają tanie miejsca pracy o niskim zaawansowaniu techniczno-technologicznym. Nakłady na badania i rozwój są bardzo małe. W Koszalinie i regionie innowacyjność gospodarki jest zbyt niska, aby sprostać narastającej konkurencji i globalizacji gospodarki. Na niską innowacyjność i poziom informatyzacji nakłada się słaba konkurencyjność małych i średnich przedsiębiorstw. Wynika ona głównie z ich struktury (zbyt duży udział firm zatrudniających do 5 osób i zbyt mało zatrudniających od 10 do 50 pracowników), poziomu organizacyjnego i kwalifikacji menedżerów oraz wielkości kapitału. Należy jednak podkreślić, że pomimo wielu wskazanych tu problemów małe i średnie przedsiębiorstwa w Koszalinie tak jak i w kraju są głównym czynnikiem umożliwiającym transformację gospodarki. W grupie tej obserwujemy stały przyrost miejsc pracy. Dzięki swojej zdolności dostosowawczej i przedsiębiorczości mieszkańców wypełniają one coraz to nowe segmenty w gospodarce.

Identyfikacja zagrożeń i szans rozwojowych skłania do podjęcia zdecydowanych działań w kierunku:

- Wspierania małych i średnich przedsiębiorstw będących nośnikiem przemian i rozwoju.
- Przygotowania małych i średnich przedsiębiorstw do konkurencji na rynku Unii Europejskiej.
- Podnoszenia innowacyjności gospodarki.
- Rozwoju i tworzenia szkół wyższych.
- Promocji Koszalina i jego potencjału gospodarczego.
- Pozyskiwania kapitału umożliwiającego zwiększenie tempa rozwoju miasta.

Turystyka jako ważny dział gospodarki kraju może odegrać znaczącą rolę w rozwoju Koszalina. Miasto dzięki bliskości morza uczestniczy w obsłudze ruchu turystycznego na wybrzeżu. Nie stanie się jednak rynkiem turystycznym mogącym konkurować z miejscowościami - nadmorskimi. Powinno skoncentrować się na oferowaniu alternatywnego wypoczynku i sposobu spędzania wolnego czasu. Niezbędne jest przygotowanie oferty uzupełniającej do oferty miejscowości nadmorskich. Oznacza to konieczność zdefiniowania i wypromowania tradycyjnych, ale także nowych produktów turystycznych (turystyka weekendowa, biznesowa itp.) jak również produktów przygotowanych wspólnie z innymi gminami. Celem miasta jest jego przybliżenie do morza poprzez turystyczne zagospodarowanie jeziora Jamno oraz rozwój infrastruktury turystycznej i technicznej wzdłuż tzw. "Osi Bałtyckiej". Istnieją warunki, aby Koszalin stał się nie tylko ośrodkiem obsługi ruchu turystycznego ale także ośrodkiem obsługi biznesu związanego z turystyką.

Przyciągnięcie turystów do Koszalina wymaga podjęcia przedsięwzięć inwestycyjnych i organizacyjnych w zakresie turystyki i infrastruktury technicznej a także promocji o zasięgu ogólnokrajowym i międzynarodowym. Najskuteczniejszą reklamą są obecnie masowe media:

radio i telewizja a w ostatnim czasie także internet. Nie posiadając wystarczających środków na promocję o takim zasięgu oddziaływania należy wzmocnić realizowane już działania związane z organizowaniem przez Koszalin wydarzeń kulturalnych i sportowych o zasięgu krajowym. Dzięki takim przedsięwzięciom miasto osiągnie zamierzony efekt promocyjny oraz przyczyni się do popularyzacji kultury i sportu wśród mieszkańców, zmiany stylu ich życia a także stworzenia zachęcających warunków do osiedlania się w Koszalinie.

Wyzwaniem dla każdego samorządu jest spełnienie oczekiwań społeczności lokalnej w zakresie jakości życia i funkcjonowania miasta. Osiągnięcie satysfakcjonującego stanu w sferze społecznej jest niezwykle trudne. Nie poddaje się do końca planowaniu, gdyż sfera obsługi życia społecznego wynika z przemian demograficznych, a ponadto uzależniona jest od dostępności środków budżetowych. Zmiany struktury demograficznej przekładają się wprawdzie na liczbę szkół, łóżek szpitalnych, żłobków, sal gimnastycznych, kin, teatrów itp. ale poziom życia różnych grup społecznych zależy od aktualnej kondycji gospodarki i stopy bezrobocia. W ramach ustawowego obowiązku zabezpieczenia potrzeb społecznych mieszkańców Koszalina należy wskazać takie działania jak:

- Sprawowanie opieki nad grupami najsłabszymi w wymiarze społecznym i ekonomicznym: samotne matki, rodziny wielodzietne, emeryci i renciści, itp.
- Zapewnienie równych szans i warunków startu dla wszystkich grup społecznych.
- Opiekę nad osobami zagrożonymi różnymi formami patologii społecznej.
- Sprawną organizację funkcjonowania służb miejskich i administracji specjalnych.
- Zapewnienie mieszkań socjalnych i chronionych.

Sprawne funkcjonowanie Koszalina uzależnione jest także od wypełniania przez miasto podstawowych funkcji w zakresie zaopatrzenia mieszkańców w: wodę, ciepło, energię elektryczną, telekomunikację i gaz. Koszalin musi zapewnić odbiór ścieków i odpadów, utrzymać czystość miasta oraz stworzyć mieszkańcom warunki do zamieszkania i możliwości przemieszczania się.

Dla zapewnienia przyjaznego środowiska do życia w mieście musi ono posiadać tereny zielone dla potrzeb wypoczynku i rekreacji. Ogromna złożoność i współzależność zagadnień związanych ze sprawnym funkcjonowaniem miasta wymaga odpowiedniego planowania i zagospodarowania przestrzennego miasta, tak aby w optymalny sposób wykorzystywać posiadane zasoby z pożytkiem dla następnych pokoleń.

Miasto, które w optymalny sposób potrafi zorganizować działanie organizmu miejskiego zasługuje na miano "inteligentnego miasta". Koszalin dzięki rozwiniętej infrastrukturze technicznej, komunikacyjnej i telekomunikacyjnej spełnia podstawowe warunki do uzyskania statusu "inteligentnego miasta".

Nadanie tego statusu zależeć jednak będzie od dalszego rozwoju Koszalina i poprawy w zakresie informatyzacji miasta oraz sprawnego systemu współdziałania, monitorowania, aktywnego sterowania procesami i przeciwdziałania zagrożeniom.

2. Założenia rozwoju Koszalina do roku 2015

Opracowując strategię dla Koszalina przyjęto założenie, że zrealizowane zostaną cele określone w dokumentach rządowych i w strategii województwa zachodniopomorskiego, a mianowicie:

- Koszalin korzystał będzie ze wsparcia z Budżetu Państwa stosownie do przypisanej mu roli: ośrodka równoważenia rozwoju rangi krajowej.
- Koszalin korzystał będzie ze wsparcia w ramach realizowanych przez województwo zachodniopomorskie programów operacyjnych stosownie do przypisanej mu roli drugiego bieguna wzrostu gospodarczego w województwie.

Sukces w realizacji strategii upatrywany jest przede wszystkim w przedsiębiorczości mieszkańców Koszalina. Wszystkie programy i środki pomocowe służyć będą dynamizowaniu rozwoju miasta i uzyskaniu efektu synergii poprzez skrócenie procesów inwestycyjnych i większą efektywność wykorzystania środków.

W swoim działaniu Koszalin będzie stosował zasady budowania demokracji wynikające z postępu w procesie akcesji Polski do struktur Unii Europejskiej. Za podstawowe, na drodze budowania społeczeństwa otwartego i obywatelskiego uznaje się:

- Zapewnienie równych szans dla kobiet.
- Wyrównywanie szans i warunków startu dla wszystkich grup społecznych.
- Zapewnienie integracji niepełnosprawnych w społeczeństwie.
- Zapewnienie dostępu do informacji zgodnie z przyjętymi standardami.
- Wspieranie różnych form samoorganizowania się obywateli i instytucji obywatelskich.

W Koszalinie stosowana będzie zasada zrównoważonego rozwoju. W sferze gospodarki największe znaczenie będzie miał rozwój koszalińskich małych i średnich firm. Firmy te będą decydować o tempie rozwoju gospodarki Koszalina. Mając atrakcyjne tereny inwestycyjne, Koszalin będzie zabiegał o pozyskanie inwestorów zewnętrznych, szczególnie w dziedzinach związanych z nowymi technologiami. Promocja potencjału społeczno-gospodarczego miasta powinna przyczynić się do rozwoju działalności gospodarczej o dużym potencjale innowacyjności.

Zmiana struktury podmiotów gospodarczych w kierunku nowoczesnych technologii uwarunkowana jest rozwojem Parku Technologicznego, funkcjonującego w sieci ośrodków innowacyjności.

Koszalin będzie uczestniczył w programach Unii Europejskiej ukierunkowanych na wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw oraz wzrost innowacyjności (np. 5 ramowy program UE).

Koszalin będzie podążał za światowymi trendami w zakresie informatyzacji życia i organizacji miasta przekształcając się w kierunku społeczeństwa informacyjnego, korzystającego z funkcji "inteligentnego miasta".

Duże znaczenie przywiązuje się do stałego podnoszenia poziomu edukacji społeczeństwa, stwarzając dogodne warunki dla dzieci i młodzieży w celu zapewnienia im lepszych warunków startu i pracy w porównaniu do warunków unijnych.

Rosnąca rola nauki, w dobie społeczeństwa informacyjnego, w połączeniu z potrzebą podniesienia innowacyjności gospodarki wyznacza nową rolę koszalińskim uczelniom wyższym. Zakłada się ich dynamiczny rozwój i uzyskanie przez Koszalin statusu miasta akademickiego. Koszalin stanie się ośrodkiem szkolnictwa wyższego i badań naukowych o silnych związkach z praktyką gospodarczą.

Koszalin będzie studwudziestotysięcznym miastem, pełniącym funkcje regionalnego i wielofunkcyjnego ośrodka usług dla obsługi mieszkańców regionu. Rozwój miasta odbywać się będzie przy poszanowaniu dla historii, zachowaniu dziedzictwa kulturowego i aktywnej ochronie środowiska. Kontynuowana będzie współpraca Koszalina z Euroregionem POMERANIA, ośrodkami krajowymi oraz ośrodkami leżącymi w obszarze Bałtyku i Europy Północnej.

Koszalin leży 11 km od morza i nie korzysta w pełni z możliwości jakie daje rozwój turystyki. Zakłada się, że w okresie realizacji strategii Koszalin uzyska lepsze połączenie z morzem, zyskując nowy potencjał w zakresie turystyki i rekreacji. W wymiarze przestrzennym w oparciu o partnerstwo z ościennymi gminami i współpracę z inwestorami prywatnymi zrealizowanych zostanie szereg projektów w zakresie infrastruktury technicznej i turystycznej. Zakłada się rozwój przestrzenny w oparciu o oś Południe-Północ kształtując związki z morzem głównie poprzez Jamno – Łabusz – jez. Jamno i Mierzeję Jamneńską.

Zakłada się, że standard życia mieszkańców zbliżony będzie do średniego standardu życia mieszkańców Unii Europejskiej. Oznacza to posiadanie przez Miasto wszystkich składników infrastruktury technicznej działających zgodnie z wymogami unijnymi oraz zapewnienie dostępności mieszkań, oświaty, służby zdrowia i poczucia bezpieczeństwa.

Rewitalizacja Śródmieścia Koszalina prowadzona będzie poprzez planowe działania remontowe, modernizacyjne i inwestycyjne. Wyprowadzenie z miasta ruchu tranzytowego w połączeniu z zachowaniem parków i terenów zielonych podniesie atrakcyjność Koszalina dla jego mieszkańców. Zakłada się, że poprzez nowoczesne planowanie przestrzenne zachowana zostanie rezerwa rozwojowa dla następnych pokoleń.

3. Generalne zasady programowania rozwoju Koszalina

W pracach nad "Strategią Rozwoju Koszalina" uwzględniono wszystkie dotychczasowe dokumenty przygotowywane przez kolejne władze wojewódzkie i samorządowe. Do podstawowych należy zaliczyć: "Strategię rozwoju województwa koszalińskiego", "Program rozwoju Koszalina do roku 2000" (z maja 1994 roku) i uchwalone w 1997 roku " Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania Koszalina". Prace te były kontynuowane, a w ich wyniku powstało szereg opracowań cząstkowych, bez których niniejsza strategia byłaby niepełna. Uwzględnione zostały ponadto "Narodowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2001 - 2006 (M.P. Nr 43 z dnia 28 grudnia 2001

roku poz. 851) oraz "Długookresowa Strategia Trwałego i Zrównoważonego Rozwoju - Polska 2025" (Rada Ministrów Warszawa, czerwiec 2000 r.).

Jako podejście generalne stosowane będą przyjęte przez Unię Europejską zasady polityki strukturalnej. Zasady te zapisane zostały również w "Narodowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2001 - 2006 jako zasady prowadzenia polityki rozwoju regionalnego państwa. Są to:

- **Zasada programowania** – polityka rozwoju regionalnego prowadzona jest w oparciu o wieloletnie strategie, programy i plany rozwojowe, a tam gdzie jest to uzasadnione potrzebami społeczności lokalnej - na poziomie subregionalnym (powiatów lub ich grup),
- **Zasada koncentracji** – na celach priorytetowych – ustalenie hierarchii priorytetów w ramach programów operacyjnych i zgodne z tym przeznaczanie zwiększonych środków na priorytetowe kierunki działań; w układzie przestrzennym zwiększenie środków dla obszarów przeżywających problemy społeczno-gospodarcze i obszarów spóźnionych w rozwoju,
- **Zasada dodatkowości** – pomoc udzielana przez Unię Europejską jest uzupełnieniem wkładu danego państwa, a nie okazją do redukcji tego wkładu.
- **Zasada subsydiarności** (pomocniczości) – władze wyższego szczebla nie powinny podejmować działań w sprawach, których załatwienie leży w gestii i może być zrealizowane przez władze niższego szczebla,
- **Zasada partnerstwa** – ścisła współpraca między Komisją Europejską a odpowiednimi władzami (wojewódzkimi, powiatowymi i gminnymi oraz przedstawicielami środowisk społeczno-gospodarczych), szczególna uwaga poświęcona będzie budowaniu partnerstwa publiczno-prywatnego pomiędzy władzą publiczną a reprezentantami środowisk gospodarczych oraz organizacji pozarządowych,

Strategia spełnia nadrzędny charakter względem innych dokumentów planistycznych miasta. Jej akceptacja oznaczać będzie zgodę wszystkich uczestników życia społeczno-gospodarczego w Koszalinie na przyjęte priorytety oraz kierowanie się zasadą uzyskiwania maksimum efektów do ponoszonych nakładów w celu zdynamizowania rozwoju miasta. Wykaz dokumentów, z których korzystano w toku prac nad strategią zamieszczony został w bibliografii załączonej do "Diagnozy"

4. Procedura formułowania wizji, misji i celów strategicznych

Podstawę do planowania strategicznego stanowiła diagnoza, w której dokonano opisu Koszalina i jego otoczenia, według stanu na koniec roku 1999. Tam gdzie było to możliwe uwzględniono dane z roku 2000. Wyboru materiałów dokonywano pod kątem ich ważności dla opracowywanej strategii. Ogromną pomoc w przygotowaniu opisu miasta stanowiły materiały cząstkowe dotyczące poszczególnych sfer funkcjonowania i życia miasta. Równoległe z opracowywaną strategią w Urzędzie Miejskim toczyły się prace nad wieloletnim planem inwestycyjnym.

W toku prac nad strategią opracowano dla Koszalina zestaw celów o znaczeniu ponadlokalnym, które zostały uwzględnione w uchwalonej 23 października 2000 r. Strategii Województwa Zachodniopomorskiego. Zorganizowano szereg spotkań z ekspertami społecznymi z różnych dziedzin życia społeczno - gospodarczego, powołanym przez Prezydenta Zespołem Samorządowym i Radą Programową, których uwagi zostały uwzględnione w dokumencie strategii. Miasto przeprowadziło szeroką akcję ankietowania mieszkańców skierowaną przede wszystkim do ludzi młodych. Wyniki ankiet pozwoliły uwzględnić w strategii opinie i oczekiwania następnych pokoleń, które wkroczą w dorosłe życie w okresie realizacji strategii.

Uwzględnione zostały także najważniejsze trendy globalne i uwarunkowania w otoczeniu, zwłaszcza w odniesieniu do województwa zachodniopomorskiego. Ponadto poddano analizie szereg dokumentów rządowych oraz Rządowego Centrum Studiów Strategicznych. W wyniku podjętych prac dokonano analizy szans i zagrożeń w otoczeniu oraz słabych i mocnych stron Koszalina (składających się na tzw. analizę SWOT).

Po określeniu najważniejszych problemów miasta przystąpiono do wypracowania wizji i misji do roku 2015. Analiza SWOT i identyfikacja problemów pozwoliły przygotować wstępną propozycję celów strategicznych dla Koszalina oraz celów pośrednich i celów operacyjnych. Celowo przyjęto nazewnictwo stosowane przy oznaczaniu poziomu ważności celu zastosowane w strategii zachodniopomorskiej. Umożliwi to w przyszłości lepszą identyfikację priorytetów i zadań proponowanych przez miasto do wojewódzkich programów operacyjnych.

W toku wielu spotkań i dyskusji nad wizją, misją i celami strategicznymi Koszalina dokonano ostatecznego ich wyboru. Dokonując wyboru celów strategicznych dla Koszalina opierano się na zagadnieniach stanowiących istotę rozwoju lub mających na celu przeciwdziałanie zagrożeniom, czy też likwidacji słabych stron miasta. Dlatego też przedłożone cele nie mają charakteru listy tematycznej, niemniej uwzględnione zostały w nich wszystkie sfery życia i zagadnienia niezbędne do sprawnego funkcjonowania miasta.

W końcowym etapie prac nad dokumentem (28 grudnia 2000 roku) ukazała się "Narodowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2001 - 2006". Powtórna analiza strategii dla Koszalina pod kątem zgodności obu dokumentów, w tym również w odniesieniu do "Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju do roku 2025" potwierdziła trafność wyboru przyjętych celów.

Koszalin spełnia rolę krajowego ośrodka rozwoju i określany jest jako drugi biegun wzrostu województwa zachodniopomorskiego. Sformułowanie wizji i misji dla Koszalina

wymaga przedstawienia zapisów dotyczących miasta zamieszczonych w Strategii Województwa Zachodniopomorskiego. Pozwala to lepiej ocenić pozycję Koszalina w regionie i w kraju. Stanowi to uzasadnienie do pozycji Koszalina nie tylko z racji jego potencjału społeczno - gospodarczego i aktywności mieszkańców ale także z racji przyjętej w Polsce koncepcji trwałego i zrównoważonego rozwoju kraju.

5. Miejsce Koszalina w województwie zachodniopomorskim

Realizacja wizji przyjętej w strategii województwa zachodniopomorskiego w wyniku piętnastoletniego procesu przeobrażeń doprowadzi do:

- *Rozwoju Koszalina jako drugiego bieguna wzrostu województwa zachodniopomorskiego rangi krajowej*
- *Włączenia województwa zachodniopomorskiego do grupy pionierów cywilizacji informacyjnej w Polsce*
- *Lokalizacji w regionie inwestycji związanych z najbardziej awangardowymi dziedzinami wysokiej techniki*
- *Wzrostu liczby miejsc pracy wysokiej jakości i dostępności rynku pracy*
- *Rozwoju regionu jako zaplecza weekendowego dla Berlina i regionów sąsiednich w zakresie uprawiania turystyki kwalifikowanej i ekoturystyki*
- *Znaczącej poprawy stanu środowiska*
- *Zdecydowanego wzrostu poziomu bezpieczeństwa*
- *Wzrostu świadomości regionalnej i wzrostu integracji lokalnych społeczności.*

Zapewniona zostanie dostępność komunikacyjna regionu i jego integracja ze strukturami krajowymi i europejskimi. Ośrodki akademickie w Koszalinie i Szczecinie odgrywać będą wiodącą rolę w kształtowaniu społeczeństwa uczącego się.

W efekcie tak ukierunkowanych zmian dobrze prosperujący region stanie się prawdziwą “małą ojczyzną”, z którą warto się identyfikować i wiązać z nią swoją przyszłość.

Misja województwa zachodniopomorskiego sformułowana została w sposób następujący:

“Misją województwa zachodniopomorskiego jest osiągnięcie zrównoważonego i trwałego rozwoju zgodnego ze standardami Unii Europejskiej poprzez optymalne wykorzystanie wszystkich dostępnych walorów województwa oraz wynegocjowanych przez Polskę warunków akcesji ”

Wobec istniejących obecnie dysproporcji tak w sferze społecznej, jak i gospodarczej dyskusje wywoływał postulat możliwości osiągnięcia w regionie trwałego i zrównoważonego rozwoju. W strategii określono, że poprzez zrównoważony i trwały rozwój rozumieć będziemy aktywizację całego obszaru regionu w celu osiągnięcia jego wielofunkcyjnego rozwoju i wzrostu konkurencyjności. Wzrost efektywności gospodarowania, wspieranie

rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości, aktywizacja obszarów wiejskich, rozwój nauki i jej strukturalnych więzi z praktyką, wdrożenie regionalnej polityki w odniesieniu do rynku pracy, poprawa dostępności ekonomicznej i komunikacyjnej wraz z niezbędną infrastrukturą będą ważnymi narzędziami pozwalającymi równoważyć rozwój przy uwzględnieniu czynników ekologicznych i gospodarczych funkcji województwa. Trwały i zrównoważony rozwój to także działanie na rzecz polepszenia warunków życia społeczności lokalnych w zakresie: edukacji, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa, kultury, kultury fizycznej i polityki społecznej. Postulat ten odnosi się również do wspierania rozwoju demokracji lokalnej, działań na rzecz pełnej integracji województwa oraz współpracy międzyregionalnej, międzynarodowej i transgranicznej.

Zamiar osiągnięcia trwałego i zrównoważonego rozwoju wyrażony został w głównym celu polityki Unii Europejskiej - Celu 1 ukierunkowanym na wspieranie regionów o PKB niższym od 75% średniego PKB dla Unii. Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej spowoduje włączenie tego celu do strategii rozwoju kraju.

W strategii zachodniopomorskiej Koszalin uznawany jest za węzłowy, wielofunkcyjny obszar intensywnego rozwoju, urbanizacji i przekształceń przestrzennych (Koszaliński Obszar Węzłowy). Postępować będzie integracja przestrzenna i funkcjonalna tego obszaru z pasem nadmorskim: Ustronie Morskie – Mielno - Darłowo.

Koszaliński Obszar Węzłowy będzie charakteryzować:

- dynamiczna aktywizacja gospodarcza,
- intensywny, wielofunkcyjny rozwój i przekształcenia przestrzenne w mieście Koszalinie, strefie podmiejskiej (rejonu gmin: Sianów, Manowo, Świeszyno) i obszarach przyległych,
- komplementarny w stosunku do Szczecina ośrodek obsługi regionu,
- rozwój związanego z Koszalinem centrum gospodarczo-naukowo-kulturalnego i obsługi ruchu turystycznego,
- ochrona walorów środowiska i krajobrazu,
- modernizacja dróg krajowych nr 6 i nr 11.

Rangę Koszalina w regionie podnosi także peryferyjne położenie stolicy województwa. Istniejąca sytuacja w sferze przestrzennej, społecznej i gospodarczej niezależnie od woli, oczekiwań czy też roszczeń grup interesu nakłada na Koszalin przyjęcie na siebie roli wiodącego ośrodka na terenie Pomorza Środkowego. W tym względzie współdziałanie z sąsiadami stanie się ważnym czynnikiem wzmocnienia pozycji Koszalina jako ponadlokalnego ośrodka społeczno-gospodarczego.

Koszalin jako ponadlokalne centrum gospodarcze wskazywany jest także w dokumentach Rządu Polskiego co oznacza, że inicjatywy samorządu związane z dynamizowaniem rozwoju miasta będą znajdowały poparcie instytucji rządowych.

6. Wizja Koszalina w 2015 roku

Dyskusja nad strategią rozwoju Koszalina pozwoliła zdefiniować na czym polegać będzie kształtowanie nowego wizerunku miasta, jego ponadlokalnego charakteru i utrzymania pozycji niekwestionowanego lidera gospodarczego w środkowej części Pomorza (po utracie przez Koszalin statusu miasta wojewódzkiego).

W oparciu o szereg spotkań z mieszkańcami i ekspertami oraz wyniki kilku tysięcy ankiet wypełnionych przez mieszkańców i przedsiębiorców działających w mieście zdecydowano się na przyjęcie wizji miasta w roku 2015 będącej syntezą oczekiwań jego mieszkańców.

Opis wizji Koszalina w 2015 roku:

Koszalin poprzez przedsiębiorczość, gospodarność i odpowiedzialność swoich mieszkańców stanie się kluczowym ośrodkiem stałego i zrównoważonego rozwoju w środkowej części POMORZA.

Koszalin jest 120 tysięcznym miastem o dominujących funkcjach:

- ◆ działalność gospodarcza o dużym potencjale innowacyjności i znaczącym udziale nowoczesnych technologii,
- ◆ regionalny, wielofunkcyjny ośrodek usług dla obsługi mieszkańców regionu oraz turystów,
- ◆ krajowy ośrodek szkolnictwa wyższego i badań naukowych o silnych związkach z praktyką gospodarczą.

Rozwój Koszalina odbywa się w sposób zrównoważony przy poszanowaniu dla historii, zachowaniu dziedzictwa kulturowego i aktywnej ochronie środowiska.

Mieszkańcy miasta mają zapewnione dobre warunki w zakresie dostępności pracy, mieszkania, dostępności do oświaty i służby zdrowia, czują się bezpieczni.

Standard życia mieszkańców zbliżony jest do średniego standardu życia Unii Europejskiej.

Miasto wyposażone jest we wszystkie składniki infrastruktury technicznej, które działają zgodnie z wymogami unijnymi.

Rozwój przestrzenny miasta oparty jest o oś Południe-Północ. Związki miasta z morzem odbywają się głównie poprzez Jamno – Łabusz – jez. Jamno i Mierzeję Jamneńską.

Śródmieście Koszalina jest w pełni zagospodarowane i stanowi centrum o wielofunkcyjnym charakterze.

Ruch samochodowy w śródmieściu jest ograniczony. Zrealizowana obwodnica śródmiejska pełni częściowo funkcję tranzytową. Ruch tranzytowy w kierunku wschód – zachód odbywa się częścią obwodnicy drogi krajowej (odcinek północny).

Koszalin aktywnie współpracuje z ośrodkami krajowymi oraz ośrodkami leżącymi w obszarze Bałtyku i Europy Północnej.

7. Sformułowanie misji Koszalina

Na podstawie prac diagnostycznych przy opracowywaniu "Strategii rozwoju Koszalina" należy stwierdzić, że miasto z uwagi na swoje położenie i charakter spełniać będzie rolę ośrodka ponadlokalnego w województwie i regionie oraz ważnego ośrodka z punktu widzenia prawidłowego i zrównoważonego rozwoju kraju.

Krajowe znaczenie Koszalina uwzględniono w strategii rozwoju województwa zachodniopomorskiego przypisując mu cel pośredni:

"Koszalin - krajowy ośrodek równoważenia rozwoju" ⁽¹⁾

Tak określony cel służyć ma realizacji celu strategicznego jakim jest poprawa konkurencyjności województwa zachodniopomorskiego. Sformułowanie odrębnego celu pośredniego dotyczącego Koszalina oddaje zamiar przypisania miastu wiodącej roli w realizacji strategii województwa. Osiągnięcie tego celu nastąpi w wyniku realizacji celów operacyjnych:

- **Koszalin – miasto akademickie, ośrodek naukowy i innowacyjno - wdrożeniowy**
- **Koszalin – krajowy ośrodek kultury**
- **Koszalin – krajowy ośrodek sportu i rekreacji**
- **Koszalin – miasto o silnych związkach z morzem, ponadregionalny ośrodek obsługi ruchu turystycznego**

W strategii rozwoju województwa zachodniopomorskiego, w odniesieniu do Koszalina (podobnie jak w przypadku Szczecina), uwzględnione zostały jedynie cele o znaczeniu ponadlokalnym. Razem z pozostałymi celami, tworzą one strukturę pozwalającą programować rozwój województwa do roku 2015.

W Strategii Rozwoju Koszalina zostały zapisane cele o znaczeniu lokalnym z punktu widzenia całego regionu mające jednak istotne znaczenie dla prawidłowego rozwoju miasta.

⁽¹⁾ Znajduje to uzasadnienie w materiałach Rządowego Centrum Studiów Strategicznych ("Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju", Warszawa, październik 1999), gdzie Koszalin zaliczony jest do tej grupy miast obok: Białegostoku, Olsztyna i Rzeszowa (tylko cztery ośrodki tej rangi).

Miasto Koszalin ma do spełnienia ważną misję polegającą na przyjęciu na siebie odpowiedzialności za rozwój społeczno - gospodarczy całego regionu środkowej części Pomorza. Właśnie położenie miasta i historia jego rozwoju predestynują je do pełnienia takiej roli i to niezależnie od bieżącego podziału administracyjnego. Historia rozwoju miasta liczy sobie ponad 730 lat.

Koszalin funkcjonuje w dynamicznie zmieniającym się otoczeniu. Potencjał gospodarczy województw: pomorskiego, wielkopolskiego oraz pogranicza polsko - niemieckiego stanowią zagrożenie marginalizacją obszaru Pomorza, ale są także wyzwaniem dla społeczności Koszalina.

Niezależnie od sformułowań przyjętych w strategii niemożliwy jest rozwój miasta bez ścisłych związków z otoczeniem. Z Koszalinem wiąże swoje nadzieje około 250 tysięcy mieszkańców żyjących w sferze jego oddziaływania, a zapewnienie spójności i integralności narodowej, spójności regionalnej w budowaniu Europy bez granic ma charakter ponadczasowy, wykraczający poza horyzont czasowy opracowywania strategii.

Akceptacja wizji Koszalina pozwoliła wypracować i przyjąć misję, której spełnienie przybliży mieszkańców Koszalina do zrealizowania ich oczekiwań.

Zgodnie z przyjętą misją w okresie realizacji Strategii Koszalina w latach 2000 – 2015 można określić jako:

***Regionalne centrum społeczno-gospodarcze
spełniające kluczową rolę
w środkowej części Pomorza,
ośrodek równoważenia rozwoju rangi krajowej***

Uzasadnienie:

Koszalin ma znaczną przewagę w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego względem jego otoczenia. Pomimo niekorzystnych zjawisk demograficznych w mieście, mających zbliżony charakter do zmian zachodzących w kraju, Koszalin ma realną szansę uzyskania statusu kluczowego ośrodka na terenie Pomorza Środkowego. Będzie to jednak możliwe pod warunkiem wzrostu aktywności i konsolidacji środowisk lokalnych oraz uzyskania istotnego wsparcia ze strony władz regionalnych, ich środkami własnymi, jak i w ramach kontraktu wojewódzkiego. Miasto powinno uczestniczyć w różnego rodzaju przedsięwzięciach opartych na partnerstwie otaczających gmin i współpracy z inwestorami prywatnymi.

8. Cele strategiczne Koszalina

Podstawowe znaczenie dla Koszalina będzie miało wypracowanie i wypromowanie jego nowego wizerunku oraz zdynamizowanie rozwoju gospodarczego przy zachowaniu i ochronie walorów środowiska i krajobrazu.

Nowy wizerunek i charakter miasta kształtować będzie innowacyjny charakter gospodarki Koszalina.

Na koszalińskich uczelniach wyższych studiuje około 30 tysięcy studentów. Wskaźnik liczby studentów w stosunku do liczby mieszkańców Koszalina jest bardzo wysoki i wynosi około 26,8%². Obecna pozycja szkół wyższych, w tym także pozycja Politechniki Koszalińskiej tworzą potencjał rozwojowy, który w przyszłych latach zdecyduje o rozwoju nauki i powstawaniu trwałych powiązań pomiędzy nauką i praktyką. Funkcjonowanie Parku Technologicznego i konsolidacja środowisk gospodarczych zapewnią rozwój międzynarodowej współpracy małych i średnich firm w kraju, jak i za granicą. Skuteczna promocja w sferze gospodarczej oraz promocja akademickiego charakteru miasta pozwolą przyciągnąć inwestorów zagranicznych.

O zainteresowaniu inwestorów Koszalinem decydować będzie nie tylko dostępność uzbrojonych terenów inwestycyjnych, ale przede wszystkim:

- 1) znacznie większe niż w innych miastach zasoby wysoko wykwalifikowanej siły roboczej,
- 2) średnia wieku społeczności Koszalina (niewiele ponad 36 lat),
- 3) atrakcyjne położenie miasta w strefie nadmorskiej i czyste środowisko (duże obszary leśne i dostępność jezior),
- 4) atrakcyjna oferta Koszalina w sferze kultury oraz wypoczynku.

Te wszystkie elementy tworzyć będą wizerunek miasta przyjaznego i otwartego, w którym warto nie tylko prowadzić działalność gospodarczą, ale także warto żyć.

Koszalin podnosić będzie swoją atrakcyjność turystyczną poprzez stwarzanie alternatywy do wypoczynku na wybrzeżu i jego promocję jako ośrodka kultury, ośrodka sportu i rekreacji rangi krajowej. Wzbogacany zostanie istniejący kalendarz wydarzeń oraz kreowane będą nowe wydarzenia o randze krajowej i międzynarodowej. Rozwijana będzie współpraca międzynarodowa, szczególnie z krajami Basenu Morza Bałtyckiego. Koszalin stanie się centrum obsługi ruchu turystycznego na Wybrzeżu Środkowym, wyznaczał będzie standardy w odniesieniu do produktów i usług turystycznych. Rozwój turystyki będzie związany z jej różnymi formami od: pobytowej, kulturalnej, biznesowej, rekreacyjnej (związanej z aktywnym wypoczynkiem) do zdrowotnej i innych form turystyki kwalifikowanej. Swoją atrakcyjność turystyczną miasto będzie kształtować poprzez wielofunkcyjne i przestrzenne związki z morzem. Wszelkie działania w tym zakresie zawierają się w terminie "Oś Bałtycka", rozumiałym dla statystycznego koszalinianina. Poprzez partnerstwo z ościennymi gminami i współpracę jednostek publicznych ze sferą prywatną Koszalin uzyska szybsze zbliżenie do morza. Przewiduje się realizację szeregu inwestycji, w tym między innymi ścieżki rowerowe, dogodny dojazd drogowy do jeziora Jamno i Bałtyku, lokalizację parkingów i infrastruktury turystycznej.

Dyskutowane są mniej lub bardziej śmiałe projekty stwarzające nową jakość w zakresie rozwoju turystyki i kształtowania związków Koszalina z morzem. Można tu wymienić port jachtowy oraz realizację szybkiego połączenia szynowego do jeziora Jamno i wybrzeża lub aktywizując turystyczne tereny wokół Koszalina budując tzw. "drugie domy". Projekty o tak dużej skali wymagają jednak wcześniejszego wykonania studium ich oddziaływania na środowisko i studium wykonalności.

² Bez uwzględnienia studentów będących mieszkańcami Koszalina

Atrakcyjność miasta podniesie także zagospodarowanie Góry Chełmskiej i budowa nowej oraz rozwój istniejącej infrastruktury turystycznej, kulturalnej, sportowej i biznesowej (aquapark, muzeum, hala sportowa, kino, teatr, centrum kongresowe i inne).

W Koszalinie przypisuje się bardzo duże znaczenie stałemu podnoszeniu jakości życia. Dlatego też jednym ze strategicznych celów miasta jest zapewnienie jakości życia na poziomie unijnym. Wyznacza to wiele współzależnych działań ukierunkowanych na zapewnienie odpowiedniego standardu i dostępności usług medycznych, ochrony zdrowia, opieki społecznej i osłon socjalnych dla najbardziej potrzebujących.

Koszalin konsekwentnie likwiduje wszelkie bariery społeczne począwszy od barier architektonicznych poprzez tworzenie szkół i przedszkoli integracyjnych do tworzenia warunków integracji niepełnosprawnych w środowisku pracy i społeczeństwie.

Koszalin stawia sobie za cel rozwój instytucji obywatelskich i stwarzanie warunków do wyrównywania szans oraz warunków startu obywateli. Młodą społeczność Koszalina już dzisiaj charakteryzuje duża otwartość na zmiany kulturowe, społeczne i gospodarcze. Dzięki tej społeczności Koszalin może znacznie szybciej niż inne miasta zyskać miano "społeczeństwa uczącego się".

Infrastruktura techniczna w Koszalinie dostosowana jest do istniejących potrzeb. Praktycznie w każdej dziedzinie występują rezerwy (gaz, woda, energia elektryczna, telekomunikacja, kanalizacja, oczyszczanie ścieków oraz składowanie odpadów) pozwalające dostosować się do wymagań inwestorów.

W Koszalinie rozbudowywana jest sieć informatyczna, która w najbliższym czasie pozwoli przyspieszyć rozwój usług informatycznych takich jak: e-banking e-commerce, i inne.

Inwestycyjne środki miasta zaangażowane są w proces odnowy i rozwoju transportu publicznego oraz w programy rozwoju budownictwa mieszkaniowego (Koszalińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego). Zgodnie z opracowaną strategią mieszkaniową potrzeby mieszkaniowe koszalinian zostaną zaspokojone w okresie najbliższych 15 lat. Koszalin dysponuje rezerwą terenów rozwojowych pozwalających zwiększyć liczbę ludności nawet o 50%, przy stałym podnoszeniu jakości życia i rosnących wymaganiach w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego.

Obok zaprezentowanego potencjału Koszalina i jego mocnych stron, występują obszary życia społecznego wymagające ingerencji miasta i szerokiego współdziałania z organizacjami społecznymi. Do najważniejszych należy zaliczyć niewystarczającą liczbę ofert pracy oraz mieszkań socjalnych. Duża liczba młodzieży i ograniczone możliwości zatrudnienia skutkują pojawianiem się różnego rodzaju patologii i stosunkowo wysokiej przestępczości. Współdziałania rodzin, szkół, samorządu, organizacji społecznych i policji wymaga przeciwdziałania zagrożeniom typowym dla wszystkich znaczących organizmów miejskich jakimi są narkomania, zagrożenia komunikacyjne i inne.

Ukierunkowanie rozwoju wynikające ze zidentyfikowanych oczekiwań mieszkańców, w zestawieniu z wytycznymi ze strategii narodowej i dokumentów regionalnych pozwoliło zdefiniować cele oddające ponadlokalne znaczenie Koszalina jako ośrodka równoważenia rozwoju rangi krajowej.

Wytyczone cele są efektem planowania strategicznego i nie zawierają często spotkanej w innych strategiach listy ukierunkowanej tematycznie np.: budownictwo, infrastruktura, itp. Wszystkie te zagadnienia mieszczą się natomiast w celach niższego rzędu i przypisanych im zadaniach.

Realizacja kierunków rozwoju określonych celami strategicznymi uwarunkowana jest spełnieniem założeń określonych w celach pośrednich. Natomiast celom pośrednim przypisane zostały cele operacyjne powiązane z wykazem konkretnych zadań. Nazwy celów (strategiczny, pośredni i operacyjny) dostosowane zostały do nazewnictwa przyjętego w strategii województwa zachodniopomorskiego. Ma to na celu ułatwienie w przyszłości uzgadniania priorytetów i zadań do programów wojewódzkich. Cele zostały sformułowane jako stan, który zostanie osiągnięty w wyniku realizacji strategii

Cele strategiczne tworzą wzajemnie wspierającą się strukturę i w tym sensie należy je traktować jako równorzędne. Mając świadomość bardzo zróżnicowanych oczekiwań mieszkańców w ramach każdego celu wskazano priorytety realizacyjne. Ułatwią one przygotowywanie dokumentów i podejmowanie prac związanych z realizacją strategii, takich jak wieloletni plan inwestycyjny i inne.

Cel strategiczny Nr - 1

Koszalin - centrum Pomorza Środkowego - dynamicznie rozwijający się ośrodek gospodarczy

Kluczem do rozwoju Koszalina będzie koncentracja działań w sferze gospodarczej ukierunkowana na przyciągnięcie inwestorów i rozwój przedsiębiorczości lokalnej, warunkujących tworzenie nowych miejsc pracy.

Wobec bardzo silnej konkurencji krajowej i międzynarodowej oraz trendów i zagrożeń globalnych, mających odbicie także w polityce Unii Europejskiej w stosunku do krajów członkowskich uznano, że podstawowe impulsy rozwojowe muszą pochodzić ze sfery nauki oraz badań i rozwoju.

Tylko poprzez poprawę innowacyjności gospodarki oraz tworzenie systemu wsparcia wobec małych i średnich podmiotów możliwe będzie zdobycie przewagi konkurencyjnej względem otoczenia.

Młode i wykształcone społeczeństwo oraz potencjał naukowy Politechniki Koszalińskiej, jedynej na Pomorzu Środkowym uczelni technicznej, stwarzają w Koszalinie lepsze niż gdzie indziej warunki dla osiągnięcia wzrostu gospodarczego poprzez wzrost innowacyjności. O możliwości wykorzystania tych warunków decydować będzie aktywność środowisk biznesowych i rozwój jednostek innowacyjności, wśród których wiodącą rolę odegra Park Technologiczny.

Niemniej ważną rolę odgrywać będzie wypracowanie przez miasto efektywnej polityki w sferze gospodarki, wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw poprzez tworzenie funduszu rozwoju, warunków do lokowania kapitału inwestycyjnego, promocji i współpracy z otoczeniem.

Cel strategiczny Nr 1			
Koszalin - centrum Pomorza Środkowego – dynamicznie rozwijający się ośrodek gospodarczy			
Cel pośredni		Cel operacyjny	
1.1	Koszalin jest ośrodkiem atrakcyjnym dla inwestorów, funkcjonuje sprawny system wspierania rozwoju małych i średnich firm.	1.1.1.	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości mieszkańców
		1.1.2.	Przyciąganie do Koszalina zewnętrznego kapitału inwestycyjnego
		1.1.3.	Stwarzanie warunków dla rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw
		1.1.4.	Wypracowanie zasad polityki Koszalina w sferze gospodarki
1.2	Gospodarka Koszalina i jego otoczenia uznawana jest w kraju za innowacyjną i konkurencyjną	1.2.1.	Stworzenie instytucjonalnych, materialnych i organizacyjnych podstaw podnoszenia innowacyjności gospodarki Koszalina
		1.2.2.	Rozwój krajowej i międzynarodowej współpracy Koszalina w zakresie podnoszenia innowacyjności
		1.2.3.	Współdziałanie miasta na rzecz uruchomienia ramach regionalnej sieci informacyjnej portalu “Koszalin”
1.3	Funkcjonuje system promocji Koszalina i jego potencjału gospodarczego	1.3.1.	Prowadzenie promocji gospodarczej miasta i jego otoczenia gospodarczego
		1.3.2.	Prowadzenie działalności informacyjnej i promocyjnej w zakresie innowacyjności

Cel - 2

Koszalin – miasto akademickie, ośrodek naukowy i innowacyjno wdrożeniowy

O innowacyjności gospodarki miasta i jego atrakcyjności dla inwestorów stosujących zaawansowane technologie zdecyduje ranga Koszalina jako ponadregionalnego ośrodka akademickiego. Wyznacznikiem atrakcyjności Koszalina będzie potencjał jego bazy naukowej i jej powiązania ze sferą badawczo - rozwojową. Warunkiem sukcesu w tym zakresie jest obok rozwoju Koszalina jako miasta - ośrodka - akademickiego zapewnienie równoległego rozwoju jego potencjału wdrożeniowego.

Koszalin jako miasto akademickie charakteryzować będą silne związki z uczelniami zagranicznymi umożliwiające stałą wymianę kadry oraz odbywanie staży i studiów zagranicznych dla studentów i kadry naukowej.

Obok potencjału naukowo-badawczego i wdrożeniowego warunkiem realizacji celu jest powstanie silniejszych związków z miastem poprzez udostępnianie bazy dydaktycznej (np.: sieci informatycznej, pracowni, bibliotek) oraz bazy sportowej i kulturalnej. Uczelnie uczestniczyć będą w kulturalnym i sportowym życiu miasta kreując wydarzenia mające trwałe miejsce w kalendarzu przedsięwzięć organizowanych przez Koszalin. Ponad 30 tysięcy studentów pozwoli wytworzyć atmosferę miasta już dzisiaj zawartą w formule "zieleń i młodość".

Stworzenie w Koszalinie warunków dla powstania społeczeństwa uczącego i społeczeństwa informacyjnego pozwoli przyciągnąć najbardziej aktywnych i najzdolniejszych absolwentów. Koszalin zyska w ten sposób szansę przyśpieszenia swojego rozwoju. Poziom edukacji społeczeństwa i niska średnia wieku mieszkańców stanie się jednym z najważniejszych czynników konkurencyjności Koszalina względem innych ośrodków w regionie i kraju.

Cel strategiczny Nr 2			
Koszalin – miasto akademickie, ośrodek naukowy i innowacyjno wdrożeniowy			
Cel pośredni		Cel operacyjny	
2.1.	Koszalin – miasto akademickie	2.1.1.	Umocnienie pozycji szkół wyższych jako wiodących ośrodków postępu w sferze nauki i gospodarki
		2.1.2.	Promocja Koszalina, jako ośrodka akademickiego o znaczeniu ponadregionalnym
2.2.	Koszalin – ośrodek naukowy i innowacyjno wdrożeniowy	2.2.1.	Stworzenie lokalnego systemu poprawy innowacyjności
		2.2.2.	Stworzenie warunków do integracji środowisk akademickich ze społecznością Koszalina

Cel - 3

Koszalin - centrum kulturalno – sportowo - rekreacyjne rangi krajowej

Kreowanie wydarzeń kulturalnych i sportowych o randze krajowej i międzynarodowej ma nieocenione znaczenie promocyjne. Wydarzenia nośne medialnie przyciągną turystów aktualnie wypoczywających na wybrzeżu, jak również kształtować będą wizerunek Koszalina jako ośrodka kultury, sportu i rekreacji. Oddziaływanie typu public relations jest jednym z ważniejszych narzędzi marketingowych stanowiących o relacjach pomiędzy nadawcą przekazu promocyjnego a jego odbiorcą w wymiarze długookresowym.

Wizerunku Koszalina jako ośrodka kultury i sportu rangi krajowej nie da się utrzymywać w sposób trwały bez posiadania własnych środowisk twórczych i sportowych. Tylko dzięki animatorom ruchu amatorskiego i mecenatowi miasta można wychowywać następne pokolenia w duchu poszanowania dla nieprzemijających wartości, dziedzictwa historycznego, kultury, sztuki i środowiska przyrodniczego.

Wobec postępującej globalizacji w sferze gospodarki, konsumpcyjnego stylu życia, szybkiego przejmowania (szczególnie przez młodzież) wzorców zachowań, mody i motywacji typowych dla "obcych" nam kulturowo społeczeństw, ogromny nacisk będzie położony na "... pielęgnowanie kultury narodowej i wspieranie twórczości, ochronę języka polskiego, promowanie osiągnięć krajowych, wspieranie twórców nauki i sztuki, zapewnianie pełni praw obywatelskich i upowszechnianie etyki w życiu społecznym ... " ³.

Nawet w nowoczesnym i bardzo otwartym na zmiany społeczeństwie niemożliwe jest budowanie trwałego rozwoju w oderwaniu od swoich "korzeni" wynikających z historii i doświadczeń Narodu jako wspólnoty. Zatem poszanowanie dla tradycji, historii, dziedzictwa kulturowego i narodowego ma tutaj podstawowe znaczenie.

Powszechna dostępność obiektów rekreacyjnych dla turystów wypoczywających na wybrzeżu uzasadnia założenie, że Koszalin będzie postrzegany również jako centrum rekreacyjne. Realizacja celu w tym zakresie uwarunkowana jest powstaniem aquaparku, obiektów na Górze Chełmskiej, kortów tenisowych, kręgielni, kawiarenek internetowych i wielu innych obiektów przystosowanych do ich wykorzystania przez różne grupy wiekowe turystów. Obiekty te poza sezonem służyć będą mieszkańcom i środowiskom akademickim.

Realizacja tak zapisanych celów pośrednich pozwoli obok rozwoju kultury wykreować wśród mieszkańców nowy styl spędzania wolnego czasu i wypoczynku. Uznanie w dokumentach wyższego rzędu Koszalina za ośrodek kultury i sportu rangi krajowej oznacza, że musi on zostać włączony w programy ukierunkowane na rozwój tych funkcji oraz finansowane ze źródeł zewnętrznych.

³ Prof. dr hab. inż. Wojciech Kacalak

Cel strategiczny Nr 3			
Koszalin - centrum kulturalno – sportowo – rekreacyjne rangi krajowej			
	Cel pośredni	Cel operacyjny	
3.1.	Koszalin - ośrodek kultury rangi krajowej	3.1.1.	Organizacja wybranych wydarzeń kulturalnych światowych – polonijnych, międzynarodowych, krajowych i regionalnych
		3.1.2.	Promocja Koszalina w kraju i za granicą jako ośrodka kultury
3.2.	Istnieją warunki do uczestniczenia mieszkańców Koszalina w kulturze	3.2.1.	Mecenat miasta nad środowiskami twórczymi
		3.2.2.	Zapewnienie mieszkańcom Koszalina dostępności kultury
3.3.	Koszalin - ośrodek sportu i rekreacji rangi krajowej	3.3.1.	Organizacja wydarzeń sportowych rangi regionalnej, krajowej i międzynarodowej
		3.3.2.	Wykreowanie nowych produktów turystycznych w sferze sportu i rekreacji rodzinnej oraz obsługi niepełnosprawnych
3.4.	Istnieją warunki dla wzrostu uczestnictwa mieszkańców Koszalina w sporcie i rekreacji	3.4.1.	Dostosowanie infrastruktury sportu i rekreacji do potrzeb społecznych
		3.4.2.	Propagowanie zmiany stylu życia w kierunku aktywnego wypoczynku

Cel - 4

Koszalin – miasto o silnych związkach z morzem, ponadregionalny ośrodek obsługi ruchu turystycznego

Koszalin wykorzystując swoje położenie i dotychczasowe związki z morzem rozwijał się będzie w sposób zapewniający wzmocnienie funkcjonalnego i terytorialnego kontaktu z morzem.

Przejawem tego rozwoju będzie wzrost znaczenia gospodarki turystycznej oraz wiodąca funkcja w zakresie wyznaczania standardów i obsługi ruchu turystycznego.

Przestrzenny rozwój miasta zaprogramowany zostanie w sposób pozwalający kształtować tzw. "Oś Bałtycką". Umożliwiają to istniejące warunki naturalne i przestrzenne.

Koszalin aktywnie będzie uczestniczył w przedsięwzięciach samorządowych i gospodarczych pozwalających wzmocnić jego potencjał turystyczny wynikający z bliskości jeziora Jamno i Bałtyku.

Cel strategiczny Nr 4			
Koszalin – miasto o silnych związkach z morzem, ponadregionalny ośrodek obsługi ruchu turystycznego			
	Cel pośredni	Cel operacyjny	
4.1.	Koszalin pełni funkcję ponadregionalnego ośrodka obsługi ruchu turystycznego	4.1.1.	Wzmocnienie współpracy z gminami, organizacjami turystycznymi i turystycznymi miejscowościami w strefie nadmorskiej i otoczeniu Koszalina
		4.1.2.	Podniesienie standardu usług turystycznych
		4.1.3.	Rozszerzenie oferty turystycznej Koszalina o nowe całoroczne produkty turystyczne
		4.1.4.	Turystyczna promocja Koszalina i Pomorza Środkowego
4.2.	Ustanowione zostały wielofunkcyjne i przestrzenne związki Koszalina ze strefą nadmorską	4.2.1.	Realizacja inwestycji wzmacniających związek Koszalina z morzem- rozwój Koszalina wzdłuż “Osi Bałtyckiej”
		4.2.2.	Zagospodarowanie turystyczne jeziora Jamno

Cel - 5

Koszalin to inteligentne miasto - przyjazne w sferze społecznej, przestrzennej i funkcjonalnej

Nowoczesne zarządzanie Koszalinem wymaga stosowania najnowszych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych nie tylko w celu sprawnego organizowania życia miasta i funkcjonowania jego infrastruktury. Wymaga to sprawnego funkcjonowania systemu pozwalającego na monitorowanie, a przede wszystkim na przeciwdziałanie pojawiającym się zagrożeniom i codziennym niedogodnościom życia w mieście. Aktywne sterowania procesami pozwoli koordynować funkcjonowanie układów komunikacyjnych oraz systemów infrastruktury. Przyczyni się także do podniesienia stopnia ochrony życia i mienia oraz poczucia bezpieczeństwa mieszkańców. Dzięki upowszechnieniu usług i technologii informatycznych powstaną dogodne warunki dla rozwoju społecznego mieszkańców, rozwoju turystyki i całej sfery gospodarczej miasta.

Samorząd Koszalina będzie stosował politykę koncentrowania zagospodarowania przestrzennego miasta w sposób zapewniający uzyskanie maksimum efektów do nakładów oraz ochronę terenów rozwojowych. Zabudowa mieszkaniowa prowadzona będzie w kierunkach: północnym, południowym i południowo-wschodnim na terenach budowlanych o dobrych warunkach gruntowych.

Samorząd przywiązuje ogromną wagę do ochrony środowiska. Jest to niezbędne dla rozwoju turystyki oraz zapewnienia lepszych warunków dla jakości życia mieszkańców miasta.

Przejawem przemian społeczno-gospodarczych będą działania organizacyjne oraz inwestycje infrastrukturalne samorządowe i komercyjne pozwalające podążać za trendami globalnymi związanymi z powstawaniem w rozwiniętych gospodarkach społeczeństwa informacyjnego. Nowoczesne zarządzanie i rozwój miastotwórczych funkcji Koszalina przyczyni się do przyznania mu statusu inteligentnego miasta⁴. Monitorowanie zachodzących zmian pozwoli na przeciwdziałanie potencjalnym zagrożeniom i konfliktom. W Koszalinie realizowana będzie strategia mieszkaniowa i strategia gospodarki nieruchomościami znajdujące odbicie w planach przestrzennego zagospodarowania miasta.

⁴ Prof. dr hab. inż. Wojciech Kacalak: "Inteligentne miasto" – charakteryzuje nowoczesne zarządzanie oparte na aktywnym sterowaniu przemianami społeczno-gospodarczymi poprzez optymalne stosowanie dostępnych rozwiązań organizacyjno-technicznych przy poszanowaniu dla środowiska, historii i walorów krajobrazowych Koszalina.

Cel strategiczny Nr 5			
Koszalin to inteligentne miasto			
- przyjazne w sferze społecznej, przestrzennej i funkcjonalnej			
-			
	Cel pośredni		Cel operacyjny
5.1.	Rozwój przestrzenny Koszalina dokonuje się z uwzględnieniem wielokierunkowych powiązań z otoczeniem przy zapewnieniu następnym generacjom terenów rozwojowych	5.1.1.	Kształtowanie właściwego wyrazu architektoniczno-urbanistycznego Koszalina
		5.1.2.	Włączenie się Koszalina w realizację lokalnych i regionalnych przedsięwzięć infrastrukturalnych służących realizacji strategii miasta
5.2.	Dostępność Koszalina zapewniają dobre połączenia: drogowe, kolejowe i lotnicze oraz telekomunikacyjne	5.2.1.	Poprawienie dostępności komunikacyjnej Koszalina i jego otoczenia
		5.2.2.	Dostosowanie poziomu usług telekomunikacyjnych i informatycznych do standardów unijnych
5.3.	Infrastruktura techniczna Koszalina oraz dostępność i jakość usług komunalnych dostosowane są do norm unijnych	5.3.1.	Rozwój sieci i poprawa stanu technicznego ulic oraz podniesienie bezpieczeństwa ruchu drogowego
		5.3.2.	Dostępność wszystkich mediów i usług komunalnych dostosowana jest do potrzeb rozwojowych miasta oraz standardów unijnych
5.4.	Koszalin działa na rzecz ochrony środowiska	5.4.1.	Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza
		5.4.2.	Zapewnienie sprawnego funkcjonowania systemu oczyszczania Koszalina
		5.4.3.	Zapewnienie ochrony i poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych
		5.4.4.	Działanie na rzecz obniżenia poziomu hałasu w mieście
		5.4.5.	Wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa

Cel - 6

Jakość życia w Koszalinie porównywalna jest do standardów unijnych

Warunkiem realizacji przyjętej misji Koszalina jest zachowanie spójności społeczno-gospodarczej miasta oraz odpowiedniego poziomu życia. Przejawem takiego podejścia będzie troska o najbiedniejszych, zapewnienie równości szans w dostępie do podstawowych usług kobiet i mężczyzn oraz osób niepełnosprawnych niezależnie od ich przekonań i pochodzenia. Poszanowanie dla obywateli i ich potrzeb będzie wyróżniać Koszalin na tle innych miast stwarzając w ten sposób wizerunek miasta przyjaznego w sferze społecznej, przestrzennej i funkcjonalnej.

Realizacja tak sformułowanego celu wymagać będzie szerokiej współpracy i wspierania organizacji pozarządowych. Niemniej ważnym warunkiem rozwoju będzie likwidacja barier architektonicznych, funkcjonalnych oraz przestrzennych. Otwarta polityka informacyjna instytucji samorządowych stwarzać będzie odpowiedni klimat do wyzwalania aktywności własnej obywateli.

Przyjazne miasto w sferze społecznej oznacza przywiązywanie przez samorząd ogromnej wagi do prawidłowego funkcjonowania i rozwoju wszystkich sfer życia społecznego, tj. ochrony zdrowia, oświaty i wychowania, szkolnictwa wyższego, kultury i kultury fizycznej, pomocy społecznej oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Aktywność mieszkańców i samorządu, tak w zakresie życia społecznego w mieście, jak i w zakresie współpracy regionalnej, krajowej i międzynarodowej sprzyjać będzie rozwijaniu postaw patriotycznych przy zachowaniu otwartości, typowej dla młodej społeczności, jaką jest społeczność Koszalina. Wielość kontaktów, duża liczba studentów, turystów przyczyni się do powstania w Koszalinie społeczeństwa obywatelskiego.

Ważnym warunkiem i założeniem przyjętym w strategii jest włączenie Koszalina do krajowych i regionalnych programów pomocowych.

Koszalin aktywnie uczestniczył będzie we współpracy krajowej i międzynarodowej oraz regionalnej do szybszego rozwoju województwa. Wykorzystanie szans w otoczeniu stanowi jeden z czynników powodzenia w realizacji strategii rozwoju miasta.

Cel strategiczny Nr 6			
Jakość życia w Koszalinie porównywalna jest do standardów unijnych			
	Cel pośredni	Cel operacyjny	
6.1.	Poziom usług i zabezpieczenia społecznego mieszkańców dostosowany jest do potrzeb	6.1.1.	Racjonalizacja funkcjonowania rynku usług medycznych
		6.1.2.	Uruchomienie programów osłonowych dla najbiedniejszych
		6.1.3.	Dostosowanie infrastruktury społecznej w zakresie wychowania przedszkolnego i szkolnictwa do zmian demograficznych
		6.1.4.	Poprawienie stopnia bezpieczeństwa publicznego
		6.1.5.	Rozwiązanie problemów mieszkalnictwa na terenach zainwestowanych
6.2	Stale podnoszenie poziomu nauczania i edukacji społeczeństwa	6.2.1.	Stworzenie sprawnego systemu kształcenia zawodowego dostosowanego do potrzeb rynku pracy
		6.2.2.	Upowszechnienie wiedzy o obsłudze i korzystaniu z mediów elektronicznych
		6.2.3.	Działanie na rzecz podniesienia ogólnego poziomu nauczania oraz zmniejszenia dysproporcji w poziomie edukacji społeczeństwa w Koszalinie
6.3.	Zlikwidowano bariery w sferze społecznej, technicznej i przestrzennej	6.3.1.	Likwidacja ograniczeń w podejmowaniu pracy i uczestniczeniu niepełnosprawnych w życiu społecznym Koszalina
		6.3.2.	Współpraca z organizacjami wspierającymi miasto w tworzeniu równych szans dla każdego
6.4.	Integracja społeczności Koszalina i rozwój demokracji lokalnej	6.4.1.	Organizowanie programów edukacyjnych i przedsięwzięć wzmacniających identyfikację z regionem i krajem
		6.4.2.	Wspieranie demokracji lokalnej poprzez różne formy aktywności i organizacji społeczeństwa
		6.4.3.	Budowanie samorządności obywateli i włączenie ich w procesy podejmowania decyzji - rozwój instytucji obywatelskich
		6.4.4.	Współpraca z kościołami i organizacjami wyznaniowymi
		6.4.5.	Utrzymywanie przez Koszalin wielostronnych i różnorodnych kontaktów międzynarodowych
		6.4.6.	Przeciwdziałanie marginalizacji Pomorza Środkowego poprzez aktywną współpracę ze wszystkimi podmiotami promującymi region

9. Plan działań

Cel - 1

Koszalin - centrum Pomorza Środkowego - dynamicznie rozwijający się ośrodek gospodarczy

1.1. Koszalin jest ośrodkiem atrakcyjnym dla inwestorów, funkcjonuje sprawny system wspierania rozwoju małych i średnich firm

1.1.1. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości mieszkańców

- Ułatwienia dla osób podejmujących działalność gospodarczą (tzw. pakiety startowe).
- Promocja alternatywnych źródeł utrzymania dla mieszkańców miasta i jego otoczenia.
- Promocja dobrych wzorców w sferze produkcji, handlu i usług.
- Wsparcie powiązań z producentami rolnymi krajowymi i zagranicznymi "Bałtyckie spotkania producentów i przetwórców".
- Ułatwienie dostępności do kapitału pozwalającego na rozpoczęcie działalności gospodarczej.
- Zapewnienie bieżącego informowania o dostępności tanich kredytów, monitorowanie dostępnych źródeł finansowania drobnej przedsiębiorczości i rzemiosła.
- Rozwój Funduszu Poręczeń dla Osób Bezrobotnych.

1.1.2. Przyciąganie do Koszalina zewnętrznego kapitału inwestycyjnego

- Przygotowanie administracji lokalnej do aktywnej współpracy z inwestorami, (wypracowanie czytelnych procedur w załatwianiu spraw, likwidacja nadmiernego biurokratyzmu, bieżąca aktualizacja dokumentów związanych z zarządzaniem przestrzenią).
- Przygotowanie i promocja nowych atrakcyjnych terenów inwestycyjnych, opracowanie systemu udostępniania pod inwestycje dużych terenów miejskich.
- Uruchomienie komputerowej bazy danych o gruntach i obiektach w granicach miasta przeznaczonych pod działalność gospodarczą oraz o ofertach inwestycyjnych w otoczeniu.
- Utrzymywanie stabilnych preferencji w podatkach i opłatach lokalnych sprzyjających przyciąganiu inwestorów.
- Nawiazywanie partnerskich kontaktów pomiędzy firmami i miastami partnerskimi
- Udział w targach inwestycyjnych.
- Promocja gospodarcza, w tym na stronach internetowych (www).
- Wspieranie rozwoju rynku kapitałowego (np.: obligacje).

1.1.3. Stwarzanie warunków dla rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw

- Wspieranie instytucji otoczenia biznesu oraz różnych form samorządu gospodarczego.
- Ułatwienia dla sektora prywatnego w dostępie do: informacji, usług doradczych, szkoleniowych i finansowych.
- Lepsze przygotowanie kadr menedżerskich do konkurowania na rynku europejskim.
- Współpraca koszalińskich firm i środowisk naukowych w sferze innowacyjności.
- Usprawnienie obsługi oraz informatyzacja w jednostkach działających na rzecz małych i średnich firm.
- Ułatwienie w dostępie dla małych i średnich firm do kapitału - lokalne fundusze poręczeń, gwarancje wzajemne.
- Utworzenie Koszalińskiego Funduszu Rozwoju (z udziałem kapitału prywatnego) w celu współfinansowania przedsięwzięć zgodnych ze Strategią.
- Zapewnienie dogodnych warunków osiedlenia się i rozwoju dla firm wychodzących z lokalnych inkubatorów przedsiębiorczości (także z powiatu ziemskiego koszalińskiego) lub parku technologicznego.
- Przygotowanie podmiotów gospodarczych i instytucji otoczenia biznesu do uczestniczenia w programach pomocowych ukierunkowanych na poprawę innowacyjności (np. Piąty ramowy program Unii Europejskiej).
- Monitorowanie małych i średnich firm w Koszalinie oraz informowanie o ich stanie i kierunkach zmian.

1.1.4. Wypracowanie zasad polityki Koszalina w sferze gospodarki

- Opatrywanie produktów rodzimych logo Koszalina.
- Organizowanie corocznych konkursów promujących lokalne produkty (np. "Koszaliński Produkt Roku" i "Pomorski Produkt Roku").
- Współdziałanie na rzecz zmiany struktury produkcji i usług w celu zwiększenia dopływu nowoczesnych technologii .
- Działania na rzecz przyciągnięcia dużych inwestorów.
- Preferowanie inwestycji tworzących miejsca pracy i mających charakter innowacyjny.
- Nawiązywanie współpracy z organizacjami i podmiotami działającymi w otoczeniu.
- Lokowanie w mieście przemysłu nieuciążliwego dla środowiska.
- Wspieranie lokalnych i regionalnych projektów związanych ze zbliżeniem Koszalina do morza.
- Lokalizacja na terenie miasta instytucji obsługi rolnictwa .

1.2. Gospodarka Koszalina i jego otoczenia uznawana jest w kraju za innowacyjną i konkurencyjną

1.2.1 Stworzenie instytucjonalnych, materialnych i organizacyjnych podstaw podnoszenia innowacyjności gospodarki Koszalina

- Rozwój Parku Technologicznego, uruchomienie centrum wdrożeń przemysłowych - jako samodzielnej jednostki organizacyjnej.
- Utworzenie struktury funkcjonalnej, organizacyjnej i kadrowej (sieci powiązań formalnych i nieformalnych) zapewniającej efektywną współpracę uczelni wyższych, parku technologicznego, instytucji otoczenia biznesu i jednostek samorządowych.
- Stworzenie stałej współpracy szkół wyższych, parku technologicznego i szkół średnich w celu wspierania najzdolniejszych uczniów.
- Zapewnienie dogodnych warunków startu dla absolwentów koszalińskich uczelni podejmujących działalność wdrożeniową w parku technologicznym.

1.2.2 Rozwój krajowej i międzynarodowej współpracy Koszalina w zakresie podnoszenia innowacyjności

- Włączenie się do współpracy gospodarczej w ramach regionu.
- Nawiązanie stałej współpracy z europejskimi i światowymi ośrodkami innowacyjności.

1.2.3. Współdziałanie miasta na rzecz uruchomienia w ramach regionalnej sieci informacyjnej portalu "Koszalin"

- Uruchomienie serwera www jako węzła sieci internetowej.
- Zorganizowanie systemu gromadzenia i aktualizacji informacji zamieszczanych na serwerze.

1.3. Funkcjonuje system promocji Koszalina i jego potencjału gospodarczego

1.3.1 Prowadzenie promocji gospodarczej miasta i jego otoczenia gospodarczego

- Rozwój współpracy międzynarodowej małych i średnich firm z Koszalina szczególnie z małymi i średnimi firmami z Unii Europejskiej.
- Organizacja i kreowanie "wydarzeń" gospodarczych.
- Promocja eksportu małych i średnich firm z Koszalina.
- Promocja ofert inwestycyjnych.
- Promocja koszalińskich i lokalnych produktów.
- Organizowanie lokalnych wystaw, wspieranie działalności wystawienniczej małych i średnich firm.
- Wybudowanie hali wystawienniczo-targowej.

1.3.2 Prowadzenie działalności informacyjnej i promocyjnej w zakresie innowacyjności

- Zapewnienie dostępności do informacji o innowacjach.
- Organizowanie wystaw, seminariów, targów i "aukcji" poświęconych innowacyjności.
- Promocja najciekawszych pomysłów innowacyjnych i ich autorów.
- Wydawanie biuletynu poświęconego innowacyjności przedsiębiorstw lokalnych.
- Funkcjonowanie Centrum Kongresowego.

Cel - 2

Koszalin – miasto akademickie, ośrodek naukowy i innowacyjno wdrożeniowy

2.1 Koszalin - miasto akademickie

2.1.1 Umocnienie pozycji szkół wyższych jako wiodących ośrodków postępu w sferze nauki, gospodarki oraz w sferze społecznej

- Rozwijanie kształcenia w dziedzinach będących motorem postępu w dostosowaniu do potrzeb miasta i europejskiego rynku pracy.
- Ustanowienie priorytetu dla rozwoju nauki w szczególności dla jej zastosowań praktycznych.
- Rozwój kształcenia akademickiego, wspieranie rozwoju naukowego kadry.
- Kontynuowanie i wykorzystywanie współpracy z uczelniami europejskimi i światowymi.
- Wspieranie wybitnych naukowców i zespołów naukowo-badawczych oraz promocja wybitnych osiągnięć o dużym potencjale "intelektualnym" i wdrożeniowym.
- Przyciągnięcie z zewnątrz kadr o wysokich kwalifikacjach.

2.1.2 Promocja Koszalina jako ośrodka akademickiego o znaczeniu ponadregionalnym

- Publikacje na temat wdrożeń do praktyki gospodarczej osiągnięć indywidualnych i zespołów badawczo-rozwojowych.
- Organizacja "Ogólnopolskiej Giełdy Innowacji i Nowych Technologii" – giełdy osiągnięć studentów uczelni krajowych (z zapewnieniem tzw. ochrony praw autorskich wynikającej ze zgłoszenia).
- Organizacja stałej wystawy osiągnięć studentów koszalińskich uczelni .

2.2. Koszalin - ośrodek naukowy i innowacyjno wdrożeniowy

2.2.1. Stworzenie lokalnego systemu poprawy innowacyjności gospodarki

- Zbudowanie więzi nauki z praktyką – wzrost poziomu zainteresowania sfery biznesowej współpracą z ośrodkami naukowymi, działaniami innowacyjnymi i transferem technologii.
- Wspieranie fundacji działających w sferze nauki i innowacyjności gospodarki.
- Wypracowanie zasad współpracy jednostek publicznych ze sferą prywatną.
- Tworzenie warunków do pozostawania w Koszalinie absolwentów wyższych uczelni.
- Organizacja giełdy pracy dla studentów i absolwentów.

2.2.2. Stworzenie warunków do integracji środowisk akademickich ze społecznością Koszalina

- Działanie szkół wyższych na rzecz poprawy poziomu edukacji społeczeństwa i pobudzania przedsiębiorczości.
- Wzrost udziału studentów i środowiska akademickiego w życiu miasta.

Cel - 3

Koszalin - centrum kulturalno – sportowo - rekreacyjne rangi krajowej

3.1 Koszalin - ośrodek kultury rangi krajowej

3.1.1 Organizacja wybranych wydarzeń kulturalnych światowych – polonijnych, międzynarodowych, krajowych i regionalnych

- Organizacja festiwali muzycznych światowych – polonijnych, międzynarodowych i krajowych
- Organizacja przeglądu kabaretów i twórczości kabaretowej
- Organizacja przeglądów artystycznych
- Organizacja festynów i wydarzeń kulturalnych
- Organizacja warsztatów i wystaw artystycznych

3.1.2 Promocja Koszalina w kraju i za granicą jako ośrodka kultury

- Stworzenie “biura promocji kultury” zapewniającego prowadzenie kalendarza imprez oraz działalność wydawniczą i informacyjną o imprezach w miejscowościach wypoczynkowych i w kraju.
- Nawiązanie współpracy z ośrodkami promocji w kraju i za granicą.
- Organizacja wydarzeń kulturalnych o znaczeniu regionalnym, krajowym i międzynarodowym.

3.2 Istnieją warunki do uczestniczenia mieszkańców Koszalina w kulturze

3.2.1 Mecenat miasta nad środowiskami twórczymi

- Wspieranie finansowe i organizacyjne inicjatyw i przedsięwzięć z dziedziny kultury i sztuki.
- Wspieranie działalności kulturalnej i twórczej poprzez zabieganie o środki pomocowe.
- Popieranie ruchu amatorskiego.
- Wspieranie “animatorów kultury”.

3.2.2 Zapewnienie mieszkańcom Koszalina dostępności kultury

- Zapewnienie rozwoju bazy materialnej dla rozwoju kultury (kina, teatry, filharmonia, sale widowiskowe, domy kultury itp.).
- Wspieranie różnorodności i bogactwa kulturowego społeczeństwa (grup społecznych, mniejszości narodowych itp.).
- Szerokie wykorzystanie amfiteatru dla promowania ruchu amatorskiego.

3.3 Koszalin - ośrodek sportu i rekreacji rangi krajowej

3.3.1 Organizacja wydarzeń sportowych rangi regionalnej, krajowej i międzynarodowej

- Organizacja międzynarodowych turniejów w różnych dyscyplinach sportowych.
- Organizacja mistrzostw.
- Organizacja spartakiad.
- Rozwój sportu akademickiego.
- Rozwój krajowego ośrodka Taekwon-do.

3.3.2 Wykreowanie nowych produktów turystycznych w sferze sportu i rekreacji rodzinnej z uwzględnieniem potrzeb niepełnosprawnych

- Organizowanie festynów.
- Organizacja spartakiad.
- Organizacja turniejów.

3.4 Istnieją warunki dla wzrostu uczestnictwa mieszkańców Koszalina w sporcie i rekreacji

3.4.1 Dostosowanie infrastruktury sportu i rekreacji do potrzeb społecznych

- Uwzględnianie w planowaniu przestrzennym osiedlowych terenów rekreacyjnych.
- Tworzenie materialnej i organizacyjnej bazy dla obsługi ruchu turystycznego obejmującego produkty turystyczne bazujące na sporcie i rekreacji.
- Likwidacja barier architektonicznych i rozwój infrastruktury pozwalającej na integrację i wychodzenie z izolacji niepełnosprawnych.
- Rozwój terenów zieleni miejskiej, tworzenie powiązań z terenami rekreacyjnymi wokół Koszalina.
- Budowa systemu ścieżek rowerowych w mieście w powiązanych z otoczeniem.
- Zapewnienie powszechnej dostępności obiektów do uprawiania sportu i rekreacji.

3.4.2 Propagowanie zmiany stylu życia w kierunku aktywnego wypoczynku

3.4.3

- Upowszechnianie sportu i rekreacji wśród dzieci i młodzieży.
- Wspieranie klubów, organizacji sportowych i turystycznych.
- Organizowanie stałych imprez sportowych dla mieszkańców.

Cel - 4

Koszalin – miasto o silnych związkach z morzem, ponadregionalny ośrodek obsługi ruchu turystycznego

4.1. Koszalin pełni funkcję ponadregionalnego ośrodka obsługi ruchu turystycznego

4.1.1 Wzmocnienie współpracy z gminami, organizacjami turystycznymi i turystycznymi miejscowościami w strefie nadmorskiej i otoczeniu Koszalina

- Opracowanie kompleksowego programu rozwoju turystyki w rejonie Koszalina.
- Zapewnienie dostępności informacji.
- Utworzenie sieci współpracy w oparciu o skomputeryzowany bank informacji turystycznej.
- Współpraca z Kołobrzegiem i podejmowanie wspólnych przedsięwzięć promocyjnych.

4.1.2 Podniesienie standardu usług turystycznych

- Współdziałanie na rzecz podniesienia jakości usług turystycznych w otoczeniu.
- Poprawienie jakości obsługi turystyki zagranicznej.
- Poprawienie jakości obsługi ruchu tranzytowego.
- Rozbudowa i poprawa jakości oraz struktury bazy turystycznej w Koszalinie.

4.1.3 Rozszerzenie oferty turystycznej Koszalina o nowe całoroczne produkty turystyczne

- Poprawa sanitacji miasta i jego przyrodniczego zagospodarowania (tereny leśne, parki i obszary zieleni, jezioro Lubiatowskie itp.).
- Przygotowanie i sprzedaż własnych produktów turystycznych Koszalina konkurencyjnych względem innych ośrodków miejskich w kraju i alternatywnych w stosunku do wypoczynku na wybrzeżu (rozwój turystyki kwalifikowanej).
- Turystyczne i rekreacyjne zagospodarowanie Góry Chełmskiej.
- Aquapark.

4.1.4 Turystyczna promocja Koszalina i Pomorza Środkowego

- Promocja walorów turystycznych i wypoczynkowych.
- Kompleksowa promocja produktów turystycznych regionu.
- Stwarzanie warunków dla spędzania wolnego czasu przez kuracjuszy z okolicznych uzdrowisk.
- Wydawanie informatorów turystycznych.
- Prowadzenie sieci informacji turystycznej w Koszalinie i w sąsiednich gminach.
- Zapewnienie dostępności informacji turystycznych poprzez internet.
- Stała współpraca z organizacjami turystycznymi i ośrodkami informacji turystycznej w Polsce i za granicą.
- Kreowanie turystycznej marki Koszalina.

4.2 Ustanowione zostały wielofunkcyjne i przestrzenne związki Koszalina ze strefą nadmorską

4.2.1 Realizacja inwestycji wzmacniających związek Koszalina z morzem- rozwój Koszalina wzdłuż tzw. "Osi Bałtyckiej"

- Przygotowanie ofert inwestycyjnych o charakterze turystycznym i rekreacyjnym przybliżających Koszalin do morza.
- Rozbudowa sieci ścieżek rowerowych.
- Rozwijanie partnerstwa z gminami: Mielno, Będzino i Sianów w celu realizacji wspólnych inwestycji.

4.2.2 Zagospodarowanie turystyczne jeziora Jamno

- Utworzenie konsorcjum z udziałem kapitału prywatnego dla realizacji portu turystycznego na Jeziorze Jamno.

Cel - 5

Koszalin to inteligentne miasto - przyjazne w sferze społecznej, przestrzennej i funkcjonalnej

5.1 Rozwój przestrzenny Koszalina dokonuje się z uwzględnieniem wielokierunkowych powiązań z otoczeniem przy zapewnieniu następnym generacjom terenów rozwojowych

5.1.1 Kształtowanie właściwego wyrazu architektoniczno-urbanistycznego Koszalina

- Zagospodarowanie wolnych i uzbrojonych terenów w Śródmieściu i w obrębie istniejących osiedli.
- Kontynuowanie przekształceń wyrazu architektonicznego obiektów, rewitalizacja Śródmieścia pod kątem zachowania wartości kulturowych oraz stworzenia centrum usług ogólnomiejskich.
- Wkomponowanie obiektów turystyczno-rekreacyjnych w istniejące obszary zieleni, integracja miasta z otaczającą przyrodą.
- Zachowanie różnorodności przyrodniczo-krajobrazowej w obrębie miasta i jego otoczenia.
- Racjonalne gospodarowanie terenami z zachowaniem rezerwy terenów rozwojowych.
- Ochrona gruntów leśnych w obrębie miasta.
- Rozwój indywidualnej zabudowy mieszkaniowej.
- Aktualizacja miejscowego planu zagospodarowania Koszalina.

5.1.2 Włączenie się Koszalina w realizację lokalnych i regionalnych przedsięwzięć infrastrukturalnych służących realizacji strategii miasta

- Wypracowanie trwałych mechanizmów współpracy z instytucjami wojewódzkimi i regionalnymi.
- Współpraca z otaczającymi gminami w celu zmniejszania ich dysproporcji rozwojowych w stosunku do Koszalina - tworzenie wspólnego organizmu miejskiego.

5.2 Dostępność Koszalina zapewniają dobre połączenia: drogowe, kolejowe i lotnicze oraz telekomunikacyjne

5.2.1 Poprawienie dostępności komunikacyjnej Koszalina i jego otoczenia

- Współdziałanie z władzami regionu i innymi podmiotami w celu realizacji inwestycji decydujących o dostępności Koszalina w zakresie połączeń drogowych.
- Dokończenie obwodnicy śródmiejskiej.
- Wykonanie obwodnicy pozamiejskiej.

- Modernizacja i przebudowa trasy wylotowej w kierunku Poznania.
- Współdziałanie z gminami ościennymi i władzami powiatowymi w celu realizacji wspólnych przedsięwzięć w zakresie infrastruktury komunikacyjnej.
- Dostosowanie standardu usług w zakresie transportu publicznego do potrzeb Koszalina.
- Uruchomienie powietrznego ruchu pasażerskiego.

5.2.2. Dostosowanie poziomu usług telekomunikacyjnych i informatycznych do standardów unijnych

- Rozwój sieci zapewniającej powszechną dostępność połączeń i przesyłania danych cyfrowych.
- Działanie na rzecz powstawania w Koszalinie sieci konkurencyjnych oferujących usługi telekomunikacyjne.
- Zapewnienie stałego dostępu szkół do internetu (łącza stałe, włączenie szkół do miejskiej sieci informatycznej).
- Rozwój zakresu usług dla firm i mieszkańców za pośrednictwem sieci informatycznych.
- Opracowanie programu informatycznej sieci dla instytucji uczestniczących w rozwoju funkcji "inteligentnego miasta".
- Informatyzacja i tworzenie warunków w jednostkach związanych z zarządzaniem kryzysowym.

5.3 Infrastruktura techniczna Koszalina oraz dostępność i jakość usług komunalnych dostosowane są do norm unijnych

5.3.1 Rozwój sieci i poprawa stanu technicznego ulic oraz podniesienie bezpieczeństwa ruchu drogowego

- Rozwój sieci ulic, parkingów i powiązań Koszalina z najbliższym otoczeniem.
- Realizacja inwestycji infrastrukturalnych podnoszących bezpieczeństwo na drogach.
- Instalowanie systemów monitorowania dróg i sterowania ruchem, koordynacja działań służb miejskich, policji i administracji specjalnych.
- Racjonalizacja zabudowy w celu ograniczania przemieszczania się ludności związanego z dojazdem do pracy.
- Organizacja zabudowy centrów handlowo-usługowych pozwalająca ograniczyć ruch samochodowy.
- Budowanie ścieżek rowerowych w mieście, promocja komunikacji rowerowej i pieszej.

5.3.2 Dostępność wszystkich mediów i usług komunalnych dostosowana jest do potrzeb rozwojowych miasta oraz standardów unijnych

- Uzbrojenie nowych terenów pod budownictwo.

- Dostosowanie jakości wody do wymogów unijnych.
- Organizacja dostaw ciepła i ciepłej wody dostosowane są do potrzeb rozwojowych Koszalina.
- Dostępność gazu do celów komunalnych i przemysłowych dostosowana jest do potrzeb.
- Zabezpieczenie dostaw energii elektrycznej dostosowane jest do potrzeb mieszkańców i gospodarki Koszalina.
- Zapewniony jest odbiór ścieków sanitarnych, przemysłowych i deszczowych.
- Zwiększenie współpracy z samorządami ościennych gmin, inwestorami prywatnymi oraz wykorzystanie kredytów, pożyczek, poręczeń oraz obligacji gminnych itp. w celu zwiększanie skali inwestycji infrastrukturalnych.
- Podniesienie jakości i prywatyzacja usług komunalnych, dopuszczalnych i możliwych do realizacji przez jednostki prywatne.

5.4 Koszalin działa na rzecz ochrony środowiska

5.4.1 Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza

- Modernizacja kotłów i urządzeń pomocniczych w ciepłowniach
- Instalacja turbiny gazowej (MEC).
- Stosowanie gazu do ogrzewania w budownictwie jednorodzinny.
- Zwiększenie wykorzystania gazu do celów grzewczych.
- Modernizacja magistrali ciepłowniczych.
- Modernizacja i likwidacja małych kotłowni.

5.4.2 Zapewnienie sprawnego funkcjonowania systemu oczyszczania Koszalina

- Zorganizowanie sprawnego systemu zbiórki, segregacji, odzysku i powtórnego wykorzystania odpadów.
- Działanie na rzecz selekcji odpadów i odzysku surowców wtórnych u źródeł ich powstawania.
- Realizacja programu zagospodarowania odpadów na bazie składowiska w Sianowie.

5.4.3 Zapewnienie ochrony i poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych

- Zapewnienie ochrony czystości wody w rzece Dzierżęcince.
- Ochrona czystości wód jeziora Lubiatowskiego.
- Zapewnienie czystości jeziora Jamno.
- Ochrona zasobów wód podziemnych.

5.4.4 Działanie na rzecz obniżenia poziomu hałasu w mieście

- Zmiana organizacji ruchu w miejscach o największym natężeniu hałasu.

- Instalowanie ekranów akustycznych.
- Oddzielanie ciągów komunikacyjnych od zabudowy pasami zieleni.

5.4.5 Wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa

- Współpraca z gminami w zakresie poprawienia stanu ekologicznego regionu.
- Współpraca z organizacjami działającymi na rzecz ochrony środowiska.
- Wprowadzenie systemu opłat sprzyjających kształtowaniu postaw proekologicznych.
- Zapewnienie dostępu do informacji o stanie i ochronie środowiska naturalnego.
- Kształtowanie prośrodowiskowych postaw wśród dzieci i młodzieży.

Cel - 6

Jakość życia w Koszalinie porównywalna jest do standardów unijnych

6.1 Poziom usług i zabezpieczenia społecznego mieszkańców dostosowany jest do potrzeb

6.1.1 Racjonalizacja funkcjonowania rynku usług medycznych

- Doskonalenie funkcjonowania systemu opieki zdrowotnej.
- Współdziałanie w celu kontynuowania budowy Szpitala Wojewódzkiego.
- Wspieranie profilaktyki w zakresie ochrony zdrowia.

6.1.2 Uruchomienie programów osłonowych dla najbiedniejszych

- Wspomaganie instytucji zajmujących się łagodzeniem skutków bezrobocia oraz prowadzących działalność charytatywną.
- Uruchomienie zakładu pielęgnacyjno-opiekuńczego.
- Utworzenie sprawnego systemu umożliwiającego identyfikację potrzeb w zakresie pomocy społecznej oraz zapewnienie wsparcia najbardziej potrzebującym.
- Wdrożenie programów przeciwdziałania zjawiskom patologicznym, szczególnie wśród ludzi młodych i dzieci.
- Zapewnienie opieki osobom starszym, samotnym i obłożnie chorym.

6.1.3 Dostosowanie infrastruktury społecznej w zakresie wychowania przedszkolnego i szkolnictwa do zmian demograficznych

- Dostosowanie do potrzeb liczby miejsc w żłobkach oraz dotowanie dzieci.
- Zapewnienie dostępności wychowania przedszkolnego dla wszystkich dzieci powyżej 4 lat.
- Stworzenie warunków do zdobywania nowych kwalifikacji przez nauczycieli, tracących pracę w wyniku zmian demograficznych.

- Dostosowanie bazy oświatowej do długoterminowych prognoz demograficznych, szczególnie w zakresie szkolnictwa zawodowego.

6.1.4 Poprawienie stopnia bezpieczeństwa publicznego

- Współdziałanie na rzecz podniesienia bezpieczeństwa publicznego poprzez finansowe i organizacyjne wspieranie policji oraz bieżące monitorowanie Koszalina.
- Współdziałanie ze strażą pożarną i administracjami specjalnymi na rzecz przeciwdziałania zagrożeniom zdrowia i życia mieszkańców oraz ochrony mienia
- Wdrożenie programu “Bezpieczne Miasto”.
- Edukacja, zwłaszcza dzieci i młodzieży, na temat bezpieczeństwa na drogach, działania prewencyjne policji kierowane do dzieci i młodzieży.

6.1.5 Rozwiązanie problemów mieszkalnictwa na terenach zainwestowanych

- Uzbrajanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe.
- Zapewnienie dostępności mieszkań socjalnych i chronionych.
- Podniesienie standardu mieszkań komunalnych.
- Wspieranie różnych form budownictwa społecznego i prywatnego.
- Rozwój budownictwa komunalnego.
- Zbywanie nieruchomości komunalnych z zachowaniem preferencji dla dotychczasowych najemców.
- Przekształcenie Zarządu Budynków Komunalnych.
- Rozwój budownictwa w ramach Koszalińskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego.

6.2 Stałe podnoszenie poziomu nauczania i edukacji społeczeństwa

6.2.1 Stworzenie sprawnego systemu kształcenia zawodowego dostosowanego do potrzeb rynku pracy

- Stwarzanie warunków dla przekwalifikowywania absolwentów szkół średnich zgodnie z potrzebami rynku pracy.
- Powołanie w Koszalinie Wyższej Szkoły Zawodowej

6.2.2 Upowszechnienie wiedzy o obsłudze i korzystaniu z mediów elektronicznych

- Stworzenie mechanizmu modernizacji sprzętu komputerowego w szkołach
- Uruchomienie programu edukacji nauczycieli w zakresie korzystania z mediów elektronicznych
- Zapewnienie kadry o wysokich kwalifikacjach do nauczania informatyki w szkole
- Zapewnienie stałego dostępu do internetu w szkołach.

6.2.3 Działanie na rzecz podniesienia ogólnego poziomu nauczania oraz zmniejszenia dysproporcji w poziomie edukacji społeczeństwa w Koszalinie i jego otoczeniu

- Poprawa wyposażenia bazy szkolnej i restrukturyzacja szkół.
- Wspieranie inicjatyw i zawieranie porozumień publiczno-prywatnych w celu poprawienia finansowania oświaty.
- Dofinansowywanie kształcenia najbiedniejszych.
- Informowanie o pojawiających się zagrożeniach i przeciwdziałanie zjawiskom patologicznym w szkołach.
- Zapewnienie pełnej dostępności do edukacji osób niepełnosprawnych.
- Realizacja modelu szkoły środowiskowej.

6.3 Zlikwidowano bariery w sferze społecznej, technicznej i przestrzennej

6.3.1 Likwidacja ograniczeń w podejmowaniu pracy i uczestniczeniu niepełnosprawnych w życiu społecznym Koszalina

- Zniesienie barier architektonicznych.
- Tworzenie integracyjnych przedszkoli i szkół dla dzieci niepełnosprawnych.
- Zapewnienie dostępności dzieci i młodzieży niepełnosprawnej do nauki w szkolnictwie otwartym oraz zakładach aktywizacji zawodowej.
- Współpraca z organizacjami działającymi na rzecz niepełnosprawnych i szeroko pojętej dostępności miasta dla osób niepełnosprawnych.
- Utworzenie ośrodka wczesnej interwencji.

6.3.2 Współpraca z organizacjami wspierającymi miasto w tworzeniu równych szans dla każdego

- Wspieranie przedsięwzięć realizowanych przez organizacje społeczne w zakresie demokratyzacji życia, budowania społeczeństwa otwartego.
- Działanie na rzecz wyrównywania szans kobiet.
- Włączanie się w przedsięwzięcia organizacji społecznych ukierunkowane na pozyskanie środków pomocowych.
- Udostępnianie organizacjom społecznym informacji pomocnych w prowadzonej przez nie działalności.

6.4 Integracja społeczności Koszalina i rozwój demokracji lokalnej

6.4.1 Organizowanie programów edukacyjnych i przedsięwzięć wzmocniających identyfikację z regionem i krajem

- Kształtowanie postaw patriotycznych poprzez wzorce edukacyjne.
- Ochrona dóbr kultury narodowej, troska o rozwój kultury materialnej i niematerialnej.

- Kulturowanie i wspieranie rzemiosła i tradycji ludowych.

6.4.2 Wspieranie demokracji lokalnej poprzez różne formy aktywności i organizacji społeczeństwa

- Wspieranie przedsięwzięć pozwalających na wypracowanie specyfiki regionu.
- Wspieranie przedsięwzięć pozwalających na rozwijanie samorządności lokalnej.
- Zapewnienie bieżącego informowania mieszkańców o procesie akcesji, zmianach prawnych i programach ukierunkowanych na przygotowanie Polski do członkostwa w Unii Europejskiej.

6.4.3 Budowanie samorządności obywateli i włączanie ich w procesy podejmowania decyzji – rozwój instytucji obywatelskich

- Znoszenie w strukturach funkcjonalnych miasta i ośrodkach decyzyjnych zbędnych procedur i ograniczeń, zapewnienie jawności życia publicznego.
- Informatyzacja miasta, ułatwienie dostępu do informacji, zapewnienie właściwego poziomu obsługi interesantów.
- Przygotowanie samorządu Koszalina do wykorzystania finansowego wsparcia zewnętrznego (krajowego i zagranicznego).
- Wypracowanie zasad współpracy i partnerstwa sąsiednimi gminami oraz inwestorami prywatnymi.

6.4.4 Współpraca z kościołami i organizacjami wyznaniowymi

- Pogłębienie współdziałania z Diecezją Koszalińsko - Kołobrzeską i innymi kościołami w zakresie integracji społeczności Koszalina i Pomorza Środkowego.
- Wypracowanie zasad współpracy w zakresie kulturowania tradycji regionalnych i narodowych, ochrony dóbr kultury i kształtowania postaw patriotycznych.
- Wspieranie organizacyjne i finansowe przykościelnych organizacji charytatywnych oraz przeciwdziałanie zjawiskom patologicznym.

6.4.5 Utrzymywanie przez Koszalin wielostronnych i różnorodnych kontaktów międzynarodowych

- Współpraca z miastami i regionami w Unii Europejskiej.
- Wzmocnienie współpracy w ramach Euroregionu Pomerania.
- Rozwój współpracy w ramach basenu Morza Bałtyckiego.

6.4.6. Przeciwdziałanie marginalizacji Pomorza Środkowego poprzez aktywną współpracę ze wszystkimi podmiotami promującymi region

- Współpraca parlamentarzystów.
- Współpraca z mediami.

- Wspieranie działalności wydawniczej.
- Organizacja wspólnych lokalnych i regionalnych przedsięwzięć promocyjnych: reklamowych, public relations, lobbyingu i innych.
- Udział w regionalnych instytucjach i organizacjach.

10. Program realizacyjny strategii rozwoju Koszalina

10.1. Wprowadzenie

Podstawową zasadą przyjętą w czasie prac nad strategią rozwoju Koszalina, warunkującą powodzenie jej realizacji, było założenie zgodności strategii miasta ze strategią rozwoju województwa zachodniopomorskiego. Dużą wagę przykładano do uzyskania spójności z "Narodową Strategią Rozwoju Regionalnego 2001-2006" i innymi dokumentami rangi krajowej oraz wytycznymi wynikającymi z dokumentów przedakcesyjnych, jak "Partnerstwo dla Członkostwa" i "Narodowy program przygotowania do Członkostwa".

W strategii nie można znaleźć wprost odpowiedzi co stanie się z chwilą wstąpienia Polski do Unii Europejskiej. Niemniej jest ona "programowana" tak, aby moment akcesji Polski do Unii nie powodował konieczności całkowitego przeorientowania celów strategicznych Koszalina. Opóźnienie przyjęcia Polski do Unii Europejskiej może mieć jedynie wpływ na spowolnienie tempa realizacji celów jednak bez zagrożenia dla powodzenia jej realizacji.

W strategii przyjęto generalne zasady programowania rozwoju stosowane przez Unię Europejską. Oznacza to postawienie na samorządność i aktywność obywateli, rozwój w oparciu o wieloletnie planowanie, koncentrację na priorytetach oraz równość szans i szeroką współpracę z partnerami lokalnymi, krajowymi i międzynarodowymi.

Akceptacja generalnych zasad programowania Unii Europejskiej nie oznacza postawy roszczeniowej i oczekiwania wyłącznie na wsparcie zewnętrzne. Wprost przeciwnie, już w wizji Koszalina zapisano, że koszalinianie własną przedsiębiorczością, gospodarnością i odpowiedzialnością zapewnią zrównoważony rozwój miasta. Wsparcie zewnętrzne służyć będzie jedynie dynamizowaniu rozwoju Koszalina. Z przeprowadzonej projekcji budżetu miasta na okres piętnastu lat wynika luka w możliwościach sfinansowania zidentyfikowanych obecnie zadań na poziomie 150 mln zł (diagramy Nr 1- Nr 3). Analizując jednak potencjalne możliwości inwestycyjne miasta w tym okresie, nie jest to kwota zbyt wysoka tym bardziej, że zadania o horyzoncie realizacji dłuższym niż trzy lata nie mogły być wycenione w sposób do końca pewny. Nieokreśloność zadań w okresie 2006 - 2015 wynikać też będzie z rosnących potrzeb i oczekiwań mieszkańców.

Uwzględniając możliwość współfinansowania części zadań z programu PHARE II (począwszy od 2002 roku) oraz przekształcenie obecnych funduszy pomocowych ISPA i SAPARD w fundusze strukturalne można z dużym prawdopodobieństwem założyć wzrost finansowania zewnętrznego (szczególnie począwszy od 2006 roku) na poziomie 25% kosztów zadań, które mogą być sfinansowane z tych funduszy (np.: infrastruktura, ochrona środowiska i itp.).

W strategii uwzględniono też znaczenie Koszalina jako ośrodka równoważenia rozwoju rangi krajowej i drugiego bieguna wzrostu w województwie zachodniopomorskim. Oczekiwanie szerokiej współpracy wyrażane jest także przez władze powiatu ziemskiego Koszalin. Zatem przypisana Koszalinowi w jego misji rola kluczowego ośrodka w środkowej części Pomorza oraz miano regionalnego centrum społeczno-gospodarczego nie są tylko wyrazem oczekiwań lokalnych władz. W naturalny sposób wynikają z historii rozwoju Koszalina oraz uwarunkowań natury gospodarczej i przestrzennej.

Koszalin rozwijał się będzie w zgodzie z otaczającym środowiskiem przywiązując dużą wagę do jego ochrony jako warunku koniecznego dla zapewnienia wysokiej jakości życia mieszkańcom, rozwoju turystyki i rekreacji w mieście oraz jego otoczeniu.

Ważne znaczenie dla miasta ma jego rozwój wzdłuż tzw. "Osi Bałtyckiej". Idea ta pozwala z jednej strony "przybliżyć" Koszalin do morza z drugiej zaś strony nie stanowi przeszkody w wypracowaniu i wypromowaniu własnych specyficznych dla miasta produktów turystycznych.

Koszalin rozwijał się będzie w sposób zrównoważony. Oznacza to przeciwdziałanie powstawaniu nadmiernych dysproporcji w rozwoju miasta i w życiu społecznym. Równoważenie rozwoju odbywać się także będzie poprzez rozwijanie funkcji inteligentnego miasta. Dzięki temu poprzez aktywne zarządzanie zasobami, monitorowanie oraz przeciwdziałanie konfliktom przestrzennym, środowiskowym i społecznym miasto stanie się przyjazne dla jego mieszkańców. Inwestowanie w rozwój Koszalina przy zachowaniu naturalnych, krajobrazowych i przyrodniczych walorów na jego obszarze tworzyć będzie szansę osiedlania się ludzi i firm w oparciu o rozwiniętą infrastrukturę miasta, park technologiczny oraz historycznie ukształtowaną strukturę osiedleńczą. Zwiększać to będzie szansę uzyskania dodatniego wskaźnika migracji i powiększania się populacji Koszalina.

Nowy wizerunek miasta zapewni jego rozwój jako gospodarczego ośrodka innowacyjnego oraz ośrodka akademickiego o randze ponadregionalnej. W wymiarze urbanistycznym Koszalin zyska nowy wizerunek poprzez rewitalizację śródmieścia i wyprowadzenie z miasta ruchu tranzytowego. W południowej i południowo-wschodniej części Koszalina rozwijać się będzie budownictwo mieszkaniowe i usługi.

Poprawienie jakości życia zostanie osiągnięte poprzez rozwój mieszkalnictwa rozwiązywanie problemów w sferze społecznej, inwestowanie w rozwój szkolnictwa i oświaty, zapewnienie dostępności kultury oraz warunków do uprawiania sportu, rekreacji i wypoczynku.

Istotą strategii rozwoju Koszalina jest wykorzystanie szans w otoczeniu jakie stwarza bliskość Bałtyku oraz przeciwdziałanie rysującym się zagrożeniom wynikającym z globalizacji oraz narastających dysproporcji w rozwoju społeczno-gospodarczym w Europie i świecie. Koszalin wykorzystywać będzie swoje mocne strony wynikające z potencjału jakim jest młoda społeczność i szkoły wyższe oraz aktywów miasta w postaci gruntów i posiadanego majątku trwałego. Poprzez pobudzanie działalności gospodarczej małych i średnich przedsiębiorstw oraz pozyskiwanie inwestorów Koszalin neutralizować będzie swoje słabe strony wynikające z niskiej innowacyjności gospodarki, słabych związków miasta z morzem i aktualnego poziomu rozwoju turystyki.

Stan jaki zostanie osiągnięty w okresie piętnastu lat realizowania strategii przedstawiony został w wizji Koszalina. Realizacja tej wizji stanowi wyzwanie dla wszystkich mieszkańców Koszalina. Strategia wskazuje kierunek rozwoju Koszalina i programuje ten rozwój na najbliższych piętnaście lat. Sukces w realizacji strategii zależy jednak będzie od aktywności mieszkańców i umiejętnego wypełnienia przez nich wszystkich ról i obszarów, w których miasto może jedynie służyć wsparciem i stwarzać dogodne warunki.

Strategia jest dokumentem nadrzędnym w stosunku do innych dokumentów planistycznych miasta. Należy oczekiwać, że obywatele, organizacje i podmioty gospodarcze podejmować będą działania zgodne z przyjętymi w niej celami. Ich aktywność spotka się z

pewnością ze wsparciem i przychylnością kolejnych władz samorządowych. Strategia jest drogowskazem wskazującym w jaki sposób korzystać z ograniczonych zasobów, aby w dynamicznie zmieniającym się świecie rozwijać się szybciej i działać efektywniej niż inni.

Sprawdzianem dla społeczności Koszalina będzie umiejętność przygotowania się do opracowywania, realizacji i uczestniczenia w programach pomocowych i strukturalnych Unii Europejskiej. Temu wyzwaniu można sprostać poprzez stałe podnoszenie kwalifikacji pracowników samorządowych, zapewnienie szybkiego dostępu do rzetelnej informacji oraz informatyzację miasta.

10.2. Priorytety przyjęte w Strategii Rozwoju Koszalina

W ramach każdego planu, programu czy też przedsięwzięcia występują priorytety - zadania, cele, sprawy lub inwestycje mające pierwszeństwo przed innymi - decydujące o powodzeniu podejmowanych działań lub warunkujące tempo realizacji zadań. Podobna sytuacja ma miejsce w "Strategii Rozwoju Koszalina". Przyjęte cele wskazują generalne kierunki, pozwalają programować przyszły rozwój miasta w sposób zrównoważony, zgodny z oczekiwaniami mieszkańców. Natomiast priorytety pozwalają na dokonywanie wyborów najpilniejszych przedsięwzięć i zadań w ramach celów strategicznych. Znajdują one odbicie w strukturze wydatkowanych środków budżetowych, w wieloletnich planach inwestycyjnych i innych dokumentach planistycznych miasta.

W "Strategii Rozwoju Koszalina" wskazane priorytety uwzględniają preferencje mieszkańców wynikające z przesłanych ankiet oraz formułowanych w trakcie spotkań z ekspertami społecznymi. Obok preferencji społecznych uwzględniono także konieczność łagodzenia skutków niekorzystnych trendów demograficznych. Wynika stąd potrzeba tworzenia nowych miejsc pracy, wydłużania okresu kształcenia i zaspokajania rosnących potrzeb w sferze społecznej. Zagadnienia te jako pierwszoplanowe zostały zawarte w przedstawionych poniżej priorytetach:

Priorytet nr 1

Tworzenie nowych miejsc pracy

Świadomość potrzeby wspierania rozwoju gospodarczego jest powszechna. W przypadku Koszalina istnieją dogodne warunki do jej realizacji. Ponieważ tylko gospodarka innowacyjna, bazująca na potencjale własnych przedsiębiorstw, może stać się gospodarką konkurencyjną względem otoczenia, zdolną do tworzenia nowych miejsc pracy, zaliczono jej rozwój do priorytetów realizacyjnych strategii.

Osiągnięcie konkurencyjności wymaga wsparcia systemowego, zarówno w zakresie polityki jak również narzędzi i środków. Sprzyjać temu będzie tworzenie systemu wspierania małych i średnich przedsiębiorstw.

Priorytet realizowany będzie w ramach celu **Koszalin - centrum Pomorza Środkowego - dynamicznie rozwijający się ośrodek gospodarczy** głównie poprzez:

1. Wspieranie rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw.

2. Przyciągnięcie inwestorów i zewnętrznego kapitału inwestycyjnego.

Priorytet nr 2

Poprawa innowacyjności gospodarki

Punktem wyjścia do podniesienia innowacyjności gospodarki jest rozwój w Koszalinie uczelni wyższych. Akademickość Koszalina nie jest jednak celem samym w sobie. Znajduje uzasadnienie w tworzeniu warunków do współpracy sfery nauki ze sferą gospodarki oraz ułatwiania transferu technologii z zewnątrz. Służyć temu może powstanie struktury instytucjonalnej powiązanej w sieć z innymi ośrodkami w mieście, regionie, kraju i poza jego granicami.

Priorytet realizowany będzie w ramach celu: **Koszalin - centrum Pomorza Środkowego - dynamicznie rozwijający się ośrodek gospodarczy** oraz celu: **Koszalin – miasto akademickie, ośrodek naukowy i innowacyjno wdrożeniowy** głównie poprzez:

1. **Utworzenie Parku Technologicznego - centrum wdrożeń przemysłowych, jako samodzielnej jednostki organizacyjnej.**
2. **Stworzenie sieci powiązań ośrodków innowacyjności i ośrodków działających na rzecz rozwoju przedsiębiorczości.**

Priorytet nr 3

Rozwój infrastruktury drogowej

Dostępność komunikacyjna jest podstawowym warunkiem sprawnego funkcjonowania miasta i jego rozwoju gospodarczego. Braki w infrastrukturze komunikacyjnej w połączeniu z sezonowym wzrostem natężenia ruchu drogowego (nawet o 50%) stanowią o wyjątkowej uciążliwości w zakresie przemieszczania się w mieście. Dodatkowym czynnikiem są szczyty komunikacyjne związane z dojazdami do pracy. Konsekwencją obecnego i rosnącego natężenia ruchu drogowego są zanieczyszczenia komunikacyjne i uciążliwość hałasu, szczególnie w obrębie śródmieścia.

Priorytet realizowany będzie w ramach celu: **Koszalin to inteligentne miasto - przyjazne w sferze społecznej, przestrzennej i funkcjonalnej** głównie poprzez:

1. **Dokończenie obwodnicy śródmiejskiej i pozamiejskiej.**
2. **Uporządkowanie tras wylotowych z Koszalina i węzłów drogowych w obrębie miasta.**

Priorytet nr 4

Rozwój infrastruktury oraz usług telekomunikacyjnych i informatycznych

Wyzwaniem związanym z rozwojem miasta jest rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej i informatycznej, zapewniającej rozwój usług w zakresie przesyłania, gromadzenia i udostępniania informacji. Ze względu na szczególne znaczenie szeroko pojętej dostępności Koszalina uznano, że stanowić ona będzie jeden z priorytetów rozwoju miasta.

Priorytet realizowany będzie w ramach celu **Koszalin to inteligentne miasto - przyjazne w sferze społecznej, przestrzennej i funkcjonalnej** głównie poprzez:

1. **Rozwój usług telekomunikacyjnych i informatycznych.**
2. **Rozwój systemów monitorowania Koszalina w zakresie jego funkcjonowania jak i zapewnienia bezpieczeństwa.**

Priorytet nr 5

Rozwój infrastruktury przybliżającej Koszalin do morza

Koszalin ze względu na swoje położenie uczestniczył będzie w rozwoju turystyki w strefie nadmorskiej. Wynika stąd potrzeba zapewnienia rozwoju infrastruktury technicznej, turystycznej i związanej z ochroną środowiska na poziomie pozwalającym traktować Koszalin jako uzupełnienie i alternatywę do wypoczynku na wybrzeżu. Zbliżenie ze strefą nadmorską ma ogromne znaczenie także dla mieszkańców Koszalina stwarzając im lepsze warunki do rekreacji i wypoczynku sobotnio-niedzielnego. Przyjmując tak określony priorytet uwzględniono także konieczność rozwoju współpracy miasta z sąsiednimi gminami.

Priorytet realizowany będzie w ramach celu: **Koszalin – miasto o silnych związkach z morzem, ponadregionalny ośrodek obsługi ruchu turystycznego** głównie poprzez:

1. **Wybudowanie drogi i połączeń komunikacyjnych do miejscowości Łabusz.**
2. **Rozwój infrastruktury turystycznej.**
3. **Turystyczne zagospodarowanie jeziora Jamno.**
4. **Realizacja programu Związku Gmin Pomorza Środkowego (m.in. w zakresie ochrony środowiska i infrastruktury technicznej).**

Priorytet nr 6

Zmiany w systemie oświaty zmierzające do poprawy struktury i jakości siły roboczej

Poprawa jakości i struktury siły roboczej będzie wyzwaniem dla kolejnych samorządów w okresie realizacji strategii. U podstaw problemu leży obecna sytuacja i obserwowane trendy demograficzne. Zmniejszająca się liczba dzieci już obecnie wymusza podejmowanie działań restrukturyzacyjnych. Obecne szkolnictwo zawodowe wymaga także

głębokiej reorganizacji i jego dostosowania do potrzeb rynku pracy. Oznacza to konieczność opracowania programu restrukturyzacji szkolnictwa podstawowego i średniego.

Priorytet realizowany będzie w ramach celu **Jakość życia w Koszalinie porównywalna jest do standardów unijnych** głównie poprzez:

1. **Wydłużenie okresu kształcenia poprzez kontynuację nauki, działanie na rzecz podniesienia poziomu wykształcenia.**
2. **Restrukturyzacja szkolnictwa podstawowego i średniego.**
3. **Dostosowanie szkolnictwa zawodowego do potrzeb rynku pracy.**
4. **Podniesienie ogólnego poziomu oświaty i edukacji społeczeństwa.**

Priorytet nr 7

Rozwój budownictwa mieszkaniowego

Niezaspokojone potrzeby mieszkaniowe z lat poprzednich oraz rosnące wymagania w zakresie standardu mieszkań powodują, że posiadanie samodzielnego mieszkania jest podstawowym wyznacznikiem jakości życia społeczeństwa i możliwości prawidłowego funkcjonowania rodziny. Ogromne potrzeby w tym zakresie zderzają się z ograniczonymi możliwościami budżetowymi Koszalina i słabością ekonomiczną rodzin. Na mieszkania oczekuje obecnie w Koszalinie około 1800 rodzin. Rośnie liczba osób korzystających z pomocy społecznej.

Priorytet realizowany będzie w ramach celu **Jakość życia w Koszalinie porównywalna jest do standardów unijnych** głównie poprzez:

1. **Uzbrojenie terenów pod budownictwo mieszkaniowe.**
2. **Rozwój taniego budownictwa komunalnego.**
3. **Zapewnienie mieszkań socjalnych i chronionych.**
4. **Wspieranie innych form budownictwa mieszkaniowego (spółdzielnie, KTBS, budownictwo czynszowe i indywidualne).**

Priorytet nr 8

Dostosowanie systemu opieki zdrowotnej i społecznej do potrzeb wynikających ze zmian demograficznych

Obecny, niezadowolający stan w zakresie służby zdrowia i opieki społecznej jest punktem odniesienia do ustalenia potrzeb i możliwości realizacyjnych w zakresie poprawy jakości życia mieszkańców Koszalina. Podstawowy zakres działań wynikać będzie z przyszłych przemian demograficznych. W związku z wzrastającą liczbą osób w wieku poprodukcyjnym wystąpi konieczność opracowania programu zapewnienia opieki społecznej oraz niezbędnych zmian w służbie zdrowia.

Priorytet realizowany będzie w ramach celu **Jakość życia w Koszalinie porównywalna jest do standardów unijnych** głównie poprzez:

1. Rozszerzenie opieki nad ludźmi starszymi.
2. Zmiany dostosowawcze w zakresie funkcjonowania opieki społecznej.
3. Dostosowanie funkcjonowania służby zdrowia do rosnącej liczby ludzi starszych.
4. Utworzenie zakładu opiekuńczo - pielęgnacyjnego.
5. Uruchomienie domu pomocy społecznej

Priorytet nr 9

Mecenat Koszalina na środowiskami twórczymi

Sprawowanie przez Koszalin mecenatu nad środowiskami twórczymi sprzyjać będzie realizacji strategii w podwójny sposób. Przyczyni się do rozwoju kultury w mieście przez co pozytywnie wpływać będzie na kształtowanie postaw obywatelskich i rozwój kontaktów z otoczeniem, szczególnie w kontekście przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. Wysoki poziom artystyczny i umiejętności organizacyjne pozwolą wykreować przedsięwzięcia kulturalne o randze wydarzeń artystycznych. Dzięki temu Koszalin osiągnie efekt promocyjny dobrze służący realizacji pozostałych celów strategicznych.

Priorytet realizowany będzie w ramach celu **Koszalin - centrum kulturalno – sportowo - rekreacyjne o randze krajowej** głównie poprzez:

1. Wspieranie finansowe i organizacyjne inicjatyw i przedsięwzięć z dziedziny kultury i sztuki.
2. Wspieranie działalności kulturalnej i twórczej poprzez zabieganie o środki pomocowe.
3. Popieranie ruchu amatorskiego.
4. Wspieranie " animatorów kultury".
5. Działania inwestycyjno - remontowe na rzecz utrzymania i rozwoju instytucji kultury i bazy kultury fizycznej.

Kluczowe przedsięwzięcia Koszalina w latach 2000 - 2015

W czasie prac nad "Strategią Rozwoju Koszalina" dokonano wyboru kluczowych przedsięwzięć, które wyznaczać będą tempo rozwoju miasta i możliwość realizacji celów strategicznych. Zaliczono do nich:

1. Realizację obwodnicy Koszalina - droga krajowa nr 6.
2. Realizację ostatniego odcinka obwodnicy śródmiejskiej.
3. Przebudowę i modernizację drogi nr 11.
4. Budowę stacji uzdatniania wody w Mostowie.
5. Rozbudowę oczyszczalni ścieków w Jamnie.
6. Budowę 40 km gazociągu z Wierzchowa do Bonina.
7. Rozbudowę składowiska odpadów w Sianowie.
8. Wybudowanie po 2010 roku Głównego Punktu Zasilania w energię elektryczną (tzw. GPZ - Wschód).

9. Dokończenie budowy Szpitala Wojewódzkiego.
10. Zagospodarowanie Góry Chełmskiej.
11. Rozwój Parku Technologicznego (funkcjonującego w sieci lokalnych, regionalnych i zagranicznych ośrodków innowacyjności), uruchomienie centrum wdrożeń przemysłowych.
12. Utworzenie Wyższej Szkoły Zawodowej.
13. Rewitalizację Śródmieścia.
14. Budowę hali widowiskowo-sportowej.
15. Rozwój systemów monitorowania Koszalina i przeciwdziałania zagrożeniom.
16. Rozwiązanie problemów mieszkalnictwa na terenach zainwestowanych.
17. Rozwój miejskiej sieci informatycznej.

Realizacja najważniejszych dla miasta zadań nie zależy tylko i wyłącznie od samorządu Koszalina. Niezbędne jest finansowe wsparcie zewnętrzne i szeroka współpraca z partnerami społecznymi, samorządowymi i środowiskami gospodarczymi.

10.3. Projekcja rozwoju najważniejszych sfer życia i funkcjonowania Koszalina

10.3.1. Rozwój sfery społecznej Koszalina

Założenia rozwoju sfery społecznej oparte są na obserwowanych trendach demograficznych w Koszalinie. Trendy te zgodne są z trendami demograficznymi występującymi w całym kraju.

Okres najbliższych 15 lat w sferze społecznej Koszalina uwarunkowany będzie sytuacją na rynku pracy. Od realnego wzrostu liczby miejsc pracy zależy przyszłość całej wspólnoty terytorialnej. Poprawa sytuacji na rynku pracy zależy od realizacji planowanych działań wspierających gospodarkę w tym przygotowanie odpowiedniej infrastruktury oraz poprawy dostępności komunikacyjnej miasta. Pozytywne zmiany na rynku pracy obejmują zatem kompleksowe działania wykraczających poza obszar miasta. Zresztą sam rynek pracy w dużej mierze w większym stopniu podlega wpływom makroekonomicznym niż lokalnym.

Odmienna sytuacja występuje w pozostałych dziedzinach wyróżnionych w strategii jako sfera społeczna. Choć ich finansowanie ma często źródła zewnętrzne, to już sam sposób ich rozwiązania jest wyłączną domeną władz samorządowych. Związek między sferą społeczną, a gospodarką jest bezsporny i obustronny. Źle funkcjonująca sfera społeczna w mieście odstrasza potencjalnych inwestorów, z drugiej zaś strony to właśnie gospodarka dostarczyć może środków finansowych na rozwiązanie istniejących problemów. Od co najmniej trzydziestu lat powszechnie uważa się, iż o rozwoju danej zbiorowości w większym stopniu decydują umiejętności i podmiotowość jej członków niż wyposażenie materialne. Podstawowym zagadnieniem jest więc jakość i struktura zasobów ludzkich w Koszalinie.

Zgodnie z najnowszymi prognozami demograficznymi, liczba mieszkańców miasta w 2015 roku, po załamaniu się w pierwszej dekadzie XXI stulecia, powróci do stanu z roku

1998, aby w 2030 roku obniżyć się. Ta tendencja, obniżenie się liczby ludności w pierwszej dekadzie, niewielki wzrost w drugiej dekadzie i ponowny spadek ludności, odnosi się do wszystkich miast na prawach powiatu w województwie zachodniopomorskim. Nastąpi też zmiana struktury wieku. W 2000 roku ludność Koszalina w wieku poprodukcyjnym stanowi 13,5% ogółu ludności, to w 2015 stanowić będzie 21%, a w 2030 roku 25,6%. Tym samym maleć będzie liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym (z 20,7% w 2000 do 17,6% w 2015) i produkcyjnym (odpowiednio z 65,8% do 61,4%).

Już obecnie wyraźnie widoczne są procesy dostosowujące sferę społeczną do sytuacji demograficznej, choćby przesuwanie się funkcji opiekuńczych (ograniczenie działalności żłobków, przedszkoli) na rzecz ludności w wieku poprodukcyjnym. Tendencja ta nasili się i oznacza konieczność podjęcia dalszych działań restrukturyzacyjnych.

W ciągu ostatnich dziesięciu lat nastąpiło wyraźne wydłużenie długości życia i spadek umieralności. Od 1990 roku zmieniła się również średnia wieku mieszkańców Koszalina, która wynosiła - 30,3 lat, a już w 1998 roku - 36,7 lat. Przy aktualnym przyroście naturalnym wynoszącym 0,1% nietrudno przewidzieć, że tendencja ta nasili się w latach następnych.

Z analizy struktury wieku wynikają określone wnioski dla oświaty i edukacji. W porównaniu do 1999 roku w 2015 roku liczba dzieci szkół podstawowych zmniejszy się o 21%, szkół gimnazjalnych - o 44%, a w liceach - o 47%.

Zmiana liczby dzieci w szkołach podstawowych będzie wyznacznikiem, który pozwoli z wyprzedzeniem podejmować niezbędne działania restrukturyzacyjne. Zmniejszenie się liczby dzieci w szkołach spowoduje konieczność opracowania szczegółowych programów funkcjonowania szkolnictwa ponadpodstawowego. Programy te powinny uwzględniać zarówno działania organizacji szkół różnych szczebli, ich bazy materialnej, jak również kadry nauczycieli. Ważnym czynnikiem łagodzenia niekorzystnych zmian będzie stałe podnoszenie jakości kształcenia i wzrost liczby dzieci kontynuujących naukę w szkołach średnich.

Wydaje się konieczna reorganizacja szkolnictwa na poziomie ponadgimnazjalnym w kierunku stworzenia kilku lub jednej szkoły o charakterze elitarnym. Podstawowym warunkiem dynamizowania rozwoju Koszalina jest uzyskanie wysokiej jakości kształcenia przy stworzeniu możliwości wyboru i zapewnieniu dostępności oświaty.

Koszalin powinien być inicjatorem i udziałowcem przedsięwzięć związanych z powstawaniem kolejnych szkół wyższych, które obok szkoły wyższej o profilu humanistycznym i uczelni technicznej zapewnią dostępność nowych kierunków kształcenia akademickiego.

Udział pracujących w handlu i usługach podstawowych osiągnął już optymalną liczbę w stosunku do liczby ludności w wieku produkcyjnym. Wskaźnik ten jest nawet nieco wyższy niż w krajach Unii Europejskiej. Dalszy wzrost zatrudnienia może więc odbywać się głównie poprzez rozwój sfery produkcyjnej i budownictwa. Stąd przede wszystkim należy kłaść nacisk na rozwój nowoczesnych technologii, co spowoduje wzrost zatrudnienia w usługach intelektualnych. Tendencje światowe i globalne prognozy gospodarcze wskazują na dominację w najbliższych latach technologii informatycznych.

Aby osiągnąć rozwój konieczne jest dokonanie radykalnej zmiany systemu kształcenia i stałe podnoszenie oświaty. Informatyzacja nie może zresztą rozwijać się w próżni. Obecny wzrost tej dziedziny wynika z jej ścisłego powiązania z przemysłem oraz nakierowanie na

masowego odbiorcę usług i techniki komputerowej. Uzyskanie wysokiej pozycji w tej dziedzinie jest mało prawdopodobne. Szansą jest raczej działalność niewielkich firm kooperujących z dużymi firmami światowymi w zakresie bardzo specjalistycznych zagadnień, a to oznacza ogromny wysiłek w edukacji nie tylko w zakresie samej informatyki, ale także nauki języków obcych i ogólnego wykształcenia pozwalającego na współdziałanie w ramach międzynarodowej kooperacji.

Kultura jest jedną z ważniejszych sfer życia człowieka. Obok mecenatu miasta nad środowiskami twórczymi podejmowana będzie realizacja przedsięwzięć o znaczeniu krajowym i międzynarodowym. Tworzone będą warunki dla rozwoju jednostek kultury i kształtowania postaw otwartości na kontakty kulturowe w obrębie Unii Europejskiej i świata. Przekazywanie dziedzictwa narodowego i kulturowy rozwój społeczeństwa osiągną będzie przez aktywność lokalnych środowisk twórczych tak zawodowych jak i amatorskich.

Przewiduje się wspieranie ze strony miasta działalności jednostek profesjonalnych, tj. teatru, filharmonii czy muzeum oraz ruchu amatorskiego i animatorów kultury. Działalność jednostek kulturalnych przyciąga ludzi aktywnych. Pozwala na zwiększenie integracji mieszkańców z miastem, oddziałując pośrednio na inne sfery życia i gospodarkę.

Konieczne jest stworzenie jednolitej polityki kulturalnej, w ramach której będą pozyskiwane środki z funduszy i fundacji kulturalnych w sposób podobny do funkcjonowania jednostek kulturalnych w krajach Unii Europejskiej. Uzyskanie odpowiednich środków musi się jednak wiązać z otwarciem na szerokie kontakty międzynarodowe. Głównym czynnikiem rozwoju kulturalnego miasta będzie zatem aktywność jego środowiska kulturalnego, w tym także agencji komercyjnych i grup nieformalnych.

Bardziej złożona sytuacja wystąpi w przypadku działalności pomocy społecznej. Normy unijne przewidują w tym zakresie wspieranie działań tzw. grup mniejszościowych, a więc takich, które nie mają równych szans z innymi obywatelami. Stąd adresatem różnego rodzaju programów są osoby niepełnosprawne, obciążone genetycznie lub społecznie trudnościami adaptacyjnymi.

Uwzględniając znaczne niedoszacowanie środków z budżetu państwa, duży ciężar opieki społecznej spoczywać będzie na samorządzie miasta. Jednocześnie wzrośnie presja na podwyższenie standardu tej opieki oraz zwiększenie jej zakresu. Pomijając kwestie jakości opieki społecznej należy liczyć się także ze wzrostem liczby podopiecznych w związku z przemianami struktury wieku. W tym wypadku konieczne jest więc zdecentralizowanie pomocy społecznej poprzez przekazywanie części jej zadań własnych i zleconych na organizacje pozarządowe lub inne podmioty, o ile oczywiście będą one mogły zapewnić odpowiedni standard świadczeń i pozyskać zewnętrzne (uzupełniające) środki finansowe lub rzeczowe.

Przeprowadzona reforma zdrowia poprzez likwidację publicznych zakładów opieki spowoduje jej dostosowanie do potrzeb mieszkańców. W Polsce blisko 50% publicznego lecznictwa otwartego zostało sprywatyzowane i powoli rozpoczyna się proces prywatyzacji lecznictwa zamkniętego. Z punktu widzenia standaryzacji usług medycznych i przyjętego modelu kontraktowania świadczeń przez kasy chorych jest to proces prawidłowy.

Koszalin jako miasto na prawach powiatu dokonało prywatyzacji posiadanych ZOZ-ów i przestało nimi zarządzać.

Kwestią zasadniczej wagi w nadchodzących latach jest przeprowadzenie prywatyzacji jednostek publicznej opieki zdrowotnej w sposób uwzględniający interesy mieszkańców. Najważniejszym zadaniem inwestycyjnym jest restrukturyzacja lecznictwa zamkniętego i dokończenie budowy Szpitala Wojewódzkiego. Jest to inwestycja wymagająca zaangażowania około 450 mln zł.

W zakresie bezpieczeństwa publicznego należy się spodziewać rosnącego udziału miasta w jego utrzymaniu. Zakres odpowiedzialności tych służb jest bardzo szeroki, poczynając od odpowiedzialności za organizację imprez masowych na bezpieczeństwie ruchu drogowego kończąc. W chwili obecnej nie występuje w mieście zagrożenie zorganizowaną przestępczością. Wejście do UE oznaczać będzie przyjęcie wyższych standardów w zakresie wykrywalności i sprawności działania policji. Nie jest wykluczone, że w sytuacji deficytu budżetowego lub - co bardziej prawdopodobne - dalszego wymuszania decentralizacji budżetu państwa część zadań z zakresu bezpieczeństwa publicznego zostanie przekazana samorządom. Trudno jednak oczekiwać aby sytuacja ta nastąpiła przed 2010 rokiem. Prowadzone będą działania prewencyjne i edukacyjne w celu przeciwdziałania zjawiskom patologicznym. W ramach szerokiego współdziałania ze wszystkimi służbami miejskimi prowadzony będzie monitoring w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego i przeciwdziałania przestępczości pospolitej.

Wreszcie kwestia jakości i warunków życia mieszkańców Koszalina. Jest ona podstawowa i jej służą wszystkie podejmowane działania. Sytuacja środowiskowa jest dobra i nie przewiduje się w ciągu najbliższych 15 lat żadnych zagrożeń ekologicznych. Chociaż infrastruktura miasta, stan dróg, warunki mieszkaniowe, jakość opieki zdrowotnej czy kwestia przeciętnej wysokości wynagrodzenia nie zawsze będzie pozytywnie oceniana pozostaje jednak w cieniu podstawowego problemu socjalnego, jakim jest bezrobocie. W dalszej perspektywie, rozwiązania tego problemu należy szukać w programie solidnej i adekwatnej do przyszłych potrzeb oświacie i szkolnictwie wyższym oraz tworzeniu nowych miejsc pracy.

10.3.2. Rozwój sfery gospodarczej Koszalina

Rozwój sfery gospodarczej Koszalina jest bardzo trudny do sformułowania i realizacji. Wynika to z niewielkich możliwości oddziaływania na sferę gospodarczą w skali lokalnej. Z drugiej strony sfera ta ma ogromne znaczenie dla poziomu bezrobocia, chłonności lokalnego rynku i jego potencjału wzrostowego.

W ramach istniejącej wolności gospodarczej, niemożliwe jest wskazanie jakie dziedziny będą się rozwijać w Koszalinie. Gospodarka Koszalina podążać będzie za głównym trendem rozwoju gospodarki kraju. Korzystać będzie ze wzrostu gospodarczego lub przeżywać będzie wzrost bezrobocia wynikający z okresowej dekoniunktury.

W skali makro na aktywność podmiotów gospodarczych wpływać będzie: poziom inflacji, polityka stóp procentowych, bilans płatniczy państwa, skala inwestycji, obciążenia

podatkowe oraz deficyt budżetowy. Jak zatem kształtować politykę miasta skoro decydujący wpływ na tempo rozwoju gospodarczego mają czynniki w otoczeniu.

Koszalin, posiada szereg narzędzi pozwalających wspierać sferę gospodarczą, do których należy zaliczyć:

- Prowadzenie promocji ukierunkowanej na przyciągnięcie inwestorów zewnętrznych.
- Zapewnienie dostępności uzbrojonych terenów inwestycyjnych.
- Zapewnienie sprawnej obsługi inwestorów.
- Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia i edukacji (dostępność wykwalifikowanej siły roboczej).
- Szkolnictwo wyższe i zawodowe.
- Informatyzację miasta i dziedzin związanych z obsługą podmiotów gospodarczych i obywateli.
- Wspieranie organizacji i środowisk tworzących lokalne otoczenie biznesu.
- Wspieranie różnego rodzaju form finansowania działalności gospodarczej .
- Wspieranie rozwoju samorządu gospodarczego.
- Zapewnienie dostępności, szczególnie dla małych i średnich firm usług: informacyjnych, doradczych i szkoleniowych (szczególnie w ramach narodowego programu Wsparcia Małych i Średnich Przedsiębiorstw).
- Stwarzanie warunków dla rozwoju turystyki.
- Promowanie koszalińskich produktów (Koszaliński Produkt Roku i Pomorski Produkt Roku).
- Utworzenie Koszalińskiego Funduszu Rozwoju z udziałem kapitału prywatnego.

Podstawowe działania muszą być wspierane i uzupełniane przez:

- Zapewnienie sprawnego działania służb miejskich i dostępności podstawowej infrastruktury.
- Zapewnienie dostępności Koszalina (poprzez rozwój infrastruktury drogowej, dogodne połączenia komunikacyjne i telekomunikacyjne oraz najnowsze technologie w zakresie przesyłania, gromadzenia, przetwarzania i udostępniania informacji).
- Zapewnienie ochrony życia, mienia.
- Zapewnienie bezpieczeństwa obywateli i przeciwdziałanie zjawiskom patologicznym.
- Zapewnienie dostępności usług medycznych i innych decydujących o jakości życia.
- Integracji niepełnosprawnych ze społeczeństwem, likwidacja barier w tym zakresie.
- Zapewnienie czystości środowiska i warunków dla wypoczynku i rekreacji mieszkańców.
- Zapewnienie dostępności kultury i sportu.

Przedstawiona lista pokazuje jak duże znaczenie dla przyciągnięcia inwestorów ma nie tylko ulga w podatkach lokalnych (oferowana przez większość miast i nie stanowiąca obecnie wystarczającej zachęty do inwestowania), ale także jakość środowiska miejskiego, kwalifikacje i struktura siły roboczej oraz warunki do życia i wypoczynku.

Rozwój gospodarczy i ekspansja informatyczna (w zakresie sprzętu i oprogramowania) powodują zanikanie tradycyjnych zawodów i powstawanie nowych. Tradycyjne rzemiosło powoli traci rację bytu. Prace można prowadzić w domu korzystając z obsługi bankowej i zakupów poprzez internet.

Mając na względzie trendy globalne oraz potrzeby lokalne scenariusz rozwoju Koszalina w odniesieniu do sfery gospodarczej można sformułować jako stwarzanie przyjaznego klimatu dla:

- **rozwoju przedsiębiorczości mieszkańców,**
- **rozwoju i umacniania pozycji koszalińskich małych i średnich firm,**
- **podnoszenia innowacyjności gospodarki i związków nauki z praktyką,**
- **pozyskania inwestorów krajowych i zagranicznych,**
- **rozwoju miasta jako ośrodka akademickiego,**
- **rozwoju turystyki i rekreacji.**

Rozwój gospodarczy Koszalina realizowany będzie poprzez wszystkie cele sformułowane w strategii. Sukces zależy jednak od osobistej przedsiębiorczości koszalinian.

10.3.3. Rozwój infrastruktury i zagospodarowanie przestrzenne Koszalina

Przesłanki warunkujące rozwój infrastruktury technicznej i zagospodarowanie przestrzenne Koszalina:

1. Prowadzenie aktywnej polityki obrotu gruntami poprzez ich zbywanie i zakup.
2. Zagospodarowanie przestrzenne miasta prowadzone będzie w sposób pozwalający zapewnić rezerwę terenu dla następnych pokoleń.
3. Koszalin będzie budował swoje związki z morzem poprzez rozwój w kierunku jeziora Jamno i wspólne inwestycje z gminami Będzino i Mielno.
4. Zabudowa mieszkaniowa realizowana będzie głównie w kierunku północnym i południowo-wschodnim.
5. Nowy wizerunek miasta uzyska poprzez zmianę wyrazu urbanistycznego Śródmieścia oraz wyprowadzenie ruchu tranzytowego.
6. Rozwój miasta będzie się odbywał z poszanowaniem środowiska, poszanowaniem dla historii, dziedzictwa kulturowego i własności prywatnej.
7. Zostaną objęte ochroną istniejące parki i zieleń miejska.
8. Podstawą rozwoju przestrzennego będzie koncentracja inwestycji w makro i mikro skali poprzez wykorzystanie terenów już uzbrojonych lub wymagających dobrojenia.

Stałe podnoszenie jakości środowiska miejskiego zostanie osiągnięte poprzez dostosowany do potrzeb rozwojowych miasta i trendów demograficznych rozwój infrastruktury technicznej oraz komunikacji.

Dzisiejszy, dobry stan infrastruktury technicznej stanowi punkt odniesienia do osiągnięcia w przyszłości średniego standardu europejskiego. Rozwój infrastruktury zapewniony jest przez wyspecjalizowane służby miejskie i nie ma potrzeby tworzenia dodatkowych struktur w tym zakresie. Realizację strategii rozwoju Koszalina ułatwi lepsze współdziałanie tych służb, monitorowanie zachodzących zmian i uwzględnienie potrzeb społecznych, zapobieganie i rozwiązywanie konfliktów środowiskowych oraz planowanie oparte o najnowsze techniki elektroniczne, mapy cyfrowe itp.

Tam gdzie znajduje to uzasadnienie podjęta zostanie prywatyzacja usług komunalnych przy zachowaniu ciągłości świadczenia tych usług i zapewnieniu odpowiedniej jakości usług.

Jakość środowiska miejskiego zapewni także dbałość miasta o poprawę stanu i ochronę środowiska. W odniesieniu do ochrony atmosfery będzie to ograniczenie niskiej emisji z lokalnych kotłowni i innych źródeł zanieczyszczeń energetycznych i przemysłowych. Ograniczona zostanie emisja spalin samochodowych poprzez zmianę organizacji ruchu w mieście, parkingi zaporowe i wyprowadzenie ruchu tranzytowego z miasta. Dzięki tym działaniom oraz instalowaniu ekranów, zakładaniu pasów zieleni i zmianie przebiegu ulic zredukowane zostanie natężenie hałasu komunikacyjnego, szczególnie uciążliwego w śródmieściu. Ochrona powierzchni ziemi i wód podziemnych zapewniona zostanie poprzez zorganizowaną zbiórkę, segregowanie i odzysk odpadów oraz przeciwdziałanie powstawaniu dzikich wysypisk, szczególnie na terenach niezabudowanych i obrzeżach miasta. Pod szczególną ochroną znajdować się będą obszary leśne w granicach miasta. Wody powierzchniowe : rzeka Dzierżęcinka i jezioro Lubiатовskie oraz ich otoczenie podlegać będą ochronie nie tylko ze względu na swoje walory przyrodnicze ale także z uwagi na walory rekreacyjne dla mieszkańców Koszalina.

Scenariusz rozwoju przestrzennego Koszalina i jego infrastruktury zapewniony zostanie poprzez rozwój funkcji inteligentnego miasta zawarty w celu piątym strategii rozwoju Koszalina. Powodzenie realizacji tego celu w zakresie zagospodarowania przestrzennego i ochrony środowiska w dużej mierze zależeć będzie od wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców. Kształtowanie potrzeb w zakresie rozwoju infrastruktury technicznej będzie wypadkową rozwoju demograficznego Koszalina i funkcjonowania mechanizmów efektywnościowych kształtowanych przez systemy opłat za podstawowe usługi komunalne.

10.4. Programy realizacyjne Strategii Rozwoju Koszalina

10.4.1. Program budownictwa mieszkaniowego

Program rozwoju budownictwa mieszkaniowego zawarty jest w opracowanej przez Miasto strategii mieszkaniowej. Strategia ta zawiera szczegółowy opis problematyki związanej z utrzymaniem, remontami i zbywaniem mieszkań oraz lokali z zasobów komunalnych.

Uwzględniono w niej także problem zwiększania liczby i dostępności mieszkań poprzez rozwój taniego budownictwa komunalnego oraz innych form budownictwa takich jak KTBS oraz budownictwo spółdzielcze i indywidualne. W strategii mieszkaniowej przyjęto, że dla Koszalina możliwe jest zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych w ciągu piętnastu lat.

Misją Koszalina w zakresie zaspakajania potrzeb mieszkaniowych jest :

" ... Regulacja mieszkalnictwa i ułatwianie sektorowi prywatnemu oraz społeczeństwu rozwiązywania lokalnych problemów mieszkaniowych z zakresu dostępności i warunków mieszkaniowych, dodatkowo z pomocą Państwa ... "

Misja ta zostanie osiągnięta poprzez realizację programów mieszkaniowych, ukierunkowanych na:

- Poprawę jakości istniejących zasobów komunalnych.
- Selektywną prywatyzację i zamianę mieszkań.
- Rozwój budownictwa w oparciu o Koszalińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego.
- Rewitalizację Śródmieścia.
- Aktywne zarządzanie gruntami i współpracę z sektorem prywatnym w sektorze mieszkalnictwa.
- Postępującą prywatyzację zasobów i przekształcenie Zarządu Budynków Mieszkalnych w spółkę prawa handlowego.
- Rozwój budownictwa komunalnego.

Przyjęto, że budownictwo mieszkaniowe realizowane będzie w formie budownictwa wielorodzinnego, jednorodzinnego i wielorodzinnno-usługowego.

Budownictwo wielorodzinne i wielorodzinnno-usługowe będzie realizowane głównie w śródmieściu w postaci plomb. Duże kompleksy terenowe pod budownictwo wielorodzinne wyznaczono w obrębie Osiedla Północ II i Koszalin Południe. Natomiast pod budownictwo jednorodzinne wyznaczono kompleksy terenowe w obrębie Osiedli Raduszka, Rokosowo Południe i Północ II.

Rozwiązywanie problemów mieszkalnictwa odbywać się będzie głównie przez:

- Uzbrajanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe.
- Zapewnienie dostępności mieszkań socjalnych i chronionych.
- Podniesienie standardu mieszkań komunalnych.
- Wspieranie różnych form budownictwa społecznego i prywatnego.
- Rozwój budownictwa komunalnego.
- Zbywanie nieruchomości komunalnych z zachowaniem preferencji dla dotychczasowych najemców.

Miasto posiadając znaczne rezerwy wolnych terenów prowadzić będzie politykę racjonalnego ich wykorzystania, które znajdzie wymiar w opracowanym i konsekwentnie realizowanym programie gospodarki nieruchomościami.

10.4.2. Plan rozwoju poszczególnych branż infrastruktury technicznej

Zaspokojenie potrzeb z zakresie każdej z branż infrastruktury technicznej obejmuje:

- Sporządzanie programów rozwoju infrastruktury z uwzględnieniem prognoz demograficznych oraz prognoz i planów w zakresie rozwoju kraju,
- Realizację inwestycji przyjętych w programach,
- Nadzór eksploatacyjny oraz remonty i usuwanie skutków zdarzeń nadzwyczajnych.

Plany na rok 2020 sporządzane są dla populacji liczącej 130 tysięcy mieszkańców. Z prognoz demograficznych wynika, że liczba ta z pewnością nie zostanie przekroczona.

Zaopatrzenie w gaz

W zakresie gazownictwa nie będzie problemów z zaspokojeniem potrzeb odbiorców prywatnych i zbiorowych. Plany rozwoju sieci i poprawy zaopatrzenia w gaz przewidują rozwój sieci średniego ciśnienia stosownie do potrzeb. Dodatkowo planuje się przejście z gazu GZ-35 na gaz GZ-50 (zwiększając w ten sposób wydajność systemu nawet o 40%) i wybudowanie 40 km gazociągu wysokiego ciśnienia z Wierzchowa. Wykonanie tych inwestycji pozwoli zainstalować w jednej z ciepłowni Miejskiej Energetyki Ciepłej turbiny gazowej.

Zaopatrzenie w ciepło

Z uwagi na intensywną realizację programu ograniczania strat ciepła oraz niewielkie zmiany w liczbie mieszkańców nie wystąpią problemy z zaopatrzeniem w ciepło. Niewielki przyrost zapotrzebowania na ciepło (10% do 25%) zostanie pokryty z istniejących źródeł ciepła bez potrzeby instalowania nowych. Kontynuowane będą prace modernizacyjne w kotłowniach i prace prowadzące do ograniczania niskiej emisji spalin energetycznych.

W Miejskiej Energetyce Ciepłej planowane jest zainstalowanie turbiny gazowej, która poprzez produkcję ciepła i energii elektrycznej poprawi sprawność i ekonomikę całego systemu grzewczego. Wobec pełnej dostępności pozostałych nośników energii nie wystąpią problemy z zaspokojeniem potrzeb odbiorców indywidualnych i zbiorowych.

Energia elektryczna

Zaopatrzenie w energię elektryczną odbywa się poprzez Polską Sieć Energetyczną za pośrednictwem Rejonów Energetycznych. Jak się przewiduje, do roku 2015 w Koszalinie nie wystąpią problemy z zasilaniem w energię elektryczną. Obecnie zainstalowana moc jest w dużej mierze nie wykorzystywana. Istnieje zatem możliwość zaspokojenia potrzeb nawet dużych odbiorców przemysłowych. Przewiduje się wymianę istniejących transformatorów na nowsze w miarę ich amortyzacji i stopnia zużycia. Po roku 2010 wskazane jest wybudowanie GPZ -Wschód celem poprawienia sprawności systemu.

Układ komunikacyjny Koszalina i rozwój sieci drogowej

Infrastruktura drogowa i problemy komunikacyjne stanowią istotny problem miasta. Działania w tym zakresie będą zmierzać do wyprowadzenia ruchu tranzytowego ze Śródmieścia poprzez realizację obwodnicy drogi krajowej nr 6 oraz dokończenie obwodnicy śródmiejskiej.

Rewitalizacja Śródmieścia połączona będzie z ograniczaniem jego dostępności. Zrealizowane to zostanie poprzez zmiany w organizacji ruchu i lokalizację parkingów zaporowych. Wybudowane zostaną nowe odcinki drogi krajowej nr 11 (przebiegające po nowych trasach), część drogi zostanie zmodernizowana i przebudowana. Podjęte działania pozwolą ograniczyć hałas w Śródmieściu i emisję spalin samochodowych. Inwestycje drogowe w pozostałej części miasta realizowane będą w pierwszym rzędzie na obszarach zwartej zabudowy lub obszarach, dla których podjęto decyzję o zabudowie. Wspólnie z gminami otaczającymi realizowane będą drogi mające znaczenie dla dobrego skomunikowania Koszalina z wybrzeżem i innymi miejscowościami. Komunikacja miejska dostosowywana będzie do potrzeb przewozowych. Kontynuowana będzie modernizacja taboru. Funkcjonować będzie komunikacja miejska łącząca Koszalin z otoczeniem. Realizacja przyjętych zadań uzależniona jest od dostępności środków finansowych, szczególnie jeśli chodzi o drogi krajowe nr 6 i nr 11.

Zaopatrzenie w wodę

Koszalin ma zapewnioną dostępność wody do celów spożywczych i przemysłowych w całym okresie realizacji strategii. Wydajność istniejących ujęć jest wystarczająca.

Poprawie musi ulec jedynie jakość wody, tak aby spełnione zostały normy ujęte w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia, w sprawie warunków, jakim powinna odpowiadać woda do picia i na potrzeby gospodarcze (...), z dn. 4 września 2000 roku zgodnie z wymaganiami Unii Europejskiej.

Rozwijane będą systemy opomiarowania sieci oraz systemy opłat mające znaczenie dla racjonalizacji zużycia wody. Zgodnie z obowiązującymi przepisami zasoby wód podziemnych objęte są specjalną ochroną. Ograniczoność tych zasobów w skali kraju wskazuje na potrzebę edukacji dzieci i młodzieży na temat oszczędności wody i ochrony zasobów środowiska.

Kanalizacja

W Koszalinie nie występują problemy z odbiorem ścieków sanitarnych i przemysłowych. Wybudowana została oczyszczalnia posiadająca rezerwy zdolności oczyszczania ścieków. W analizowanym okresie oczyszczalnia zostanie rozbudowana o stopień redukcji azotu. Rozbudowa istniejącej sieci ograniczać się będzie do przyłączania nowych osiedli i miejscowości oraz bieżących remontów i modernizacji.

Gospodarka odpadami

Koszalin posiada nowoczesne składowisko odpadów w gminie Sianów, dostosowane do wymogów europejskich. Rozwijane będą systemy selektywnej zbiórki i segregacji odpadów. Dzięki tym zabiegom okres eksploatacji składowiska może być wydłużony nawet do roku 2023. Zbudowany zostanie Zakład Utylizacji Odpadów. Przygotowana zostanie dodatkowa powierzchnia z przeznaczeniem na składowisko gruzu i ziemi. Poprzez systemy

opłat za odpady segregowane oraz edukację dzieci i młodzieży podnoszona będzie świadomość ekologiczna mieszkańców. Ze względu na turystyczny, tranzytowy i akademicki charakter miasta szczególną wagę przywiązywać się będzie do utrzymania czystości i estetyki Koszalina. Wygląd miasta traktowany będzie, nie tylko jako jego wizytówka ale także jako czynnik edukacji i identyfikacji społeczeństwa z miastem.

Telekomunikacja

Istniejąca gęstość telefoniczna (35 aparatów na 100 mieszkańców) jest zadowalająca. Wobec dynamicznego rozwoju tego segmentu rynku, w okresie kilku lat należy oczekiwać pojawienia się konkurencji dla TP SA (El - Net i inne) i obniżek obecnych bardzo wysokich taryf, szczególnie za połączenia lokalne. TP S.A. deklaruje w najbliższym okresie: zwiększenie liczby central analogowych na cyfrowe i zwiększenie ich pojemności, rozwój usług transmisji danych (ISDN, poczta głosowa i inne, rozwój usług multimedialnych oraz stworzenie infrastruktury telekomunikacyjnej zgodnej ze standardami Unii Europejskiej. Wobec pełnej komercjalizacji rynku usług telekomunikacyjnych nie będzie on stanowił przeszkody w realizacji strategii rozwoju Koszalina.

Komunikacja i trasy kolejowe

Od prawie 10 lat występuje w Polsce problem finansowania przewozów kolejowych. Wiele linii, a w tym połączenie Kołobrzeg - Goleniów jest zagrożonych likwidacją. Ponieważ Koszalin znajduje się na trasie Szczecin - Gdańsk nie musi obawiać się likwidacji tej linii. Jeżdżące tą trasą pociągi zaliczane są do najwyższej kategorii pociągów kwalifikowanych. Dzięki temu Koszalin będzie zyskiwał na znaczeniu jako ważna stacja węzłowa na trasie Berlin-Szczecin -Gdańsk. Ze względu na autonomiczny charakter Polskich Kolei Państwowych oraz typowe w tym segmencie gospodarki problemy finansowe trudno jest oczekiwać znaczących środków ze strony PKP na modernizację dworca kolejowego. Niemniej spełniać on będzie ważną funkcję zapewnienia prawidłowego powiązania i skomunikowania Koszalina z otoczeniem.

10.4.3. Program rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw

Rozwój małych i średnich przedsiębiorstw realizowany będzie poprzez poprawę innowacyjności gospodarki. Na podstawie monitorowania stanu małych i średnich przedsiębiorstw w Koszalinie oraz ogólnych trendów w gospodarce i polityce państwa opracowywane będą programy rozwoju i wsparcia dla tej grupy podmiotów. Dzięki dostępowi do informacji, wielości kontaktów gospodarczych i rosnącym możliwościom funduszy poręczeniowych i gwarancyjnych powstaną lepsze warunki do poprawy siły kapitałowej małych i średnich przedsiębiorstw oraz korzystnych zmian ich struktury. Park Technologiczny jako samodzielny podmiot gospodarczy utworzy sieć powiązań z istniejącymi ośrodkami innowacyjności, inkubatorami przedsiębiorczości, funduszami pożyczkowymi i poręczeniowymi oraz instytucjami otoczenia biznesu jak: izby handlowe, stowarzyszenia i związki, Centrum Innowacji i Przedsiębiorczości i inne.

Miasto prowadzić będzie promocję gospodarczą poprzez: oferty, informację w wydawnictwach i na stronach internetowych. Rozwijana będzie współpraca międzynarodowa

z miastami partnerskimi, bałtyckimi. Organizowane będą misje gospodarcze, targi, sympozja i inne przedsięwzięcia o charakterze promocyjnym. Zorganizowane zostanie Centrum Kongresowe. Rozwijać się będzie współpraca pomiędzy uczelniami wyższymi i środowiskami gospodarczymi. Miasto wspierać będzie powstawanie i rozwój instytucji otoczenia biznesu, szczególnie w zakresie świadczenia usług: informacyjnych, szkoleniowych i doradczych. Organizowane będą konkursy i przedsięwzięcia promujące lokalne marki i produkty. Najlepsze z nich mogą zostać opatrzone logo Koszalina. W Koszalinie zostanie zorganizowana sieć informatyczna, która znacznie ułatwi dostęp do informacji i prowadzenie działalności gospodarczej. Dzięki temu powstaną nowe możliwości dla rozwoju turystyki.

Koszalin będzie aktywnie uczestniczył w realizacji wojewódzkich programów operacyjnych i innych programach pomocowych i strukturalnych pozwalających na znalezienie dodatkowych źródeł finansowania rozwoju miasta.

Stale podnoszone będą kwalifikacje urzędników samorządowych, zapewniając sprawną i fachową obsługę podmiotów gospodarczych poprzez informatyzację urzędu i Biuro Obsługi Interesantów. Po usprawnieniu komputeryzacji urzędu, wprowadzeniu standardu działania zgodnego z normami ISO oraz uproszczeniu procedur w zakresie obiegu dokumentów i ich archiwizacji jakość obsługi interesantów zostanie znacznie podniesiona.

10.4.4. Dostosowanie funkcjonowania Koszalina do warunków Unii Europejskiej

Program przystosowanie Koszalina do warunków Unii Europejskiej ma dwa wymiary. Jeden to przygotowanie Urzędu Miejskiego i innych struktur działających w mieście do funkcjonowania w warunkach unijnych a drugi to przygotowanie całego organizmu miejskiego.

Do najważniejszych zagadnień należy zaliczyć:

- Znajomość struktur unijnych ich organizacji, wzajemnych powiązań i kompetencji, celów polityki unijnej i narzędzi wsparcia dla regionów.
- Znajomość prawa unijnego i zakresu stosowania dyrektyw, stosowanie generalnych zasad rozwoju Unii Europejskiej.
- Zapewnienie dostępności do informacji dla każdego obywatela w zakresie ochrony środowiska i działań samorządu oraz współpraca z organizacjami proekologicznymi.
- Doskonałą umiejętność korzystania z programów i urządzeń informatycznych (poczta elektroniczna, strony www i inne) oraz znajomość obsługi programów narzędziowych (edytory tekstu, arkusze kalkulacyjne, programy graficzne i inne)
- Zapewnienie sprawnego obiegu dokumentów pomiędzy szczeblami samorządu regionalnego.
- Doskonałą znajomość języka angielskiego (wśród części pracowników także: niemieckiego i francuskiego).
- Wypracowanie zasad współpracy w obszarze Bałtyku i współpracy z innymi "bliźniaczymi" miastami w ramach Unii.
- Uruchomienie kanału informacyjnego pomiędzy urzędem, mediami i społeczeństwem w zakresie integracji i rozwoju wspólnoty.

- Promocja osiągnięć i zamierzeń Unii Europejskiej.
- Dbłość o rozwój regionalny przy zachowaniu spójności regionalnej i tożsamości narodowej.
- Dostosowanie funkcjonowania służb miejskich i jakości usług komunalnych do standardów i dyrektyw unijnych.
- Zapewnienie standardów unijnych w zakresie dostępu do edukacji, usług medycznych, opieki nad rodziną, kultury sportu i rekreacji.
- Zapewnienie standardów w zakresie bezpieczeństwa, ochrony życia i mienia.
- Zapewnienie współdziałania służb miejskich, policji i administracji specjalnych w zakresie ich współpracy w mieście, jak i współpracy w ramach struktur unijnych.
- Zapewnienie ochrony środowiska.
- Zapewnienie równości kobiet i mężczyzn.
- Zlikwidowanie barier architektonicznych i integracja niepełnosprawnych w społeczeństwie i środowisku pracy.
- Wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i demokracji lokalnej.

Podobnie jak w odniesieniu do struktur samorządowych wskazano najistotniejsze warunki, których wypełnienie przyczyni się do pełnej integracji z Unią Europejską. Jak już wskazywano wcześniej, strategia rozwoju Koszalina została zbudowana tak, aby moment wstąpienia Polski do Unii Europejskiej nie spowodował zakłóceń w jej realizacji. We wszystkich przyjętych celach strategicznych zapisane zostały cele niższego rzędu i zadania mające ułatwić przygotowanie się Koszalina do funkcjonowania w strukturach Unii Europejskiej.

11. Organizacja i etapy realizacji strategii

Wszystkie działania podejmowane w Koszalinie powinny być podporządkowane osiągnięciu celów zawartych w strategii. Przeciwna sytuacja może oznaczać potrzebę zmiany strategii, podejmowanie działań nieefektywnych lub wymuszonych przez otoczenie. Wymuszenie działań przez otoczenie spowoduje zmianę kolejności realizacji zadań lub zmianę priorytetów. Jeśli presja otoczenia wymusza zmianę priorytetów należy podjąć prace nad weryfikacją strategii.

Posiadanie strategii pozwala lepiej organizować wielokierunkowe i długookresowe działania Miasta. Dzięki temu możliwe będzie znacznie szybsze osiągnięcie celów.

Uświadomienie sobie celów, których realizacja zapewni lepszy byt następnym pokoleniom, pozwala lepiej wykorzystać szanse tkwiące w otoczeniu. Cele doraźne, takie jak braki w infrastrukturze technicznej, są oczywiste i postrzegane przez wszystkich mieszkańców. Znacznie trudniej jest uzgodnić wydatki z budżetu miasta na cele, które nie mają wymiaru finansowego lub nie dają się wymierzyć np. kilometrami sieci wodociągowej.

Uświadomienie takich celów, uzgodnienie priorytetów przynoszących efekty odłożone w czasie bądź konsumowane przez następne pokolenia nadaje sens strategii.

Należy podkreślić, że cele mające ogromne znaczenie dla realizacji strategii i podniesienia jakości życia mieszkańców leżą w dużej mierze poza zasięgiem działania

i delegacji ustawowych władz samorządowych. Dotyczy to szczególnie działań w sferze gospodarki, a w tym podnoszenia jej innowacyjności i rozwoju turystyki. O realizacji tych celów decydować będzie bowiem przedsiębiorczość mieszkańców i jakość rynku pracy, a dopiero w dalszej kolejności działania wspierające i organizacyjne samorządu.

Wdrażanie strategii wymaga zapoznania z nią osób uczestniczących w jej realizacji. Opracowanie programów realizacyjnych, wypełnienie konkretnymi zadaniami harmonogramów i wskazanie osób odpowiedzialnych za jego realizację. Jest to jeden z najistotniejszych elementów powodzenia.

Wdrażanie strategii wymaga okresowej weryfikacji postępów w realizacji celów. Ważną zasadą jest informowanie o ważniejszych sukcesach. Uświadamiają one wszystkim przebytą drogę, często bowiem w natłoku bieżących problemów zapominamy jak wiele udało się już zrealizować.

Etapy wdrażania i realizacji strategii:

Etap I

1. Zapewnienie powszechnej dostępności celów do poziomu operacyjnego.
2. Dyskusja z wybranymi środowiskami listy celów szczegółowych i zadań przypisanych do celów operacyjnych.
3. Uzupełnienie listy zadań i celów szczegółowych.
4. Przypisanie do zadań osób lub organizacji odpowiedzialnych za ich realizację.
5. Zaplanowanie budżetu do przyjętej listy zadań.

Etap II

A/ Zapewnienie spójności pomiędzy takimi dokumentami jak⁵:

- Strategia województwa zachodniopomorskiego.
- Wieloletni Plan Inwestycyjny.
- Programy branżowe miasta.
- Strategia mieszkaniowa.
- Strategia rozwoju infrastruktury.
- Strategie rozwoju poszczególnych dziedzin życia społecznego.

B/ Wprowadzenie systemu oceny zadań pod kątem ich ważności. Przypisanie wszystkim zadaniom określonych priorytetów. Jest to jeden z trudniejszych etapów wdrażania strategii stanowiący potencjalne źródło konfliktu pomiędzy różnymi grupami interesu. Może się też okazać, że programy wsparcia wyższego rzędu konstruowane są według innych od przyjętych w Koszalinie priorytetów. Spowoduje to tylko jednak przyśpieszenie realizacji zadania o niższym priorytecie i nie powinno naruszać zasad oceny zadań przyjętych w Koszalinie. Niemniej należy dążyć do podobnej hierarchii priorytetowych zadań. Zyskają one wtedy większą szansę realizacji.

C/ Zadania wynikające ze strategii powinny być formułowane w sposób możliwie prosty. Zwiększa to szansę uczestniczenia w realizacji strategii większej liczby osób i organizacji. Część z tych podmiotów nie będzie nawet wiedziała, że swoim działaniem przyczynia się do realizacji strategii. Ważne jest jednak kształtowanie tej świadomości.

Etap III

A/ Należy ustalić listę wskaźników, których analiza pozwoli oceniać postęp w realizacji strategii. Wykaz zaproponowany w tym dokumencie powinien stanowić bazę wyjściową do ustalenia wykazu jednostek i instytucji dokonujących pomiaru i częstotliwości tych pomiarów. Jest to niezbędne dla zapewnienia wiarygodności i powtarzalności pomiarów.

⁵ Z uwagi na specyfikę zagadnień dokumenty te powinny mieć raczej charakter programów i planów stanowiących uzupełnienie do Strategii Rozwoju Koszalina

B/ Należy ustalić częstotliwość oceny postępu we wdrażaniu strategii. W niniejszym dokumencie przyjęto, że obok corocznych danych statystycznych ocena wdrażania strategii dokonywana będzie raz na dwa lata. Wyniki oceny powinny być przedstawione w formie raportu przygotowywanego przez zespół reprezentujący różne opcje polityczne i grupy interesów. Najlepszym rozwiązaniem jest jednak zlecenie oceny niezależnym instytucjom zewnętrznym.

C/ Raporty powinny służyć do merytorycznej oceny przyczyn niezrealizowania przyjętych zadań i wskazania nowych zadań. Zadania zakończone sukcesem należy promować i pokazywać nie jako sukces aktualnie rządzącej opcji politycznej ale jako sukces w realizacji strategii. Tylko wtedy zapewniona będzie możliwie pełna identyfikacja mieszkańców z realizowaną strategią.

Działania wspólne powiatu ziemskiego i Koszalina

Najważniejszym zadaniem dla poprawy potencjału ekonomicznego i podniesienia atrakcyjności Koszalina jest uwzględnienie w realizacji strategii miasta interesów gmin sąsiednich i będących w strukturze powiatu ziemskiego. Władze powiatowe obu jednostek powinny wypracować zasady i zakres współpracy pomiędzy gminami.

Ważne jest informowanie się o planowanych przedsięwzięciach i ich skutkach, wspólne planowanie i nawiązywanie partnerstwa.

Koszalin powinien integrować gminy sąsiednie, aby wykorzystywać synergiczny efekt działań, szczególnie w zakresie pozyskiwania środków pomocowych oraz realizacji inwestycji o skali wykraczającej poza potencjał i możliwości każdej z gmin oddzielnie.

Analiza problemów powiatu ziemskiego i Koszalina pozwala wskazać wspólne obszary i kierunki działań, które mogą być przedmiotem projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych. Zaliczono do nich:

- Wspieranie rozwoju MŚP.
- Wspieranie sektora turystycznego.
- Zmniejszenie dysproporcji w rozwoju społeczno – ekonomicznym.
- Dbłość o środowisko przyrodnicze.
- Poprawa stanu infrastruktury technicznej.
- Podnoszenie poziomu edukacji i oświaty (szczególnie w odniesieniu do dzieci i młodzieży).
- Wspólna promocja powiatu ziemskiego i Koszalina.

12. Finansowanie wdrażania strategii Koszalina

Ograniczenia finansowe w realizacji strategii wynikają z potencjalnych możliwości budżetu Miasta i dostępności środków zewnętrznych, takich jak kredyty i środki pomocowe. Wpływ na wielkość dostępnych środków będą miały gwarancje rządowe lub też programy realizowane centralnie przez agendy rządowe np.: w ramach wojewódzkich programów operacyjnych i innych.

Zaciąganie przez miasto pożyczek i kredytów lub emisja obligacji uzależniona jest od zdolności kredytowej miasta. Kredyt lub pożyczka może być przeznaczona przez miasto na pokrycie występującego w ciągu roku niedoboru budżetu gminy lub na sfinansowanie wydatków nie mających pokrycia w planowanych dochodach gminy.

Bieżące niedobory mogą być pokrywane z kredytu krótkoterminowego natomiast wydatki przekraczające planowane wpływy są z reguły pokrywane z kredytu długoterminowego. Należy podkreślić, że odsetki od kredytu i bieżąca spłata rat kapitałowych powoduje obniżenie zdolności kredytowej gminy. W przepisach ustawowych określono, że sumaryczne zadłużenie gminy nie może przekroczyć 15% planowanych dochodów gminy. Zatem łączne obciążenie miasta z tytułu obsługi zadłużenia nie powinno przekraczać rocznie kwoty około 30 mln złotych (uwzględniając: spłatę kredytów długoterminowych, odsetki od kredytów, spłaty będące skutkiem poręczeń, spłatę pożyczek i ich kosztów finansowych oraz wykup przypadających na dany rok obligacji wyemitowanych przez miasto). Kwotę tę należy także pomniejszyć o sumę poręczeń ustanowionych na majątku miasta.

Realizacja strategii rozwoju Koszalina wymagać będzie opracowywania wieloletnich planów inwestycyjnych (z uwzględnieniem uchwalonych na okres najbliższego roku lub dwóch lat). Zadania wprowadzone do planu powinny znaleźć swoje odbicie w harmonogramach realizacyjnych przypisanych konkretnym celom strategicznym. Proces wstąpienia Polski do Unii Europejskiej poprzedzony zostanie procesami dostosowawczymi i przyznaniem Polsce funduszy pomocowych i preakcesyjnych.

Środki pochodzące z Unii Europejskiej pozwolą zwiększyć nakłady inwestycyjne w Koszalinie jednak ze względu na wielkość miasta, Koszalin będzie mógł uzyskać wsparcie z ograniczonej liczby programów.

Przedmiotem dalszej analizy jest prognoza budżetów dla Koszalina do roku 2015 oraz wynikające stąd możliwości inwestycyjne. Tempo rozwoju miasta w dużej mierze uzależnione będzie od dostępności środków własnych. Dostępność środków zewnętrznych zależeć będzie od zdolności miasta do tworzenia interesujących programów oraz wygrywania przetargów oraz od środków, którymi dysponował będzie region w ramach kontraktów wojewódzkich. Ważnym elementem przyspieszonego rozwoju będzie także umiejętność pełnego wykorzystania istniejącej zdolności kredytowej i zwiększenie nakładów inwestycyjnych. Wymagać to jednak będzie wysokich kwalifikacji pracowników samorządowych i służb finansowych.

Obliczenia oparto na założeniu inflacyjnego wzrostu pozycji budżetowych niezależnych od gminy lub wynikających z ograniczeń ilościowych (np.: opłata skarbową, podatek rolny, podatek od spadków i darowizn itp.).

Prognozowany spadek liczby dzieci w całym systemie opiekuńczo - oświatowym przy utrzymaniu subwencji oświatowej na zbliżonym poziomie (korygowanym o wskaźniki

inflacji) pozwoli na relatywną poprawę poziomu świadczeń. Malejące zaangażowanie miasta w zakresie podstawowych wydatków umożliwi przeznaczenie dodatkowych środków na finansowanie ponadobowiązkowych zajęć pozalekcyjnych jak na przykład: zajęcia sportowe, korekcyjne, grupy terapii społecznej i zajęcia w zakresie animacji kultury.

Pozostałe pozycje oszacowano zakładając stabilny wzrost gospodarczy na początku okresu na poziomie ponad 4% a następnie ok. 3% PKB. Uwzględniono możliwość pojawienia się środków preakcesyjnych i środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej. Założono systematyczny spadek oprocentowania kredytów komercyjnych do ok. 10% przy końcu okresu. Nie przewiduje się większych zmian struktury wydatków bieżących. Przyjęto, iż wydatki osobowe będą wzrastać realnie o 1-2% rocznie. W diagramie nr 1 prezentowany jest zagregowany obraz kształtowania się dochodów i wydatków budżetowych w okresie 2001-2015.

Oszacowanie wielkości budżetu gminy pozwala stwierdzić, że nakłady inwestycyjne ogółem w ciągu 15 lat realizacji strategii mogą wynosić ponad 525 mln zł. Zgłaszane potrzeby w samym tylko okresie 2001-2003 ponad 2,5-krotnie przewyższają dotychczas zakładane w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym (WPI) możliwości realizacyjne. Konieczność dostosowania zamierzeń do możliwości ich finansowania ilustrują załączone diagramy. Występująca w pierwszym pięcioleciu (2001-2015) "luka inwestycyjna" potwierdza znaczenie nadane takim działaniom jak pozyskiwanie środków pomocowych, tworzenie przedsięwzięć ponadgminnych, ze szczególnym uwzględnieniem współpracy z władzami powiatu ziemskiego.

Dobrym przykładem wymagającym zastosowania "montażu" finansowego jest realizacja obwodnicy Koszalina. Przebudowa drogi nr 6 warunkuje prawidłowy rozwój miasta i miejscowości nadmorskich. Dla Koszalina jest szansą wyprowadzenia ruchu tranzytowego z miasta i warunkiem podniesienia bezpieczeństwa mieszkańców. Wielkość nakładów inwestycyjnych jak i fakt, że jest to droga krajowa uniemożliwia realizację obwodnicy Koszalina we własnym zakresie.

Szacowana zdolność kredytowa gminy wyliczona została przy założeniu pełnego wykorzystania limitu zadłużenia gminy do roku 2010. W celu podniesienia bezpieczeństwa operacji większego niż dotychczas finansowania zadań inwestycyjnych kredytem, przyjęto za ekspertami LGPP, że wewnętrzny limit zadłużenia nie przekroczy 75% kwoty wolnych środków przeznaczanych na spłatę rat kredytu i odsetek. Ustawowy limit zadłużenia skumulowanego wykorzystywany jest obecnie na poziomie około 60% i przewiduje się, że w okresie realizacji "Strategii" będzie się stopniowo zmniejszał do poziomu około 30%.

Dodatkowym zabezpieczeniem przed przekroczeniem dopuszczalnych granic zadłużenia budżetu miasta jest przyjęcie jako "bufora" rezerwy finansowej na poziomie 15% kwoty dotacji na bezpieczeństwo publiczne. Dotacja ta wynosi obecnie ponad 20 mln zł. Dla zachowania porównywalności danych nie została ona uwidoczniiona w projekcji.

W wyniku kredytowania planowanych zadań inwestycyjnych w ciągu pierwszych 10 lat pozyskanych zostanie dodatkowo ponad 60 mln zł. Kwota taka nie tylko zintensyfikuje bieżące już procesy inwestycyjne, przyspieszając uzyskanie założonych efektów, ale również umożliwi ubieganie się o środki pomocowe, do których pozyskania niezbędny jest tzw. udział własny. Saldo zadłużenia będzie najwyższe pod koniec roku 2014 osiągnie wtedy poziom ponad 172 mln zł. Począwszy od roku 2015 kwota kredytów i pożyczek

zaciąganych w ciągu roku będzie mniejsza od kwoty spłacanych rat kapitałowych – rozpocznie się proces oddłużania miasta. W wyniku finansowania części zadań z kredytu udział inwestycji i remontów w wydatkach bieżących znacząco wzrośnie (maksymalnie do 30%), osiągając w ostatnim pięcioleciu trwały poziom 22-23%.

Zwiększenie poziomu inwestowania pozwoli rozszerzyć listę zadań opisujących cele operacyjne strategii miasta. Dotychczas zidentyfikowane zadania wymagają w okresie 2001-2015 nakładów w kwocie blisko 692 mln zł, w tym ok. 464 mln zł to planowane środki własne, reszta (1/3) miałyby pochodzić ze źródeł zewnętrznych (tablica 1). Struktura planowanych nakładów wg celów operacyjnych odzwierciedla dominację dwóch sfer – usług społecznych i komunalnej. W budżecie miasta wydatki obu wymienionych sfer –nie licząc inwestycji - stanowią ponad 80% ogółu wydatków bieżących. Finansowanie celu operacyjnego nr 5 i 6 w zakresie zaspokajania potrzeb społeczno-bytowych wymaga nakładów na poziomie 90% wszystkich planowanych środków. Spośród pozostałych czterech celów największą wagę (mierząc wielkością nakładów) nadaje się rozwojowi funkcji kulturalno-sportowo-rekreacyjnej miasta – cel nr 3.

Tablica 1. Struktura finansowania realizacji celów strategicznych

Nr celu	Cele strategiczne	Planowane nakłady	Struktura nakładów	Źródła finansowania			
				Udział własny		Środki zewnętrzne	
				[tys. zł]	[%]	[tys. zł]	[%]
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Koszalin - centrum Pomorza Środkowego – dynamicznie rozwijający się ośrodek gospodarczy	12 992	1,9%	5 818	0,8%	7 174	1,0%
2.	Koszalin – ponadregionalny ośrodek akademicki	12 772	1,8%	12 422	1,8%	350	0,1%
3.	Koszalin-centrum kulturalno-sportowo-rekreacyjne rangi krajowej	29 337	4,2%	22 022	3,2%	7 335	1,0%
4.	Koszalin -miasto o silnych związkach z morzem, ponadregionalny ośrodek obsługi ruchu turystycznego	4 544	0,6%	1 539	0,2%	3 005	0,4%
5.	Koszalin to inteligentne miasto - przyjazne w sferze społecznej, przestrzennej i funkcjonalnej	418 502	60,5%	212 648	30,7%	205 854	29,8%
6.	Jakość życia społecznego w Koszalinie porównywalna jest do standardów unijnych	213 622	30,9%	209 432	30,3%	4 190	0,6%
Ogółem		691 769	100%	463 861	67,1%	227 908	32,9%

Dopasowanie planów inwestycyjnych do możliwości ich sfinansowania (diagramy 2 i 3) jest przedmiotem społecznego wyboru. Istniejącą lukę inwestycyjną można zmniejszyć ubiegając się o środki z funduszy pomocowych. Należy jednak pamiętać, że wraz z rozwojem społeczno-gospodarczym rosną także potrzeby i oczekiwania mieszkańców. W związku z powyższym występujący obecnie niedobór środków będzie zjawiskiem stałym zmuszającym do dokonywania wyboru priorytetów i pozyskiwania dla swoich działań zgody i akceptacji partnerów społecznych. Posiadanie strategii rozwoju ułatwia dokonywanie takich wyborów.

12.1. Krajowe i międzynarodowe programy pomocowe

Program bezzwrotnej pomocy Unii Europejskiej dla Polski i innych krajów Europy Wschodniej i Środkowej funkcjonuje od roku 1990. W pierwszym okresie służył wsparciu transformacji ustrojowej i gospodarczej, a następnie zaczął stopniowo nabierać charakteru pro-integracyjnego. Dotychczasową pomoc udzielaną krajom Europy Środkowej w ramach PHARE uzupełniają obecnie programy ISPA i SAPARD. Zwiększenie zakresu pomocy ma umożliwić krajom kandydującym do członkostwa w UE dostosowanie się do wymogów wspólnotowych oraz przygotować je do możliwości korzystania z Funduszy Strukturalnych.

Środki z programów pomocowych i funduszy strukturalnych mogą stanowić jedynie dodatkowe źródło finansowania zadań. Ich pozyskanie zależy od polityki regionalnej państwa i aktywności środowisk lokalnych.

Korzystanie przez Koszalin ze środków pomocowych, a później funduszy strukturalnych wymaga stosowania zasad generalnych polityki strukturalnej. W praktyce oznacza to konieczność posiadania strategii spójnej ze strategią rozwoju regionu oraz dokonywania wyboru zadań i alokacji środków finansowych zgodnie z priorytetowymi kierunkami działań.

Środki pomocowe mają ułatwiać i zachęcać do mobilizowania kapitału publicznego i prywatnego. Z zasady nie mogą zastępować środków budżetowych. Jednostki wyższego szczebla nie powinny też wkraczać w kompetencje jednostek niższego szczebla. Przedstawione zasady zostały przyjęte jako obowiązujące na szczeblu państwa i regionu. Z tego też względu stanowią jedną z ważnych przesłanek dla opracowania niniejszej strategii.

Ponieważ uczestniczenie w programach pomocowych odbywa się poprzez ocenę projektów składanych przez lub w imieniu beneficjentów trudno jest zaplanować finansowanie poszczególnych przedsięwzięć. Udział środków pomocowych w wartości projektu wynosi przeciętnie około 25% ale może się zwiększyć nawet do 75% jak to ma miejsce w przypadku programu ISPA.

Programy pomocowe Unii Europejskiej tworzone są w sposób otwarty. W ramach tych programów możliwe jest składanie bardzo wielu projektów. Ich liczba i jakość, mająca przełożenie na ewaluację projektów oraz zdolność pozyskania środków, zależy od aktywności środowisk lokalnych, organizacji społecznych oraz podmiotów publicznych i prywatnych.

W wielu przypadkach Zarząd Koszalina będzie mógł jedynie wspierać inicjatywy lokalne. Deklarację takiego wsparcia, stwarzanie warunków dla wyrównywania szans oraz opieranie swoich działań na różnych formach partnerstwa bardzo wyraźnie podkreślono w niniejszej strategii. W tym sensie dokument ten nie wymaga istotnych zmian z chwilą przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.

Do programów, w których w sposób bezpośredni lub pośredni będzie mógł uczestniczyć Koszalin i jego otoczenie należy zaliczyć:

Program PHARE

Od roku 1998 wprowadzono podział budżetu programu PHARE, zgodnie z którym 30% jego rocznej alokacji przeznaczony jest na projekty wspierające rozwój instytucjonalny, zaś 70% na projekty typu inwestycyjnego. Część inwestycyjna obejmuje począwszy od 2000 r. projekty wspierające rozwój regionalny.

Województwo zachodniopomorskie zostanie objęte programem PHARE w zakresie spójności społeczno-gospodarczej w roku 2002, do tego czasu bowiem będzie beneficjentem programu Crossborder.

Projektom realizowanym w ramach spójności społeczno – gospodarczej będzie udzielane wsparcie w wysokości nie więcej niż 75% pod warunkiem zabezpieczenia własnych środków co najmniej w wysokości 25%.

W ramach programu PHARE Spójność Społeczno-Gospodarcza miasto Koszalin będzie mogło korzystać z dostępnych środków w roku 2002. Natomiast roku 2001 poszczególne organizacje mogą aplikować o środki rozdysponowywane przez centralne instytucje rządowe (np. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości), przyznane im do realizacji celów priorytetowych objętych obszarami – budowa instytucji i inwestycje w *acquis communautaire*.

ISPA

W ramach programu ISPA, państwa kandydujące będą otrzymywały pomoc na wsparcie przedsięwzięć w dziedzinie ochrony środowiska i transportu. Program ten, wzorowany na Funduszu Spójności, jest wdrażany od roku 2000, a jego realizacja przewidziana jest do 2006r.

W ramach ISPA finansowane będą głównie przedsięwzięcia inwestycyjne (konkretne projekty), które wymagają współfinansowania ze środków publicznych. Skala przedsięwzięć realizowanych w ramach Funduszu ISPA musi być wystarczająco duża. Przyjęto, że koszt przedsięwzięcia nie może być niższy niż 5 mln EUR.

A/ ISPA – Transport

Realizacja projektów inwestycyjnych w ramach ISPA ma służyć integracji polskiej infrastruktury z Sieciami Tran-Europejskimi (TENs) Unii Europejskiej. Miasto Koszalin nie znalazło się w strefie oddziaływania tego programu.

B/ ISPA – Środowisko

O dofinansowanie ze środków ISPA mogą ubiegać się samorzady terytorialne, organizacje samorządowe oraz inne podmioty publiczne. Priorytetowe sektory środowiska w ramach których można aplikować o środki to: woda pitna, ścieki, gospodarka odpadami i ochrona powietrza.

Kwota dofinansowania przez fundusz ISPA zależy od oceny parametrów społeczno-ekonomicznych projektu. Środki z funduszu mogą zostać zaangażowane w przedsięwzięcie

w maksymalnej wysokości 75% wydatków publicznych. Komisja Europejska zastrzega sobie prawo w uzasadnionych przypadkach podnieść swój udział w dofinansowaniu przedsięwzięcia.

Dla Koszalina możliwość realizacji projektów w ramach programu ISPA daje udział w Związku Gmin Pomorza Środkowego (np. stacja uzdatniania wody w Mostowie, oczyszczalnia ścieków i kolektor A).

Pozostałe programy wspólnotowe

Tematyka programów jest bardzo zróżnicowana. Wspierają one działania w zakresie ochrony środowiska, rozwoju kultury czy też edukacji. Ze środków tych programów mogą korzystać rządy, organizacje pozarządowe oraz podmioty prywatne. Programy są planowane przez Komisję Europejską wspólnie z krajami członkowskimi. Do najważniejszych należy zaliczyć programy:

1. Sokrates II
2. Leonardo Da Vinci
3. Młodzież
4. V Ramowy Program Badań, Rozwoju Technicznego i Prezentacji Unii Europejskiej.
5. Kultura 2000
6. Save II
7. Wieloletni Program dla Przedsiębiorstw i Przedsiębiorczości

Szczegółowy zakres funkcjonowania programów pomocowych znajduje się w załączniku do "Diagnozy".

13. Monitorowanie wdrażania i realizacji strategii Koszalina

Każda strategia, niezależnie od tego czy jest tworzona dla firmy, kraju lub regionu, wymaga systemu monitorowania. Najprostszą metodą kontroli, obok subiektywnego odczucia poprawy sytuacji przez społeczność lokalną, jest porównywanie wskaźników rozwoju społecznego i wskaźników zmian infrastrukturalnych. Każda firma ocenia wzrost przychodów ze sprzedaży odnoszony do roku poprzedniego i poziomu inflacji, wzrost zysku netto, zwrot z kapitału, rentowność majątku, obrót zapasami i wskaźniki płynności. W przypadku miasta będą to wskaźniki pozwalające ocenić zmianę poziomu życia mieszkańców mierzoną, z jednej strony liczbą mieszkań przypadających na gospodarstwo domowe i liczbą uczniów na jedną klasę, a z drugiej strony liczbą kilometrów sieci wodociągowej lub też liczbą abonentów przypadających na 100 mieszkańców.

Rosnące oczekiwania i aspiracje społeczności lokalnej tworzą nowe potrzeby, co powoduje, że często zapominamy jak wiele udało nam się osiągnąć w przeszłości. Przyjęte wskaźniki będą obiektywną miarą przemian pozwalającą na podsumowanie realizacji „Strategii”.

Przyjęto, że ocena realizacji strategii dokonywana będzie w dwojaki sposób:
Raz w roku na podstawie danych statystycznych i przyjętych wskaźników.
Minimum raz w kadencji na podstawie realizacji wieloletnich planów inwestycyjnych, weryfikacji przyjętych priorytetów oraz ich zgodności z celami operacyjnymi i celami pośrednimi. Z oczekiwań mieszkańców Koszalina wyrażanych w ankietach i opinii ekspertów społecznych można wnosić, że nie będzie potrzeby zmiany celów strategicznych.

Wybrane mierniki oceny

Mierniki oceny pozwalają porównywać stan istniejący ze stanem przeszłym, wynikającym z realizacji strategii. Priorytety przyjęte w strategii pozwalają zdefiniować i ustalić wartość wskaźników odniesienia. Mierniki mogą mieć różny charakter dostosowany do potrzeb. Określenie podstawowych standardów, których spełnienie pozwala uznać osiągnięcie założonych celów, może się sprowadzać do określenia: *w Koszalinie funkcjonuje: Centrum Kongresowe lub Szpital Wojewódzki itp.*). Może też przybrać postać wskaźnika liczbowego, którego wartość oddawać będzie pożądane zmiany lub procesy zachodzące w mieście.

Wskaźniki gospodarcze:

Wskaźnik PKB na mieszkańca - przedmiotem pomiaru jest poziom Produktu Krajowego Brutto na jednego mieszkańca Koszalina

Wskaźnik liczby wdrożeń - przedmiotem pomiaru jest liczba wdrożeń w danym roku z uczelni wyższych i ośrodków innowacyjności w Koszalinie do praktyki

Wskaźnik struktury PKD - przedmiotem pomiaru jest struktura rodzajów działalności (PKD) w porównaniu do okresów poprzednich

Wskaźnik struktury małych i średnich przedsiębiorstw - przedmiotem pomiaru jest liczba podmiotów zatrudniających od 1 do 5 pracowników, od 6 do 20 pracowników, od 21 do 50 pracowników oraz od 51 do 250 pracowników (odniesiona do poprzednich okresów)

Liczba dużych podmiotów - przedmiotem pomiaru jest liczba podmiotów zatrudniających w danym roku powyżej 250 osób

Poziom inwestycji zagranicznych - przedmiotem pomiaru jest liczba poziom inwestycji powyżej 1 mln USD (według danych Państwowej Agencji Inwestycji Zagranicznych)

Wskaźniki mieszkaniowe:

Wskaźnik nasycenia mieszkaniem - przedmiotem pomiaru jest liczba gospodarstw domowych przypadających na 100 mieszkań

Wskaźnik zagęszczenia mieszkań - przedmiotem pomiaru jest liczba osób przypadających na 1 izbę

Wskaźniki edukacyjne:

Wskaźnik jakości kształcenia I - przedmiotem pomiaru jest procent uczniów objętych nauką języków obcych w gimnazjach i szkołach średnich

Wskaźnik jakości kształcenia II - przedmiotem pomiaru jest procent uczniów gimnazjów i szkół średnich, którzy potrafią posługiwać się komputerem

Wskaźnik jakości kształcenia III - przedmiotem pomiaru jest procent uczniów gimnazjów i szkół średnich, którzy potrafią korzystać z Internetu i mediów elektronicznych

Wskaźnik osób z wyższym wykształceniem - przedmiotem pomiaru jest udział w populacji Koszalina osób z wyższym wykształceniem

Wskaźniki infrastruktury:

Stopień biologicznego oczyszczania ścieków

Zużycie wody na 1 mieszkańca

Zgodność parametrów jakościowych wody z wymaganiami unijnymi

Liczba abonentów przypadająca na 100 mieszkańców

Wskaźnik bezrobocia:

Wskaźnik bezrobocia WB [%] - przedmiotem pomiaru jest liczba bezrobotnych w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym

Wskaźnik bezrobocia kobiet WBK [%] - przedmiotem pomiaru jest liczba bezrobotnych kobiet w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym

Wskaźnik bezrobocia mężczyzn WBM [%] - przedmiotem pomiaru jest liczba bezrobotnych mężczyzn w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym

Wskaźnik bezrobocia absolwentów WBA [%] - przedmiotem pomiaru jest liczba bezrobotnych absolwentów w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym

Wskaźnik udziału w kulturze i kulturze fizycznej:

Wskaźnik liczby widzów w teatrach

Wskaźnik liczby słuchaczy w filharmonii

14. Uwarunkowania zmian strategii Koszalina

Strategia każdej organizacji, w tym także strategia Koszalina, jest dokumentem podlegającym zmianom zależnym od zmian zachodzących w otoczeniu, lub też zmian dotyczących wnętrza miasta, kształtujących jego atrakcyjność zewnętrzną i wewnętrzną.

Dokonywanie weryfikacji lub zmiany strategii powinno być brane pod uwagę w przypadku wystąpienia istotnych tylko zmian. Ważnymi datami lub wydarzeniami, które mogą implikować dokonanie przeglądu strategii i konieczność jej korekty jest ustalenie dokładnej daty i ogłoszenie harmonogramu przyjęcia Polski do Unii Europejskiej.

Pozostałe zmiany, takie jak zmiana kadencji rady miasta, nie wymagają zmian w strategii. Wymagają jedynie oceny stopnia realizacji strategii oraz przygotowania nowszej wersji harmonogramów realizacyjnych i zestawu wskaźników. Pojawienie się dodatkowych źródeł finansowania przyczyni się jedynie do przyśpieszenia realizacji zadań, głównie w zakresie infrastruktury technicznej. Zmiana kolejności realizacji zadań wymuszona przez dającego środki finansowe nie jest wystarczająca do zmiany strategii. Tym bardziej, że strategia Koszalina zawiera cele strategiczne zgodne z przewidywanymi celami dysponentów środków pomocowych, preakcesyjnych i innych.

15. Najważniejsze zadania w sferze materialnej

według przyjętych priorytetów

Poniżej przedstawiono wykaz pierwszoplanowych zadań, które pozwalają na realizację priorytetów przyjętych w „Strategii rozwoju Koszalina”. Termin realizacji tych zadań wyznaczać będzie tempo i możliwości rozwoju miasta. Zadania przedstawione zostały w powiązaniu z odpowiadającymi im priorytetami.

Priorytet nr 1: Tworzenie nowych miejsc pracy

- Fundusz poręczeń kredytowych.
- Wzmocnienie funduszu pożyczkowego.

Priorytet nr 2: Poprawa innowacyjności gospodarki

- Park Technologiczny - Centrum Wdrożeń Przemysłowych.
- Rozbudowa komputerowej sieci Urzędu Miejskiego.

Priorytet nr 3: Rozwój infrastruktury drogowej:

- Obwodnica Śródmiejska.
- Obwodnica tranzytowa.
- Przebudowa i modernizacja układu komunikacyjnego Koszalina.
- Zmiany w układzie komunikacyjnym w tzw. "Osi Bałtyckiej", w tym parkingi.

Priorytet nr 4: Rozwój infrastruktury oraz usług telekomunikacyjnych i informatycznych

- Budowa zintegrowanego systemu informatycznego w UM.
- Dokończenie budowy Miejskiej Sieci Informatycznej.

Priorytet nr 5: Rozwój infrastruktury przybliżającej Koszalin do morza

- Wybudowanie drogi i uruchomienie połączenia komunikacyjnego do miejscowości Łabusz.
- Budowa ścieżek rowerowych.

Priorytet nr 6: Zmiany w systemie oświaty w kierunku poprawy struktury i jakości siły roboczej

- Internet dla szkół - tworzenie sieci internetowej w koszalińskich placówkach oświatowych.
- Tworzenie pracowni informatycznych w szkołach ponadpodstawowych Koszalina.

Priorytet nr 7: Rozwój budownictwa mieszkaniowego

- Remonty komunalnych zasobów lokalowych.
- Zapewnienie mieszkań socjalnych i chronionych.
- Budowa budynku komunalnego.
- Osiedle Wenedów I i II - bud. Wielorodzinne.
- Estetyzacja miasta .

Priorytet nr 8: Dostosowanie opieki zdrowotnej i społecznej do potrzeb wynikających ze zmian demograficznych

- Uruchomienie domu pomocy społecznej.
- Utworzenie zakładu opiekuńczo-pielęgnacyjnego.
- Utworzenie Centrum Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych we współpracy z Polskim Stowarzyszeniem Na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym.

Priorytet nr 9: Mecenat Koszalina nad środowiskami twórczymi

- Modernizacja Amfiteatru.
- Bałtycki Teatr Dramatyczny - modernizacja budynku.
- Modernizacja Muzeum - budowa pomieszczeń na cele pracowni i przeniesienie eksponatów muzealnych z ul. Piłsudskiego.
- Rozbudowa Centralnego Ośrodka Taekwon-do.

16. Dokumenty i programy powiązane ze Strategią Rozwoju Koszalina

Strategia Rozwoju Koszalina ma nadrzędny charakter względem innych dokumentów planistycznych miasta. Wynika stąd potrzeba uwzględnienia w strategii w już przyjętych lub przygotowywanych dokumentach. Do najważniejszych należy zaliczyć "Studium uwarunkowań i przestrzennego zagospodarowania Koszalina" oraz "Miejscowy plan zagospodarowania Koszalina". Zadanie to ułatwią przygotowywane obecnie cyfrowe plany miasta. Obok podstawowych dokumentów miasta zapisy i priorytety przyjęte w strategii powinny znaleźć także odzwierciedlenie w kolejnych wieloletnich planach inwestycyjnych.

Z analizy stanu istniejącego wynika zgodność planów w zakresie rozwoju infrastruktury technicznej z zapisami przyjętymi w strategii. Niemniej nowelizacje tych planów powinny uwzględniać także "wytyczne" wynikające z dokumentu strategii. Miasto stoi przed trudnym zadaniem przygotowania lub nowelizacji programów w sferze społecznej do najpilniejszych należy zaliczyć:

- Program dostosowania szkolnictwa podstawowego do malejącej liczby dzieci.
- Program dostosowania szkolnictwa ponadpodstawowego do zmian w szkolnictwie podstawowym o rosnących wymaganiach w zakresie kształcenia.
- Program dostosowania szkolnictwa zawodowego do potrzeb rynku pracy.
- Program w zakresie rozwoju opieki zdrowotnej i społecznej.
- Program w zakresie rozwoju budownictwa socjalnego oraz taniego budownictwa komunalnego i mieszkań chronionych.
- Program likwidacji barier architektonicznych i integracji niepełnosprawnych w społeczeństwie i środowisku pracy.
- Strategia rozwiązywania problemów społecznych.

Obok zagadnień związanych ze sferą społeczną duże znaczenia dla miasta będzie miało przygotowanie programów w zakresie:

- Współdziałania i współpracy z gminami sąsiednimi.
- Rozwoju miejskich systemów informatycznych i informacyjnych.
- Rozwoju turystyki w powiązaniu ze strefą nadmorską i gminami sąsiednimi.
- Rewitalizacji śródmieścia i estetyzacji miasta.
- Ochrony środowiska.

W sferze gospodarczej obok promocji miasta i jego potencjału gospodarczego największe znaczenie będą miały dokumenty programowe i porozumienia dotyczące:

- Działań na rzecz rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw.
- Działań w zakresie podnoszenia innowacyjności gospodarki.
- Działań na rzecz pozyskiwania inwestorów i kapitału z zewnątrz.
- Działań związanych z współpracą regionalną, krajową i międzynarodową.

Wskazane programy po ich nowelizacji tworzyć będą spójną całość składającą się na realizację strategii, jak również politykę miasta w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

17. Lista zadań zidentyfikowanych w toku prac nad strategią

Lista zadań zidentyfikowanych w toku prac nad strategią zestawiona została w formie tabelarycznej (załącznik nr 1). Do każdego zadania przypisano odpowiadający mu cel operacyjny. Lista ma charakter otwarty, będzie ona modyfikowana i uzupełniana o nowe zadania pojawiające się w trakcie realizacji strategii.

Sporządzenie tej listy pozwoliło oszacować nakłady niezbędne na realizację strategii i określić lukę w finansowaniu zadań.

Lista zawiera najważniejsze zadania z podaniem kosztów i przewidywanych terminów ich realizacji. Tam gdzie było to możliwe przypisano instytucje i organizacje odpowiedzialne. Proponowany układ dokumentacji pozwala na modyfikowanie listy w zależności od postępu realizacji zadań. Nie powoduje to konieczności zmiany strategii.

Zadania uporządkowano w kolejności odpowiadającej numeracji celów operacyjnych. Umożliwia to przeprowadzenie konsultacji ze środowiskami i doprecyzowanie postawionych zadań oraz wprowadzenie nowych zadań i form aktywności społeczności Koszalina.

W części zadań wymagających współpracy wielu podmiotów i organizacji społecznych, wystąpiła trudność wskazania odpowiedzialnych lub terminów realizacji. Należy podkreślić, że w wielu przypadkach Miasto może być jedynie inicjatorem lub uczestnikiem szerszego programu lub procesu zmian.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Marek Kęślik

Lista zadań zidentyfikowanych w toku prac nad strategią

Załącznik nr 1

Lp	Nazwa zadania	Koszt [tys. zł]	Okres realizacji	Instytucja odpowiedzialna	Źródła finansowania						2000 - 2005	2006 - 2010	2011 - 2015	
					Udział własny		Środki zewnętrzne							
					[tys. zł]	[%]	[tys. zł]	[%]	Instytucja finansująca	Inne źródła finansowania (tys. zł)				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1	Budowa zintegrowanego systemu informatycznego w UM	1 200	2000-2003		1 200	100,0		0,0				X		
2	Pomorska sieć Ośrodków Informacji Gospodarczej i Prawnej	132	2001	Koszalińska Biblioteka Publiczna	33	25,0	66	50,0	budżet	dotacja 33		X		
3	Rozbudowa komputerowej sieci UM	600	2000-2003		600	100,0		0,0				X		
4	Park Technologiczny - Centrum Wdrożeń Przem.	5 700	2001-2005		1 425	25,0	2 850	50,0	budżet	środki UE 1425		X		
5	Modernizacja warsztatów Centrum Kształcenia Ustawicznego w Koszalinie	200	2001-2002	Urząd Miejski	100	50,0	100	50,0	budżet			X		
6	Internet dla szkół - tworzenie sieci internetowej w koszalińskich placówkach oświatowych	100	2001-2002	Urząd Miejski	50	50,0	50	50,0	budżet			X		
7	Tworzenie pracowni informatycznych w szkołach ponadpodstawowych Koszalina	400	2001-2002	Urząd Miejski	200	50,0	200	50,0	budżet			X		
8	Remonty i modernizacje szkół	12 072			12 072	100,0		0,0						
9	Festiwale	200	2001-2002	Filharmonia Koszalińska	70	35,0	80	40,0	budżet	dotacja 50		X		
10	Bałtyckie Spotkania Artystyczne	500	2001-2002	związki twórcze	150	30,0	200	40,0	budżet	dotacja 150		X		
11	Lato Polonijne, warsztaty chóralne dla dzieci i studium dyrygenckie	1 000	2001-2002	Stowarzyszenie "Wspólnota Polska"	100	10,0	800	80,0	budżet	dotacja 100		x		
12	Audycje umuzykalniające dla dzieci i młodzieży	200	2001-2002	Filharmonia Koszalińska	80	40,0	80	40,0	budżet	dotacja 40		X		
13	Działalność edukacyjna dla młodzieży w zakresie teatru	50	2001-2002	Teatr "Stop"	15	30,0	20	40,0	budżet	dotacja 15		X		

14	Amfiteatr-modernizacja	2 192	2001-2002	KCK	2 192	100,0		0,0			X		
15	Bałtycki Teatr Dramatyczny - modernizacja budynku i zakupy inwestycyjne	1 420	2001-2002	BTD	950	66,9	400	28,2	budżet	dotacja 70	X		
16	Modernizacja Muzeum przy ul. Młyńskiej	3 390	2001-2002	Muzeum	3 390	100,0		0,0			X		
17	Modernizacja MOK	8 500	2001-2002	KCK	8 500	100,0		0,0			X		
18	Remont murów obronnych	82	2001-2002	Urząd Miejski	82	100,0		0,0			X		
19	KBP -modernizacja i zakupy inwestycyjne	4 385	2001-2005		1 525	34,8	2 860	65,2	budżet		X		
20	Klub Sportowy "Bałtyk" - remonty	2 520	2003-2005	ZOS	1 260	50,0	1 260	50,0			X		
21	Klub Sportowy "Gwardia" - remonty	2 240	2003-2005	ZOS	1 220	54,5	1 020	45,5			X		
22	Modernizacja i rozbudowa hali sportowej, basenu i brodzika przy ul. B.Głowackiego	810	2000-2001		605	74,7	205	25,3			X		
23	Rozbudowa Centralnego Ośrodka Taekwon-do I i II etap	2 500	2001-2002	COT	185	7,4	2 315	92,6	dotacja		X		
24	Remont Domku Kata	404	2002	Urząd Miejski	324	80,2	80	19,8	WKZ		X		
25	Zagospodarowanie terenu wokół kościoła pw. NMP	90	2001	Urząd Miejski	60	66,7	30	33,3	WKZ		X		
26	Budowa ścieżek rowerowych	1 000	2001-2002	Urząd Miejski	1 000	100,0		0,0			X		
27	Budowa parku miejskiego	240	2001-2003		240	100,0		0,0			X		
28	Budowa targowiska miejskiego	1 000	2001-2004		1 000	100,0		0,0			X		
29	Estetyzacja miasta	22 150	2000-2005		22 150	100,0		0,0			X		
30	Przebudowa Rynku Staromiejskiego	500	2000-2001		500	100,0		0,0			X		
31	Zagospodarowanie terenów wewnątrzsiedlowych ZBM	1 800	2000-2003		1 800	100,0		0,0			X		
32	Budowa miejsc postojowych dla autobusów MZK w Raduszcze	14	2001		14	100,0		0,0			X		
33	Budowa pętli autobusowej w dzielnicy Północ	2 240	2002		2 240	100,0		0,0			X		
34	Budowa pętli autobusowej w Lubiatowie	140	2001		140	100,0		0,0			X		
35	Budowa pętli w rejonie ulicy Szczecińskiej		2000								X		
36	Centrum dyspozytorskie MZK przy dworcu MZK	634	2001		634	100,0		0,0			X		

37	Modernizacja nawierzchni zatok autobusowych MZK	420	2001-2003		420	100,0		0,0			X		
38	Modernizacja pętli autobusowej przy ul. BOWiD	140	2001		140	100,0		0,0			X		
39	Modernizacja pętli autobusowej w Dzieżerzinie	336	2001		336	100,0		0,0			X		
40	Obwodnica Śródmiejska	46 000	2001-2002	Urząd Miejski	7 500	16,3	38 500	83,7			X		
41	Obwodnica tranzytowa	114 000	2004-2015		57 000	50,0	57 000	50,0			X	X	X
42	ul. Zwycięstwa (pętla autobusowa) do ZWP	340	2002-2003		340	100,0		0,0			X		
43	Zakup autobusów dla MZK	2 949	2001-2002	MZK Sp. z o.o.	2 949	100,0		0,0			X		
44	Budowa ulic: Akacyjnej, Artylerzystów, Brzoskwiniowej i Czereśniowej, Dokerów, Dywizji Drezdeńskiej, Jabłoniowej (deptak), Jarzębinowej (chodniki), Klonowej, Kochanowskiego, Leszczynowej, Leśnej, Nowowiejskiego, Pancerniaków, Lotników i Hubalczyków, Parkowej, Przyjaźni, Ruszczyca (chodniki), Sadowej i Gerberowej, Saperów, Słonecznej, Świerkowej i Jodłowej, Topolowej, Ułańskiej- Kadetów, Walecznych, Westerplatte, Wiązowej-Grabowej, Wiśniowej, Brzoskwiniowej, Czereśniowej i Żeglarskiej	20 005	2001-2003		20 005	100,0		0,0			X		
45	Remonty i modernizacje ulic: Krańcowej i Franciszkańskiej, Olchowej, dojazd do ul Władysława IV, Osiedle Bukowe, Lipowe i Topolowe	53 075	2000-2005		23 925	45,1	1 150	2,2		kredyt komercyjny 28000	X		
46	Parkingi w Śródmieściu	2 300	2001-2002		2 300	100,0		0,0			X		
47	Pasaż podziemny pod ul.Zwycięstwa	9 000	2003-2005		4 500	50,0	4 500	50,0			X		
48	Budowa ul. Sanatoryjna (w tym magistrala wodna do ZWP)	600	2003-2015	Urząd Miejski	300	50,0	300	50,0			X	X	X
49	Budowa kolektorów deszczowych i urządzeń podczyszczających na wylotach (separatorów)	900	2003-2015	Urząd Miejski	450	50,0	450	50,0			X	X	X

50	Budowa uzbrojenia ZWP (odcinek od ul. Sianowskiej do Słonecznej)	600	2003-2015	Urząd Miejski	300	50,0	300	50,0			X	X	X
51	Budowa ciepłociągu (doprowadzenie do budynków przy ul. Głowackiego)	140	2000-2001		140	100,0		0,0			X		
52	Dzierżęcín - odwodnienie osiedla	350	2001-2003		350	100,0		0,0			X		
53	Inwestycyjne czyny społeczne	2 100	2000-2003		2 100	100,0		0,0			X		
54	Kolektor sanitarny "A" (I i II etap)	10 000	2001-2002	Urząd Miejski	3 300	33,0	6 700	67,0			X		
55	Kolektor sanitarny od PS 1 (os. Topolowe) do ul. Zwycięstwa	400	2000-2003		400	100,0		0,0			X		
56	Magistrala wodociągowa do Dzierżęcína	1 550	2003-2015	Urząd Miejski	1 550	100,0		0,0			X	X	X
57	Magistrala wodociągowa w ul. Słonecznej	600	2003-2015	Urząd Miejski	300	50,0	300	50,0			X	X	X
58	Magistrala wodociągowa w ul. Zwycięstwa	600	2000-2002		300	50,0	300	50,0			X		
59	Modernizacja ciepłowni FUB i DPM	12 683	2003-2004	MEC		0,0	12 683	100,0	MEC		X		
60	Uzbrojenie Osiedla Raduszka i Wilkowo	10 000	2003-2015	Urząd Miejski	10 000	100,0		0,0			X	X	X
61	Uzbrojenie Osiedla Wenedów	1 500	1999-2005		1 500	100,0		0,0			X		
62	Porządkowanie gospodarki ściekowej w mieście -rozdział kanalizacji og.spł. ul. Kościuszki, Piłsudskiego,Waryńskiego	1 500	2003-2015	Urząd Miejski	750	50,0	750	50,0			X	X	X
63	Rozbudowa cmentarza komunalnego	2 500	2000-2001		2 500	100,0		0,0			X		
64	Rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczej	14 006	2001-2005	MEC		0,0	14 006	100,0	MEC		X		
65	Spięcie magistrali wodnej między ul. O. Langego i ul. Władysława IV	1 600	2003-2015	Urząd Miejski	800	50,0	800	50,0			X	X	X
66	Stacja Uzdatniania Wody "Mostowo" dla m.Koszalina oraz gmin: Będzino, Manowo, Mielno	25 000	2001-2003	Urząd Miejski	3 010	12,0	3 240	13,0	MWiK	ISPA 18750	X		
67	Uzbrojenie osiedla "Chełmoniewo"	1 180	2000-2003		1 180	100,0		0,0			X		
68	Uzbrojenie osiedla "Północ II"	8 000	2003-2015	Urząd Miejski	8 000	100,0		0,0			X	X	X
69	Uzbrojenie Osiedla Bat. Chłopskich - Podgórna	1 300	2000-2005		1 300	100,0		0,0			X		
70	Uzbrojenie terenów pod spół. bud. mieszkaniowe	2 300	2000-2005		2 300	100,0		0,0			X		

71	Uzbrojenie w sieci wodno-kan. rejonu ul. Połczyńskiej	1 080	2001-2003		1 080	100,0		0,0			X		
72	Zapotrzenie w wodę Os. Lubiato	1 000	2003-2015	Urząd Miejski	500	50,0	500	50,0			X	X	X
73	Budowa zakładu utylizacji odpadów	25 000	2000-2002	PGK Sp. z o.o.	12 500	50,0	12 500	50,0	PGK		X		
74	Oczyszczalnia ścieków w Jamnie	10 000	2000-2002	Urząd Miejski	5 000	50,0	5 000	50,0	kredyt prefer.		X		
75	Remonty 3 obiektów realizujących zadania gminy w zakresie służby zdrowia	2 229	2002		2 229	100,0		0,0			X		
76	Budowa domu pomocy społecznej	30 100	2001-2003		30 100	100,0		0,0			X		
77	Remont budynku MOPS przy ul. Podgórnej	249	2001-2002		249	100,0		0,0			X		
78	Budowa sali gimnastycznej i zaplecza socjalnego przy ZSO 2	3 000	2001	Urząd Miejski	3 000	100,0		0,0			X		
79	Remonty i modernizacje szkół ponadpodstawowych	10 165	2001-2005		10 165	100,0		0,0			X		
80	Modernizacja budynku Straży Miejskiej	200	2000-2001		200	100,0		0,0			X		
81	Remont budynku Izby Wyrzeźwień	102	2001		102	100,0		0,0			X		
82	Realizacja budownictwa wielomieszkaniowego, w ramach KTBS, na Osiedlu Wenedów I i II	25 500	2000-2003		25 500	100,0		0,0			X		
83	Remonty komunalnych zasobów lokalowych	133 300	2000-2004	ZBM	133 300	100,0		0,0			X		
84	Adaptacja V Liceum Ogólnokształcącego na potrzeby uczniów niepełnosprawnych	100	2001-2002	Urząd Miejski	50	50,0	50	50,0	budżet		X		
85	Likwidacja barier architektonicznych	7 119	2001-2015	Urząd Miejski	3 339	46,9	210	2,9	budżet	450 -PFON 3120- inne środki	X	X	X
86	Utworzenie Centrum Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych we współpracy z Polskim Stowarzyszeniem Na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym	600	2002	Urząd Miejski	300	50,0	300	50,0	budżet		X		
87	Utworzenie drugiego Przedszkola Integracyjnego	50	2001	Urząd Miejski	25	50,0	25	50,0	budżet		X		
	Nakłady ogółem	678 373	2000-2015		453 990	66,9	172 180	25,4			X	X	X